CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 5. MARCA 1965 — LETO XV. — ST. 9 — CENA 30 DIN

LAŠKI VOLIVCI O DELU OBČINSKE SKUPŠČINE

ŠIBKO DELO SVETOV

Volivci laške občine so te dni na svojih zborih obravnavali delo občinske skupščine. Le-to je bilo v tej mandatni dobi dokaj plodno in uspešno. Občinska skupščina je na rednih sejah, katerih udeležba je bila vedno od 80 do 100 odstotna, razpravljala o vseh najvažnejših vprašanjih, pri čemer so bili odborniki o gradivu vselej predhodno temeljito seznanjeni.

Na sejah so se najpogosteje pojavljali problemi s področja financ in družbenega načrta, prav tako pa so seveda razpravljali o vseh drugih vprašanjih. Skupščina je zaradi lažjega reševanja občinske problematike prenesla določene zadeve v pristojnost ustreznih svetov in upravnih organov, s čimer je bila omogočena tudi preusmeritev dejavnosti na področje družbenih služb, ki so bile doslej bolj ali manj zapostavljene.

Ko so volivci obravnavali delo skupščinskih svetov, niso mogli mimo ugotovitve, da ti niso bili najbolj aktivni; ker je bila udeležba na sejah skromna, je morala skupščina izmenjati precejšnje število članov posameznih svetov.

T. K.

REVIJA DRUŠTVENE DEJAVNOSTI

Za razliko od prejšnjih let lahko letos ugotovimo pri celjski Svobodi živahno in pestro dejavnost. Uspehe želijo najprej pokazati na REVIJI DRUŠTVENE DEJAVNOSTI, ki jo bodo pripravili v počastitev 20-letnice osvoboditve in 50-letnice Zleta »Svobode« v Celju. Revija bo 19. marca v Narodnem domu.

Obljubljajo nastop preko 300 izvajalcev, članov moškega zbora, harmonikarjev, ženskega zbora, mladinskih zborov, itd.

KO V MLINIH STOPE...

Pred nedavnim smo v razgovoru o »Ekonomskih cenah« napovedali, da bo cena mleka slejkoprej poskočila. Napoved se je uresničila, saj že plačujemo mleko po 95 dinarjev za liter, torej kar za 15 dinarjev več. Sicer nihče ne dvomi o hranilni vrednosti mleka, če ga primerjamo s venami mesa, toda nehote se pri občanih porojeva občutek, da je usklajevanje cen zašlo v ritem mlinskih stop. Danes se zviša cena za ta ali oni artikel in ko ga drug artikel sčasoma dohiti v usklajevalni vnemi, je prvi že toliko zaostal, da se pojavi potreba po novi uskladitvi.

m^2 po 65.000

Pred dnevi so v Laškem izročili namenu dvaintrideset stanovanjski stolpič, ki stoji v novem naselju »Otok«. Zgradili so ga za potrebe rudarjev iz Rečice, delavk tovarne Volna in za delavce ELK. Gradilo ga je Laško gradbeno podjetje Gradbenik. Pri tem je zanimiva cena gradbenih del, ki znaša 65 tisoč dinarjev po kvadratnem metru, kar je neverjetno nizka cena, če jo primerjamo s cenami uslug modernih gradbenih podjetij. V stolpiču je 22 dvo in pol ter 10 enosobnih stanovanj. Vsa stanovanja so opremljena s švedsko kuhinjo in sanitarijami.

OD DANES DALJE RTV PROGRAM

NA 6. STRANI

O POKRAJINSKEM TISKU

Pokrajinski tisk se je v Sloveniji rodil kot izraz žive potrebe pri obveščanju občanov in je v lanskem letu že dosegel zavidljivo redno tedensko naklado 96.000 izvodov, kar je hkrati doslej najvišja naklada tega tiska v Sloveniji. Ta ugotovitev nam potrjuje, da je:

1. tisk kot javna tribuna aktivnih občanov v našem razvoju potreben in koristen;

2. tak tisk je hkrati odraz rasti naše lokalne samouprave in spričevalo vzporedne rasti občinskega tiska z našim komunalnim sistemom;

3. pri vsakodnevnem konkretnem oblikovanju družbene dejavnosti in življenja ima prav ta tisk vedno večjo vlogo kot učinkovito sredstvo obveščanja občanov. Odločno naj bi pomagal uveljaviti ustavno načelo o javnosti dela vseh organov družbe, sam pa naj bi kot javna tribuna postal konkreten sooblikovalec v razvoju komunalnega sistema.

Spričo tega so razpravljanja o ukinitvi tega ali onega pokrajinskega časnika zaradi pomanjkanja finančnih sredstev področnih družbeno političnih skupnosti, hudo odgovorna. Žal ugotavljamo, da je glasov o tem, da bo ta ali oni pokrajinski časnik izdihnil, zadnje čase vedno več. Menimo, da je neodgovorno odtegovati potreben denar tisku, ki je neredko edini družbeno politični informator, ki sploh prestopi prag podeželske hiše.

Organizacije Socialistične zveze in občinske skupščine bi morale smatrati pokrajinski tisk kot del svoje aktivnosti, kot tisti najvažnejši del, za katerega morajo biti zagotovljena sredstva skoraj pred vsemi drugimi izdatki. Razen tega pa je treba misliti tudi na to, da bodo v perspektivi pokrajinski in sploh lokalni listi zmeraj bolj potrebni, kot časniki, ki bodo lahko zajemali vso pestrost in posebnost življenja v komunah ter o tem dopolnjevali pisanje dnevnega tiska in obveščanja občanov, s čimer bo oživelo ustavno načelo o javnosti dela vseh organov družbe.

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA NOVINARJEV — SLOVENIJE

NI DRUGE REŠITVE?

Pred štirimi tedni smo poročali, da ni prodrl predlog upravnega odbora tekstilne tovarne Prebold za nočno delo mladine in da so ustrezni občinski forumi upravičeno in utemeljeno bili proti. Ker pa dejstvo ni ustrezalo našemu poročilu (ki smo ga povzeli po poročilu našega dopisnika!), posvečamo problemu nočnega dela mladine izpod 18 let starosti nekaj več prostora na 3. strani.

ŠOPEK GRENKIH ZA DAN ŽENA

Družbena skrb v njihovih očeh

OSMI MAREC — DAN ŽENA JE PRILOŽNOST, KO SE VSAKO LETO NA ŠIROKO RAZGOVORIMO O DRUŽBENI SKRBI ZA NAŠE DELOVNE ŽENE. OB TEJ PRILOŽNOSTI SMO ZMERAJ NAVDUŠENI — KO POSLUŠAMO, KAJ VSE IMAJO NAŠE ŽENE NA RAZPOLAGO, DA LAHKO V TOVARNI MIRNO DELAJO, DA SE DRUŽBENO-POLITIČNO UDEJSTVUJEJO IN DA HODIJO V GLEDALIŠČE TER NA KULTURNO ZABAVNE PRIREDITVE. NE BILO BI PRAV, ČE BI TRDILI, DA TE PRIDOBITVE NISO KORISTNE, PRAV PA JE, ČE SI ODKRITO POVEMO, DA SE ZDALEČ NISO TAKE, DA BI ŽENO IN MATER RAZBREMENILE TISTIH DROBNIH, PA TAKO POMEMBNIH GOSPODINJSKIH SKRBI. PRAVIMO, DA SO VRTCI, SERVISI IN OBRATI DRUŽBENE PREHRANE NAMENJENI PREDVSEM DRUŽINAM, KJER JE ZAPOSLENA TUDI MATI. PA POGLEJMO, KAJ O TEJ DRUŽBENI SKRBI PRAVIJO NEKATERE TEH ZAPOSLENIH ŽENA.

»TO JE VENDAR LAHKO DELO!«

Na Mariborski cesti pred gostilno »Amerika« je drobna, slabo oblečena ženska z neverjetno vztrajnostjo grabila s ceste pesek in ga spravljala na velike kupe ob pločniku. Kdaj pa kdaj jo je prehitel avtomobil, razpršil vso zbrano nesnago, dvignil oblak prahu in zavil vanj njo, ki je samo nekoliko tesneje stisnila ustnice in si nato s trudno roko obrisala obraz. Tako je vsak dan, ob vsakem vremenu. Pozimi vihti kramp in odkopava zamrznjene kanale, ob lepem vremenu pa pometa ceste in zbira pesek, ki so ga nasipali proti poledici.

»Milica Mihalinac sem,« je povedala. »Delam pri Snagi, v Celju pa sem že dve leti. Prišla sem iz Slivnice iskat zaposlitev. Rekli so mi — in tako mi pravijo tudi zdaj —, da na cesti pravzaprav ni težko delati. Toda tako lahko govorijo samo tisti, ki tega še niso poskusili. Poglejte me — osemindvajset let sem stara, pa kakšna sem!«

Bilo me je sram, ko sem jo vprašala: »Kaj mislite, Milica, o družbeni skrbi za našo zaposleno ženo?«

»Kaj mislim?! Imam sedem mesecev starega sina — dala sem ga materi, ker ga v leseni baraki, kjer stanujem, ne morem imeti pri sebi. Moža imam v zaporu, ker se je stepel, zaslužim največ 25 tisoč dinarjev na mesec, bolna ne smem biti, ker se bojim, da bom izgubila službo. Med nosečnostjo nisem bila zaposlena, ko pa sem mesec dni po porodu dobila službo, sem začela delati takoj osem ur. Nič porodniškega dopusta, nič skrajšanega delovnega časa, vi pa pričakujete, da bom hvalila družbeno skrb za ženske?!«

Ko sem dobre tri četrt ure za tem spet šla mimo Milice Mihalinac, je bilo na Mariborski cesti veliko več kupov peska. Ni me pogledala, obrnila se je od mene, jaz pa sem klub temu videla od solz moker obraz.

»NAJRAJE OPRAVIM VSE SAMA!«

V gostilni »Amerika« sem najprej ogovorila Terezijo M., uslužbenko tovarne tehtnic iz Celja. Delavci in delavke te tovarne v »Ameriki« namreč malicajo. Zmotila sem jo torej pri ričetu, ki ga dekleta niso preveč pohvalile. Ko sem zvedela, da je Terezija mati in da poleg svojega dela v tovarni — kjer je vodja skladiščne kartoteke — opravlja vse gospodinjstvo sama, me je zanimalo, če ji ostane kaj časa tudi zase.

»Včasih sem zvečer tako trudna, da celo v posteljo komaj zlezem,« je dejala. »Res je, da sem v Celju šele sedem mesecev — prišli smo iz Ormoža — in da se morda še ne znajdem, vendar sem že marsikaj poskusila. Sedem let starega sinka imam v vrtcu, kjer plačam za njegovo varstvo, malico in kosilo okrog 5.600 dinarjev.«

»Kdo pa vam kuha in pere?«

»Vse delam sama. Tako jedli kot prali smo že zunaj. Pa nismo bili zadovoljni ne z enim, ne z drugim. Hrana je bila enolična, perilo pa so mi v servisu zaprali, tako da sem sklenila, da bom raje vse to opravila sama.«

O družbeni skrbi za ženo pa pravi Terezija tole: »Kvaliteta dela naših servisov je tako slaba, da se marsikatera žena — na račun svoje utrujenosti — odloči, da bo delo raje sama opravila. Cene pa so dostopne predvsem dobro situiranim družinam.«

(Nadaljevanje na 2. str.)

Kaj si je privoščil Pust

preden so ga na grmado dali!

Fotoreportaža na 6. strani

NAPOVED HIDROMETEOROLOŠKEGA ZAVODA SRS

VREME

Spremenljivo oblačno vreme bo, nekoliko topleje in s krajevnimi padavinami.

PO STARI CENI

Cena Celjskega tednika ostane nespremenjena! Zato se še danes naročite nanj! Naš cilj je: čim boljša kvaliteta po stari ceni!

ODGOVOR NA ČLANEK

»VABILO KI GROZI«

Uprava občinske skupščine Šmarje pri Jelšah nam je poslala odgovor na članek »Vabilo, ki grozi«, ki je bil objavljen v zadnji številki.

»Referat za priznavanje delovne dobe na oddelku za gospodarstvo občinske uprave Šmarje pri Jelšah se za vabljenje prič v kakršnihkoli zadevah, pa tudi zadevah, ko gre za pričevanje o aktivnem sodelovanju med NOB, poslužuje uradnega obrazca, ki ga je založila DZ Slovenije Obr. 699 OU-4 II-618-60 T 2288-60 in temelji na čl. 81-86 in 181 zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list FLRJ, št. 52-678/56). Obrazec vabila za pričo je obvezno predpisan v navodilu sekretariata Zveznega izvršnega sveta za občo upravo o obrazcih v upravnem postopku (Ur. list FLRJ, št. 16-1853 in 16-329/58). Na podlagi tega navodila je DZ Slovenije natisnila vse obrazce, ki se obvezno uporabljajo v splošnem upravnem postopku, med njimi tudi obrazec vabila za pričo, ob katerega se spotikuje objavljeni članek v Celjskem tedniku.

Iz tega sledi, da ne gre za sposojanje obrazcev od sodišča na hitro roko, niti za grožnjo ali dokazovanje administrativne nadmočnosti referenta za delovna razmerja.«

Pripomba pisca:

Posebej smo se zanimali pri upravi celjske občinske skupščine, ki v vabilu za pričevanje sodelovanja med NOB ne uporablja omenjenih vabil, kajti nikakor ne gre istovetiti pričo in pričo glede na različno pričevanje. Torej je le vprašanje takta in ne le posplošenih predpisanih navodil.

J. Klančnik

BRALCI O CT

BERNADA KOS IZ VOJKOVE ULICE V VELENJU:

Precej dolgo smo že naročeni na CT. Pri nas ga hoče mama, ki je stara že 80 let, najprej prebrati. Čila in zdrava je, bere brez očal in ji radi damo prednost. CT je vsem všeč, zlasti pa se razveselimo ob novicah iz domačega kraja. V Velenje smo prišli za kruhom iz krajev, kjer ni industrije, zato nam je CT še v posebno razvedrilo in želimo, da bi bil še večji.

Škoda, da se vaša občinska skupščina ne more odločiti in upoštevati vaših in enakih želja.

ROK LESKOVŠEK IZ INDUSTRIJSKO RUDARSKE ŠOLE V VELENJU:

Že dalj časa sem naročnik na CT. V naši šoli vsi radi prebiramo vaš tednik. Želim, da bi objavili kaj več o življenju ljudi v NOB in še rubriko »Želim si dopisovati«. V novem letniku je mnogo stvari, ki mi še ugajajo. Naslov CT je sicer lep, vprašujem se samo, zakaj ni zraven rdeče barve. Želim, da je CT še vsebinsko bogatejši in pišite kaj več o NOB v celjskem okraju.

Prav imate! Vsekakor bomo skušali v letošnjem jubilejnem letu pisati več o partizanskem življenju. Na rotaciji ne zmoremo dvobarvnega tiska.

TILKA GOLTNIK IZ BELIH VOD PRI ŠOSTANJU:

Zelo rada prebiram CT in težko pričakujem vsako novo številko. CT je zelo zanimiv in pester. Se sama bi rada zanj napisala nekaj vrstic. Čas teče z atomsko hitrostjo naprej, mi pa mu od daleč sledimo. Če pogledamo v zadnje številke CT, zasledimo, kako se v ostalih občinah živo pripravljajo na volitve, a pri nas...

Hvala za vzpodbudno priznanje. Pogumno sodelujte z nami. Kritičnega sestavka o dremavih volilnih pripravah pri vas tokrat ne bi objavljali, ker smo prepričani, da je predvolilna aktivnost zdaj že razgibala tudi vašo vas. Če ne, pa nam kar hitro pišite, kako je!

ERNEST VERSEC IZ BANJE LUKE:

CT mi zelo ugaja težko ga pričakujem. Najprej preberem novice iz domačih krajev, potem romane in ostalo. Opazil sem, da so se nekateri bralci z veliko vnemo zagnali v kritiziranje naslova. CT. Mogoče je oblika resnično nekoliko nenavadna, vsekakor pa naslov ni tisto, kar vsak teden nestrpno pričakujem. Pri tako pestri vsebini in kakovostnih romanih naslov ostane skoraj nezapažen. Dozdeva se mi, da marsikdo kritizira naslov CT zato, da vsaj enkrat zagleda tudi svoje ime v časopisu. Bralci, naš tednik bomo izboljšali s članki, in to iz tistih krajev, o katerih nikoli nič ne piše, pa so vendar v celjski občinah.

Strinjamo se, tudi mi želimo čimveč novic iz najrazličnejših krajev, zato, dragi bralci, čimveč dopisujte!

STANE DEŽAN IZ ZDRAVILIŠČA V LAŠKEM:

V 7. številki CT me je na zadnji strani presenetil članek »Spet prijatelji«. Mislim, da je tako pisanje in komentiranje političnih dogodkov v svetu neodgovorno. Upam, da je jasno vsakomur, ki vsaj malo zasleduje politiko v svetu, da v konfliktu SZ — Kitajska ni samo ideološki nesporazum med dvema partijama, temveč je spor malo globlji. Jasno je tudi, da je z odstranjevanjem stalinizma in z nastopom Hruščova zavzela SZ prožnejšo notranjo in zunajno politiko, predvsem odobravanja aktivne koeksistence, ki jo Kitajci ostro zavračajo. Po odstopu Hruščova je med Moskvo in Pekingom zavel toplejši veter; ne moremo pa tega razumeti, kot da so si spet prijatelji kakor nekoč. Če bi govorili o boljših odnosih, bi to imenovali lahko le odjuga med dvema gigantoma. Primer, da si še niso prijatelji, je v teh dneh tudi obtožba Pekinga, da so ZDA, SZ in SFRJ krivci za OZN, ker pač niso podprli albanskega predloga. Razumljivo je, da si vlada s premierom Kosiginom želi s sosedom vsaj malo boljše odnose, če že ne normalnih.

Prav, da ste pisali! Pisec M. R. ni kriv za neroden naslov, pač pa tiskarski škrat, ki nam je odnesel »?« na koncu naslova. Pravilno je bilo: Spet prijatelji?.

KANDIDACIJSKI ZBORI VOLIVCEV SE BLIŽAJO KONCU

KDO BO KANDIDIRAL?

ČEPRAV SE NISO POTEKLI VSI KANDIDACIJSKI ZBORI VOLIVCEV, ZE LAHKO UGOTOVIMO, DA JE VECINA NJIH LEPO USPELA. TAKO SO POVEDALI NA OKRAJNI VOLIVNI KOMISIJI, POUDARILI PA SO, DA JE BILO V NEKATERIH OBCINAH SE VEDNO NEKAJ ZBOROV, KI NISO BILI NAJBOLJSI — TAKO PO UDELEZBI KOT PO VSEBINI. NI SLUCAJ, DA SO BILI DNEVNI REDI KANDIDACIJSKIH ZBOROV SKORAJ POVSOD ENAKI — V TEH DNEH SO NAMREC OBCINSKE SKUPSCINE PRIPRAVILE PREDLOGE SVOJIH DRUZBENIH PLANOV IN PRORACUNOV, PA SO VOLIVCI IZRABILI PRILOZNOST, DA SE RAZEN O KANDIDATIH POGOVORIJO TUDI O PORABI IN RAZDELJEVANJU SREDSTEV.

V zvezi s tem so sevęda največ pozornosti posvetili lokalnim problemom in kot je ob takih priložnosti razumljivo — so komunalna vprašanja spet bila na prvem mestu.

Letošnji kandidacijski zbori volivcev so se od tistih iz lanskega in preteklih let precej razlikovali. Pokazalo se je, da je obdobje evidentiranja močno razgibalo volivce, ki so zdaj na zborih lahko o svojih morebitnih kandidatih mnogo temeljiteje razpravljali. Skoraj povsod so uporabili tudi pravico večih kandidatov za eno prosto mesto v skupščini in so tako za republiške poslance v večini primerov predlagali po dva kandidata. Ker zbori v delovnih organizacijah še niso končani, še ne moremo objaviti dokončne izbire volivcev za kandidature v gospodarski, socialno zdravstveni in organizacijsko politični zbor. Kot kandidati za republiški zbor republiške skupščine pa se najpogosteje pojavljajo tile tovariši:

— **v Sevnici Bogo Gorjan, v Brežicah Franc Šetinc in Mirko Kombič, v Krškem Milan Ravbar, v Laškem Rudi Grosar, Tone Zupančič in Stane Požun, v Šentjurju Miran Cvenk, v Šmarju ing. Andrej Marinc, v Celju za za dve volilni eno- Marija Pleteršek, Nada Pintarič, Peter Kavalar in Anton Klinar, v Žalcu Ivwan Matko in Andi Goršek ter v Velenju Hubert Mravljak.**

— **za zvezni zbor zvezne skupščine pa je doslej povsod predlagan Tone Bole.**

Pred občinskimi volitvami se bodo volivci še enkrat sestali na zborih — predvsem tam, kjer še niso govorili o družbenih planih in proračunih občinske skupščine. Računamo, da se bodo teh zborov udeležili tudi kandidati za poslance in odbornike ter — da bodo na njih tudi aktivno sodelovali.

I. B.

IZ ŠTOR

Železarji so izbrali

Od 24. do 26. februarja so imeli v vseh volilnih enotah štorske železarne skrbno pripravljene in lepo obiskane kandidacijske zbore volivcev. Na njih so proizvajalci poslušali poročila in razpravljali o delu občinske skupščine Celje v minulem obdobju, določili pa so tudi kandidate za volitve v skupčinske organe.

Poročila o delu občinske skupščine so zbranim volivcem posredovali odborniki Franc Rozman, Jože Kragelj in Anton Suhar. Za one pa, ki se zaradi izmeničnega dela v tovarni in zaradi procesa proizvodnje niso mogli zborov udeležiti, so izdali posebno številko tovarniškega Biltena, v katerem so člane kolektiva seznanili z delom in problemi občinske skupščine Celje.

Za kandidate so izbrali: za zvezni organizacijsko politični zbor **Franca Ocvirka**, predsednika delavskega sveta železarne Store, za zvezni gospodarski zbor pa **Jožeta Turnška**, delavca iz tovarne emajlirane posode Celje.

Ker bodo štorski železarji volili odbornike v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine samo v drugi volilni enoti (v ostalih imajo odbornike s štiriletno mandatno dobo), so določili kandidate samo tam. Za kandidate so določili — **Franca Soviča, ing. Jožeta Urbančiča** in **ing. Nika Zakonjška**, ki so vsi zaposleni v štorski železarni.

V ŽELEZARNI STORE ZA PRAZNIK ŽENA

plačan prost dan

V Štorah bodo letošnji praznik dneva žena, ki sovpada z jubilejno 20-letnico osvoboditve, še posebno lepo proslavili. Osrednja proslava, ki jo pripravljajo krajevna organizacija SZDL, krajevna skupnost in Svoboda, bo v soboto, 6. marca zvečer v veliki dvorani prosvetnega doma v Štorah. Na sporedu bo slavnostni govor o pomenu dneva žena, recitacije in uprizoritev komedije v treh dejanjih »POROČIL SE BOM S SVOJO ŽENO«. Komisija za družbeno aktivnost žena pri sindikalni podružnici železarne in komisija za zaposlitev žena pri delavskem svetu podjetja bosta obiskali in obdarili bolne članice kolektiva ter priredili skupinski izlet zaposlenih žena v rekreacijsko središče na Svetino nad Storami. Poleg tega bodo imele zaposlene žene v železarni Store, 8. marca prost dan.

DAROVALI BODO KRI

Pred dnevi so se v štorski železarni sestali predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic, da bi se dogovorili o krvodajalskih akcijah. Ugotovili so, da so bile krvodajalske akcije štorske železarne v preteklem letu uspešne, da pa bo treba v prihodnje pritegniti še več krvodajalcev. Prvo splošno akcijo bodo izvedli že v soboto, 6. marca, drugo pa jeseni. Poleg tega pa bodo imeli vedno pripravljene krvodajalce, ki se bodo lahko odzvali na poziv celjske transfuzijske postaje.

KOMUNALNA BANKA CELJE

objavlja

NOVO NAGRADNO ŽREBANJE

V LETU 1965 V VREDNOSTI 1.500.000 DINARJEV ZA VEZANE HRANILNE VLOGE, VLOŽENE V ČASU OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA 1965.

Nagrade:

motorna žaga, televizor, moped, 2 šivalna stroja, 2 hladilnika, 3 električni štedilniki, elektromotor 4 KW, 2 sesalca, 3 gramofoni, 2 radio aparata, 7 ekonom loncev in 5 elekrtičnih likalnikov.

Pri nagradnem žrebanju bodo upoštevani vlagatelji, ki bodo zbrali na svoji hranilni knjižici v času od 1. januarja do 30. junija 1965 vsaj 100.000 dinarjev in ta znesek vezali najmanj za dobo 12 mesecev.

Vezane hranilne vloge sprejema Komunalna banka Celje in njene poslovne enote: CELJSKA MESTNA HRANILNICA in ekspoziture:

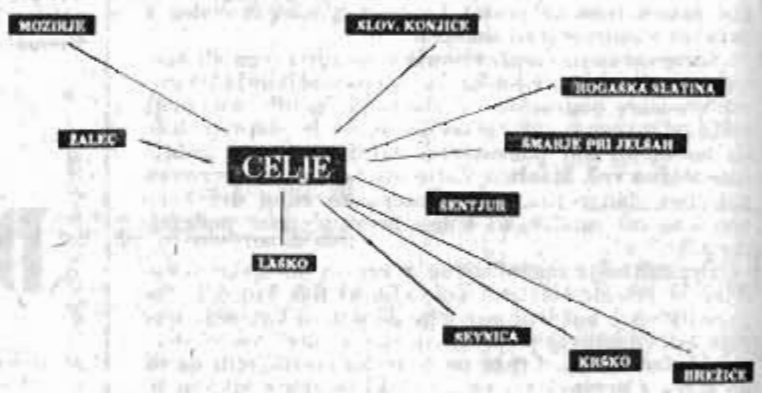

Zrebanje bo v mesecu juliju 1965. Vezane vloge obrestujemo od 6—7 %.

Vlagajte pri Komunalni banki Celje, kjer je vaš denar za vas koristno in varno naložen!

ŠOPEK GRENKIH ZA DAN ŽENA

Družbena skrb v njihovih očeh

«TUDI ZDRAVSTVENO VARSTVO JE SLABO«

V tovarniški ambulanti me je Justina predstavila Faniki Š., mladi, ljubeznivi delavki z nekoliko trpkim izrazom na obrazu. Fanika ima dve leti starega sinka in ga sama vzdržuje. Ko je govorila o njem, ji je bilo težko.

»Stanujeva v sobici, ki meri dva metra krat meter in pol. Se ko je bil čisto majhen in naju je obiskovala patronažna sestra, mi je rekla, da otroka ne smem obdržati v tej sobi. Dejala je, da ga bom morala dati proč. Pa kako naj dam od sebe svojega lastnega otroka, lepo vas prosim? Kako, povejte mi?!« Fanika je nadaljevala šele čez nekaj časa... »Če bočem več zaslužiti, moram delati nadure. Tako se pozno vračam domov, kuham si sama, tudi perem sama, sinka pa mi varuje mama, ki stanuje v prav tako nemogočem stanovanju. Fantek je bolehen in vedno mi je hudo, kadar se spomnim na to. Daleč sem od vrtca, pa tudi sicer ne vem, če bi ga lahko dala vanj. Ko bi imela vsaj pošteno sobo!«

»Kako pa je z zdravstvenim varstvom žena v tovarni?«

»Tako, da žene do konca skrivajo svojo nosečnost. Če to povedo in zahtevajo, da jih prestavijo na lažje delovno mesto, jih potem porabijo za vsa nemogoča opravila, češ — saj nismo mi krivi, da si noseča. Kar zapišite to, nič me ni strah!«

Upamo, da se Faniki njene odkrite besede ne bodo maščevale. Lahko pa so vzpodbuda, da v tovarni uredijo tudi to vprašanje.

»MLEKARNE NIMAMO, PIVNICO PA«

Še danes se mi zdi, da je Dragica P. od vseh, s katerimi sem govorila, najbolj vedra — pa čeprav ne živi v nič bolj urejenih razmerah.

»Stiri otroke imam,« mi je povedala. »Dve sta že šoloobvezni, najmlajši pa je star šestnajst mesecev. V sobi, ki je sicer dokaj velika, toda vlažna in grda, nas torej stanuje šest. Po vodo hodim v stranišče. Vem, da to nima nobene zveze s higieno, vendar je stranišče edini prostor, kjer vodo lahko dobim.«

»Kdo pa vam varuje otroke? Sami gospodinjite?«

»Z možem sva si uredila službo tako, da je enkrat doma eden, drugič pa drugi. Tako tudi kuhava, vse ostalo pa delam sama.«

»Ste že kdaj pomislili na to, da bi na primer dali perilo prat v servis?«

»Sem, toda pri nas to ne pride v poštev. Veste, še veliko več bi sama napravila, če bi le stanovanje imeli. V tovarni sem zaposlena dve leti, mož pa v »Emajlirki« pet, toda tako tu kot tam je pred nama še veliko drugih, ki bodo prej dobili stanovanje. Težko je naše življenje, zlasti zame — imam namreč tuberkulozo.« K vsemu temu človek pravzaprav nima ničesar več pripomniti.

»Pa še tole zapišite,« me je naprosila, »kako je mogoče, da ustanavljamo toliko pivnic in gostinskih lokalov, za mlekarne na primer pa vedno zmanjka prostora in denarja? Na Hudinji ni niti ene prodajalne mleka, pa tudi kruh kupujemo v trgovini. Razumljivo je, da si prodajalke ne umijejo rok, če najprej strežejo kaj umazanega, nato pa primejo kruh! Mislim, da bi se le morali vprašati, kaj je na nekem terenu bolj potrebno — ali pivnica, ali mlekarna?«

—

Ko se človek takole poln žalostnih zgodb odloči razmišljati o družbeni skrbi za zaposleno ženo, mu je kaj kmalu jasno, da s temi prizadevanji ni nekaj v redu. Se vedno rešujemo dobro situirane družine, tisti pa, ki so pomoči najbolj potrebni, se morajo še vedno zanašati na delo svojih lastnih rok. Naša družba je ženo obremenila s številnimi dolžnostmi — poleg skrbi za družino ji je naložila še zaposlitev, pa družbeno politično aktivnost; od nje pričakujemo, da se bo osebno in strokovno izpopolnjevala, prepočasi pa ugotavljamo, da vsega tega človek ne zmore. Nismo najbolj prepričani, da smo — upoštevajoč celo vse objektivne okoliščine — dovolj storili za razbremenjevanje žensk. Dragičine besede o razmerju sredstev, ki smo jih porabili za pivnice in mlekarne, lahko prenesemo tudi na vrtce, servise in obrate družbene prehrane. Ne samo cena, tudi kvaliteta teh uslug je problematična. In dokler bo tako, bo žena raje garala kot pa stiskala zobe, ko lika zaprano perilo, ki ga je dobila iz pralnice.

Teh nekaj besed naših delovnih žena smo zapisali namesto uvodnika ob osmem marcu. Verjetno nas na marsikaj opozarjajo in bilo bi prav, če bi se jih spomnili tudi takrat, ko bomo razdeljevali sredstva za te ali one namene.

I. Burnik

ŠE O NOČNEM DELU MLADIH

ALI RES NI DRUGE REŠITVE?

kaj mislijo o nočnem delu predstavniki mladine

Tekstilna tovarna Prebold je že lani iskala privolitev zveznega sekretariata za delo za nočno delo mladine izpod 18 let starosti. Odgovorili pa so jim, naj se obrnejo na občinsko skupščino, ki lahko da začasno privolitev. In tako je pred časom žalska občinska skupščina sprejela ta odlok.

Eden najmočnejših zagovorov je socialnega značaja. Govore o tradiciji povezanosti prebivalcev s »fabriko«, ker je tovarna poleg kmetijskega kombinata najbližji kruh preboldske mladine. Res je, da so preboldski tekstilci že drugi mesec v poizkusnem obratovanju 42 urnega delovnega tedna. To terja v večini obratov troizmenično delo, in ker je mladina pod 18 let starosti v glavnem nekvalificirana, je ni mogoče zaposliti na delovnih mestih z eno ali dvema izmenama.

Toda ali je res edini izhod v nočnem delu 21 mladih proizvajalcev od 16 do 18 let starosti? Ker obsojamo kratenje pravic mladih proizvajalcev in samoupravljalcev, smo povprašali za mnenje predstavnike mladinskeda aktiva ZMS v tovarni.

Ivan Dežnikar, predsednik aktiva ZMS (tehnik): S prehodom na 42-urni tednik smo prišli v zagato, kako zaposliti 21 mladincev, starih pod 18 let. V kolikor ne bi uspeli pri občinski skupščini dobiti soglasje za nočno delo te mladine, bi jim morali dati odpoved. Samo v oplemenitilnici imamo nekaj delovnih mest, kjer delajo v dveh izmenah, a tu so potrebni polkvalificirani ali kvalificirani delavci. Na seji sekretariata smo o tem dvakrat razpravljali in se odločili za. Poizkušali pa smo vplivati na obratovodje, da šibkejšim dajo tista dela, ki niso vezana na vse tri izmene. To pa niti ni dobro za mladega človeka, saj v takih primerih običajno zasede tisto delovno mesto, kjer ne more strokovno napredovati. Ko smo naše stališče povedali prizadetim, so se strinjali.

Jožica Merzel, članica sekretariata aktiva ZMS, član izvršnega odbora sindikalne podružnice: Glasovala sem za. Nisem si mogla naprtiti odgovornosti, da bi ti mladi padli v breme staršev in bili brez zaposlitve. Poleg tega pa je struktura v naši stroki tako tesno povezana. Mnogo prizadetih opravlja delo natikalk v tkalnici in skupina ne more delati, če ni vseh.

Marta Rančigaj, članica aktiva ZMS: Stara sem 17 let. Že leto dni delam v nočni izmeni. Sem natikalka v tkalnici. Nočno delo je vsekakor težje. Vendar pa lažje delam kot starejše ženske ali matere z otroci. (Radi verjamemo — op pis.) Ni bilo drugega izhoda, kot da se uvede nočno delo.

Jožica Merzel: To stališče je podprl tudi tovarniški komite ZK in izvršni odbor sindikalne podružnice.

Torej številni razlogi z enotno koncepcijo: ni mogoče drugače, pač ne želimo, da bi bili brez dela. Vse lepo in prav. Skoraj preveč sentimentalna skrb za domače delavce! Ali ni tovarni vsak domačin bolj zanimiv, ker ne predstavlja stanovanjskega problema? Primer Marte Rančigaj pa je zgovoren dokaz, da v tovarni niso čakali privolitve občinske skupščine, kajti dekle je že s 16. leti pričelo z nočnim delom in to kar leto dni pred sprejetjem začasne privolitve!

Čudi nas soglasna enotnost kolektiva, enotna stališča družbeno političnih organizacij znotraj podjetja in alternativno odklanjanje kakršnihkoli drugih rešitev, seveda v tem konkretnem primeru! Zanimiva je namreč izjava obratovodij na seji aktiva ZMS, da imajo raje mlade delavce, ker so po njihovem gibčnejši, prilagodljivejši in bržčas potrpežljivejši, kajti kot nekvalificirani ne morejo in ne ugovarjajo, niti jim to spričo enotnosti kolektiva ne bi uspelo! Kajti vsi so jih reševali pred cesto. Ti mladi nekvalificirani prodajajo le svoje roke in ne znanje; le kako naj bi se 21 mladih zavzelo za svoje pravice, če jim sto drugih mladih v tem podjetju ne daje podpore?

J. K.

NA OBISKU PRI POLZELSKIH NOGAVICARJIH

IZ ROK V USTA

POMANJKANJE SUROVIN OGROŽA PROIZVODNJO

KAKORKOLI SE V TEM ČASU DOTIKAMO PROBLEMOV PROIZVODNJE IN RAZPOLOŽLJIVIH SUROVIN, NE MOREMO MIMO DEJSTVA, DA SMO NA PAPIRJU SKORAJDA VSE PRAVOČASNO »UREDILI«, DA PA V PRAKSI LE NI VSE UREJENO. O MEDSEBOJNI ODVISNOSTI UVOZA OD IZVOZA SMO IN SE GOVORIMO TER NAPOVEDUJEMO KAKOVOSTNE PREMIKE; UGOTAVLJAMO PA LAHKO, DA SMO LETOŠNJO PRVO SEZONO IZVOZA ŽE ZAMUDILI.

Tudi polzelski nogavičarji so vse preveč odvisni od naključij pri dobavi surovin. Srečujejo se z izredno zahtevno strukturo potrošnje nogavic. Naš potrošnik ne zaostaja za evropsko ravnijo, kar pomeni, da domači trg zahteva izdelke, za katere žal domača industrija še ne proizvaja surovin in jih, kot kaže, še lep čas ne bo. In tako je proizvodnja za kritje domačih potreb kar 100 odstotno odvisna od uvoza surovin.

Naprosili smo direktorja tovarne nogavic na Polzeli *Karla Korena*, da nam pove, s kakšnimi težavami se srečuje kolektiv pri izpolnjevanju izvoznih obveznosti.

— S surovinami imamo vedno težave in smo jih že vajeni, a tako resno kot je letos, še ni bilo in nič ne vemo, kako kaže vnaprej. Januar smo prebrodili iz rok v usta. V februarju smo predvidevali zaloge do 20., trenutno pa jih imamo do 16. marca. In kaj bo potem? Prav ta slučajnost je najbolj resna postavka, ki ne more zagotavljati poslovne solidnosti in dobrega gospodarjenja.

Izvoz za prvo polletje je mimo. Upamo, da bomo s skrajnimi napori in zmanjšano razpoložljivostjo blaga za domači trg lahko nadoknadili izvoz v III. polletju. Kaj pa to pomeni spričo 30 odstotnega povečanja izvoza, je menda jasno. Poznamo sicer štiri domače dobavitelje surovin, toda nimajo surovin, tako da niti v okviru prejšnjih dogovorov nočejo in ne morejo skleniti realnih pogodb. Nekje med banko in uvozniki škripa. Banka terja naloge za viziranje, uvozniki trdijo, da so jih oddali idt. Skomplicirano poslovanje! Proizvodnja pa ob tej administrativni mrzlici živi od danes na jutri.

In kaj bo, če bodo zaloge pošle? O tem ni prijetno misliti, možnost pa obstaja. Gospodarjenje v takšnih pogojih je ribarjenje v kalnem; nimamo nikakršne poslovne perspektive. Zadevo nabave surovin prepuščamo vse preveč naključjem. Toda v gospodarjenju naključja ne morejo zagotavljati uspešnosti.

Po prvi tretjini leta nam bo marsikaj jasneje, a bojimo se, da bo to že dejstvo, ki bi preočito kazalo, da so napori našega dela v položaju slučajnostne oskrbe s surovinami preveč izmaličeni.

V torek, dne 9. marca 1965 ob 10. uri bomo najboljšim ponudnikom na

JAVNI LICITACIJI

prodali:

1 šupo (kozolec)	200.000
1 šupo odprto	100.000
1 šupo zaprto	150.000
3 vprežne vozove	po 10.000
1 mostna tehtnica 2 t	70.000
3 elektromotorje 2,2—5,0 KW	po 30.000

TOVARNA USNJA SOŠTANJ
v prisilni upravi

Kakšni bodo letos prispevki in davki

Spričo rastočih potreb družbenih skupnosti postaja glavni vir dohodkov občinskih proračunov prispevek od dohodkov, ki ga dosežejo občani z osebnim delom. Prav ta način aktiviranja sredstev za dohodek občine omogoča, da se po novem oblikujejo v resnični odvisnosti od gospodarskega razvoja in stopnje storilnosti. Vsekakor pa višina prispevkov ne sme presegati meje, ki bi postala nevzpodbudna za zavezance pri večji storilnosti dela.

Tako so na zadnjih sejah občinskih skupščin v celjskem okraju glasovali za nove stopnje združenega prispevka. Dosedanji proračunski prispevek se je sestajal iz prispevka iz osebnega dohodka in dopolnilnega prispevka. Združeni prispevek ima zvezni in republiški prispevek: zvezni 3 odstotke, republiški 7,7 odstotkov, občinski prispevek pa zavisi od odloka, ki ga prejme občinska skupščina.

Nedvomno je, da je višina prispevka po občinskem odloku odvisna od potreb in od ekonomskega potenciala družbenih skupnosti. O tem, da bo v skupnostih z močnejšo gospodarsko stopnjo lažje reševati zadeve (čeprav so številnejše potrebe) kot v gospodarsko šibkejših, je razumljivo. Kljub temu pa se v praksi srečujemo z višjo stopnjo prispevkov prav v gospodarsko močnejših, kajti tam, kjer je veliko število zaposlenih, so tudi večje potrebe po številnih komunalnih objektih.

Prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja znaša na primer v šmarski občini skupno 17,5 odstotkov (občinski prispevek 6,8 odstotkov!). Prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti pa je razdeljen po proizvodnih okoliših (v drugem 19 odstotkov, v tretjem 15 odstotkov, četrti pa je oproščen prispevka!). Za prispevek osebnega dohodka od gozdov predpisujejo paušal po kubičnem metru (razdeljen na 5 razredov): pri iglavcih od 1.000 do 2.000 in pri listavcih od 600 do 1.000 dinarjev.

Prispevek od osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti znaša 17,5 odstotkov; paušalni prispevki od letnega zneska od obrtnih dejavnosti oseb, ki se pretežno bavijo s kmetijstvom ali pa so socialno zavarovane, ko opravljajo kakršnokoli gospodarske dejavnost kot postranski poklic. Paušal se vrti od 2.000 dinarjev za popravljalce kuhinjske posode in oseb, ki pečejo kostanj, do 50.000 dinarjev za avtomehanike in finomehanike.

Davek na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic pa temelji na osnovi progresivne lestvice: pri osnovi 100.000 dinarjev 20 odstotkov do vrednosti nad 1 milijon 70 odstotkov. Davek na dohodke od stavbe predpisuje 10 odstotkov in prav tako davek na dosežen dohodek z uporabo dopolnilnega dela drugih oseb.

Predlog za točko na velemaškaradi

Šmarski družbeni načrt

Letošnji družbeni plan šmarske občine predvideva porast celotnega dohodka za slabi dve milijardi ali za 11,3 odstotke v primerjavi z lanskim letom, medtem ko je ob tej proizvodni stopnji porasel narodni dohodek le za 9,1 odstotka.

Najpomembnejša veja šmarskega gospodarstva je vsekakor kmetijstvo. Z intenzivnejšo poljedelsko proizvodnjo (žito, črni ribez), sadjarstvom in vinogradništvom bodo lastno proizvodnjo povečali za slabo šestino, živinorejsko proizvodnjo pa bodo zaradi premalih hlevskih zmogljivosti povečali za 9 odstotkov.

Odkupili bodo okrog 70 hektarov kmetijskih zemljišč. Bistven poudarek pa bodo dali proizvodnemu sodelovanju. Tako predvidevajo povečanje proizvodnega sodelovanja pri rastlinski proizvodnji za 52 odstotkov (na približno 1.115 hektarjih), v živinski proizvodnji pa bodo zajeli okrog 1.500 glav govedi in 840 prašičev. Izvozili bodo za okrog 270 tisoč dolarjev kmetijskih proizvodov ali za četrtino več kot lani.

V zasebnem sektorju bo največji porast v sadjarstvu ter v predelavi.

Tako kaže, da bo šmarski bazen dal v letošnjemu letu okrog 3.235 ton pšenice, 4.610 ton koruze, 13.908 ton krompirja, 3.219 ton jabolk in okrog 25.000 ton sena. V živinoreji predvidevajo za 1.920 ton prirasta, okrog 7,9 milijonov litrov mleka in 4,6 milijonov komadov jaje.

Med industrijskimi podjetji pa bo steklarna »Boris Kidrič« v Rogaški Slatini dala na trg 1000 ton brušenega in gladkega stekla ter bo dobri dve tretjine proizvodnje prodala na zunanjem trgu za okrog 1,15 milijona dolarjev. Nič kaj prijetna zadeva pri tem je predvidevanje nazadovanja osebnih dohodkov, kajti investicijska dejavnost 47 milijonov v letošnjem letu je vezana predvsem na lastna sredstva kolektiva.

Tudi lesna industrija v Mestinju bo okrog 70 odstotkov proizvodnje finalnih izdelkov izvozila na zahodno tržišče (dobrih 200 tisoč dolarjev). Problem je le oskrba z ustrezno hlodovino.

Vse pomembnejšo vlogo zavzemata v gospodarski dejavnosti šmarske občine gostinstvo in turizem. Lanskoletno število gostov in prenočitev je bilo rekordno, zato za letošnje leto predvidevajo manjše število nočitev, a nikakor ne manjši dohodek, kajti zdravilišče bo spremenilo ceno oskrbnega dne.

V investicijski dejavnosti ima v šmarski občini prioriteto negospodarstvo s planirano milijardo sredstev proti 700 milijonov v gospodarstvu.

PODATKI ŽALSKE INSPEKCIJE ZA DELO

Lani 914 poškodb

V 39 rednih pregledih so ugotovili 642 nepravilnosti in pomanjkljivosti. Večina nepravilnosti terja večja finančna sredstva, zato je komisija zanje postavila daljše odpravne roke. Večina pomanjkljivosti je subjektivnega značaja. Vzroki so v nerazgledanosti nižjega strokovnega kadra na področju varnosti dela.

Tovarna nogavic Polzela sodi med redka žalska podjetja, kjer je vprašanje varnosti dela najuspešnejše. Z dograditvijo novih prostorov in zaposlitvijo velikega števila mladih delavk so istočasno poskrbeli še za druge ugodnosti delavcev.

V »Juteksu« pa so močno popustili pri ukrepih za varnost. Kot kaže se prehod na skrajšan delavnik in večja samostojnost EE odražata v ozkem in manj perspektivnem reševanju teh problemov. V tekstilni tovarni v Preboldu številne nesreče predvsem rešujejo s stališča raziskave vzrokov, medtem ko vzroke same ne odstranjujejo.

V keramični industriji so se pogoji znatno izboljšali. Pereče je le vprašanje pomanjkanja pitne vode in s tem v zvezi uporaba sanitarij, prav tako pa tudi vprašanje ureditve prehrane delavcev, odkar je gostišče zaprto. Problem se javlja v zvezi s potrjenim sumom poklicnih silikoznih obolenj, saj je pregled 89 delavcev potrdil domneve pri 15.

Velik razvoj kovinskega podjetja v Žalcu je varnost dela pustil ob strani in je število poškodb močno narastlo. Obe livarni predstavljata pravo leglo za poklicno obolenje — silikozo.

V obeh enotah LIK »Savinja« na Polzeli in v Šempetru (posebej tu) je veliko število poškodb na rokah, ker delavci niso bili usposobljeni za delo na zelo nevarnih strojih.

V lanskem letu se je v žalski občini pripetilo pri delu kar 914 oseb od 9.041 zaposlenih. Čeprav lahko trdimo, da je glavna krivda pri samih proizvajalcih, ni odveč, da naglasimo, da je higiensko-tehnična varnost v proizvodnji že vedno pastorek.

ŽALEC

KONČANI ZBORI VOLIVCEV

UDELEŽBA NA ZBORIH NI BILA NAJBOLJŠA

Do zadnjega februarja so v žalski občini izvedli kandidacijske zbore volivcev. Na terenu jih je bilo 52, v delovnih organizacijah pa 66. Kot povsod drugod so tudi tu razpravljali o kandidatih za skupščinske volitve, poleg tega pa so govorili še o osnutku odloka o prispevkih in davkih, o osnutkih statutov krajevnih skupnosti ter ponekod še o urbanističnih načrtih.

Udeležba na kandidacijskih zborih ni bila najboljša, saj so ponekod začeli zborovati šele z enourno zamudo, zbori pa so kljub temu lepo uspeli. Zbori so potrdili kandidature za tele občane žalske občine: za občinski zbor — **Franc, Jurhar, Ivan Reberšak, Jožefa Škorjanc, Silva Pur, Anton Farčnik, Robert Kladnik, Jože Križnik, Franc Zužej, Stefan Likovič, Vlado Gorišek, Ivan Čokl, Stanko Lavrinc, Anton Novak, Franc Baš, Franc Kronovšek, Jože Krašovec, Ivan Hribar, Ernest Marinc, Branko Pepel, Martin Kranjc, Ivanka Dobnik, Jožefa Uratnik, Julijan Florjanc, Franc Tušak, Rafko Umbreht, Ivan Kranje, Vlado Kolenc, Ivan Pader, Andrej Jezernik, Rado Trobina, Andrej Ribič, Anton Šlander, Ivan Brišnik, Bogo Andoljšek, in Ljerka Godicl.** Za zbor delovnih skupnosti pa bodo kandidirali: **Joško Rozman, Milena Košenina, Ludvik Pregelj, Stefka Popit, Mija Fon, Milica Jezernik, Janez Gaberšek, Ivan Centrih, Norbert Markon, Vlado Škok, Tomaž Potočnik, ing. Marija Lesjak, Ivan Dežnikar, Rozalija Vidmar, Filip Orožen, Ludvik Irman in Viktor Drama.**

V razpravah o predlogu odloka o prispevkih in davkih ni bilo pomembnejših pripomb, samo na račun razmejitve v višinskem proizvodnem okolišu so povedali nekaj mnenj. Skupščina bo te pripombe ponovno proučila.

KONJICE

Krepitev samoupravljanja

Na obravnavi zaključnega računa za lansko leto je delavski svet LIP sprejel sklep, da sredstva składa skupne potrošnje ostanejo ekonomskim enotam, kar pomeni krepitev materialne osnove samoupravljanja. Sredstva skladov bodo delili v razmerju 40 odstotkov za skupno potrošnjo in 60 odstotkov za poslovne sklade. O delitvi sredstev poslovnega sklada bodo razpravljali na eni prihodnjih sej, kajti upravljavci so prepričani, da tudi ta sredstva sodijo v sklade obratov.

Primer v lesno industrijskem podjetju v Slov. Konjicah je pomemben predvsem zaradi tega, ker kaže, da je decentralizacija sredstev možna tudi takrat, kadar je podjetje v obdobju investiranja in rekonstrukcije.

Omembe vreden pa je tudi porast osebnih dohodkov za 50 odstotkov, od je v glavnem posledica znižanja skladov.

V razpravi so tudi ugotovili velike težave v zvezi z dobavo surovin in reprodukcijskega materiala, saj so zaradi pomanjkanja vezanih plošč v obratu v Poljčanah ustavili izvoz.

V. P.

V ZREČAH SO ZBOROVALI

V vseh ekonomskih enotah kovaške industrije v Zrečah so že izvedli občne zbore sindikalnih podružnic. Ti zbori se od prejšnjih občnih zborov zelo razlikujejo tako v organizacijskem kot v vsebinskem pogledu. Udeleženci so namreč z izredno veliko zavzetostjo razpravljali o problemih svojega podjetja. Ugotavljali so, da letni proizvodni plani niso izpolnjeni, obravnavali so bolezenske in druge izostanke, govorili so o skrajšanju delovnega tednika, o sistemu nagrajevanja, o težavah z reprodukcijskim materialom itd.

Tako so ugotovili, da so samo v eni ekonomski enoti izgubili zaradi bolezenskih in drugih izostankov z dela več kot tisoč delovnih dni ali okrog 17 tisoč delovnih ur.

Na zborih so tudi sklenili, da bodo novoizvoljeni izvršni odbori skrbno sprejeli vse te probleme in jih skušali čimprej odpraviti.

P. V.

ŠENTJUR

Uspel kandidacijski zbor

Pretekli četrtek je bil v Šentjurju kandidacijski zbor, ki je bil lepo pripravljen, razprava pa je bila izredno živahna. Po predlogu dnevnega reda so obravnavali družbeni plan občine Šentjur za leto 1965 in realizacijo družbenega plana v letu 1964, ter izvolili kandidate v skupščinske organe.

Za kandidate v občinski zbor skupščine občine Šentjur pri Celju so izvolili Franca Svetino, tajnika okrajne skupščine Celje, Draga Mackovška, direktorja krojaškega podjetja »Elegant« Celje, Staneta Zalezino, uslužbenca Alpos Šentjur in Ljuba Bohorča, uslužbenca kmetijskega kombinata Šentjur.

V republiški zbor so kot kandidate določili MIRANA CVENKA, sedaj sekretarja za finance SR Slovenije in PETRA HLASTECA, dolgoletnega predsednika občinske skupščine Šentjur, ki je med občani zelo spoštovan in priljubljen.

KDAJ BODO ZAČELI Z GRADNJO?

Občani v Šentjurju se sprašujejo, kaj bo z gradnjo bencinske črpalke, o kateri razpravljajo že dve leti. Danes so na prostoru, kjer naj bi bila črpalka, že cisterne in opravljena nekatera zemeljska dela; kljub zagotovljenim sredstvom pa z gradbenimi deli še niso pričeli.

—ca

ŠMARJE

Uspel seminar

Delavska univerza v Šmarju pri Jelšah že dalj časa organizira semiarje in razne tečaje za člane delovnih organizacij. Tako so na primer lani organizirali uspel seminar za vodilne kadre delavskega samoupravljanja ter seminar za člane samoupravnih organov v steklarski šoli, mizarstvu in gradbenem podjetju v Rogaški Slatini. Pred nedavnim pa so pričeli z jezikovnim seminarjem za delovni kolektiv rogaškega zdravilišča.

MAJHEN JUBILEJ

DESET LET V SLUŽBI BOLNIKOV

Zdravnika Mirka Vengušta sem srečal, ko je pravkar prihajal iz bolniške sobe. Bil je resen, po čemer sem sklepal, da prihaja od postelje težkega bolnika.

»Težko mi je. Težko mi je, ko sem takole brez moči, kadar odhajajo stari veterani.«

Tako je odgovoril na vprašujoč pogled mojih oči. V njegovih očeh se je nekaj zganilo. Solza, čisto drobna solza. Človek ... Da, ko pride smrt, takrat tudi zdravniku omahnejo roke. Toda doktor Mirko tudi pred smrtjo ne popusti zlepa. Njemu ni pretežko vsak hip, podnevi ali ponoči, po večkrat v eni uri pohiteti tja gor v tretje nadstropje zdravilišča, če tam bolnik pričakuje pomoč.

»Pred desetimi leti,« pripoveduje doktor Mirko Vengušt, »sem nastopil mesto zdravnika v zdravilišču za pljučno tuberkulozo v Novem Celju. Bilo je to po diplomi moje prvo delovno mesto. Mlad, poln življenjske sile in navdušenja sem se hitro vživel v delo in življenje med bolniki. Hitro in neopazno so zdrknila mimo prva leta. Potem sem se poročil. Sledila so kratka leta v sreči pri delu in družini. Nato je prišla doba težkih razočaranj, duševnih depresij in obupa. Moderni razkol v družini. Kaj se hoče. Še bolj sem se zakopal v delo in to me je rešilo.«

Takle preprost, skromen in široko dostopen živi in dela dr. Mirko Vengušt med svojimi varovanci, ki vedno z veljkim zaupanjem iščejo njegovo pomoč. Po svojem delu pa ni znan samo v zdravilišču, ampak tudi izven njega.

Dr. Mirku Venguštu ob njegovem desetletnem neumornem delu iskreno čestitamo!

K. D.

MOZIRJE

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

Preživninsko varstvo kmetov

SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE JE ŽE VEČKRAT RAZPRAVLJALA O PROBLEMU OSTARELIH KMETOV IN NA ZADNJI SEJI SPREJELA ODLOK O PREŽIVNINSKEM VARSTVU KMETOV TER ODLOK O USTANOVITVI SKLADA ZA PREŽIVNINSKO VARSTVO.

To je narekovalo vse bolj zaskrbljujoče zmanjšanje delovne sile na vasi. Razumljivo je, da ta dva odloka le začasno rešujeta vprašanje za delo nezmožnih kmetov, ki so svojo zemljo odstopili v družbeno last ali pa so jo izgubili ob arondacijskem postopku.

Pravico do preživninskega varstva bodo imeli kmetje, če so se pretežno preživljali z obdelovanjem zemlje, ki je prenesena v družbeno lastnino in če celotno kupnino ali drugo odplačilo za zemljo vložijo v občinski sklad za preživninsko varstvo kmetov. Poleg tega pridobi kmet pravico do preživnine pri 65 letih starosti (kmetica pri 60 letih); ali pa v slučaju, da že prej postane nezmožen za pridobitno delo ali če obstajajo druge ovire za zaposlitev. Višina preživnine pa se določi glede na vrednost zemlje, ki jo je kmet prenesel v družbeno lastnino in glede na starost kmeta. Udeležencem v NOV se preživnina poveča za 10 do 80 odstotkov za čas, ki so ga prebili v NOV. Odlok tudi določa višanje preživnine zaradi višanja življenjskih stroškov.

Popolnoma jasno je, da vložena sredstva kmetov ne bodo zadoščala in bo razliko krila občinska skupščina. Odborniki so na seji sklenili, naj ta odlok zajame tudi tiste kmete, ki bi prenesli svoje gozdove v družbeno last in prav tako tiste, ki jih sicer ne zadene arondacija, a zaradi pomanjkanja delovne sile in starosti ne morejo več sami obdelovati zemlje.

—er

Še zobozdravstvena služba

Solčavanom se je lani 8. marca uresničila dolgoletna želja. Dobili so pomožno zdravstveno ambulanto. Kaj to pomeni zanje, nam lahko pove podatek, da so morali hoditi k zdravniku v dobrih 20 km oddaljeno Ljubno ob Savinji, ljudje iz Logarske doline in Matkovega kota pa celo nad 30 km daleč.

Največ zaslug za ustanovitev te pomembne ustanove ima krajevna organizacija RK v Solčavi in prebivalci, ki so prispevali dobrih 800 tisoč za nabavo potrebne opreme.

Prebivalci so zelo zadovoljni, imajo pa željo, da kraj dobi še zobozdravstveno službo. In znova so prebivalci zbrali sredstva za opremo, ki jo bodo v kratkem nabavili. Želijo si, da bi ob prvi obletnici ustanovitve slavili pridobitev zobozdravstvene službe v svojem kraju.

Tudi mi se pridružujemo željam Solčavanov, čeprav zdravstveni dom v Mozirju in komunalni zavod za socialno zavarovanje v Celju zaenkrat ne kažeta zanimanja za njihove želje, češ, da pomeni pridobitev zdravstvene službe višje stroške.

KANDIDATI V SOLČAVI

Na nedavnem zboru volivcev v Solčavi so se odločili za kandidate, ki jih bodo volili v Solčavi, Logarski dolini, Podolševi in Robanovem kotu. Odločitev ni bila težka. Za občinski zbor so izbrali *Gracija ROBNIKA, Ivana KOSMIČA* in Franca *PODBREZNIKA* za zvezni zbor pa *Toneta BOLETA.*

Na zboru so volivci največ razpravljali o prispevkih in davkih občanov. Območje celotne volivne enote spada v četrti okoliš, zato bodo posestniki v bodoče plačevali davek le od lesa. Kljub tej ugodnosti pa so volivci menili, da to ni rešitev za hribovskega kmeta, kajti važno je, da hribovskemu kmetu pomagamo pri uveljavitvi kot enakovrednega proizvajalca, da mu omogočimo ugodne kredite za nakup drobnih kmetijskih strojev in poskrbimo za boljše zveze z dolino, kajti le na ta način bodo njegovi pridelki pridobili na tržnosti.

SOLČAVSKI KARNEVAL

Letos je karnevalski humor že svoje sadove tudi v Solčavi. V nedeljo popoldan je bila dvorana zadružnega doma nabito polna. Številne maske in prijeten program društva »Vinarska« sta razgibala družabne Solčavane. V pustnih bodicah so krepko ošvrknili številne krajevne posebnosti in znamenitosti: javno razsvetljavo, ki je kvalificirana za dnevno razsvetljevanje, vodovod, ki neznano kje pušča, Savinjo kot odpadno jamo Solčavanov, znameniti kvintet, ki se je zato sestal, da se je razšel in podobno.

JAKA SLOKAN:

SAVINJSKE ZANOHTNICE

PRIMERA JE VSELEJ TVEGANA, KER JE PAC LE PRIMERA IN NE DOKAZ, ČERAVNO BI PRAV TO HOTELA BITI. ALI DA PRIZNAM: RAD BI DOŽIVEL POTRDITEV VSAJ NEKAJ TEH MOJIH PRIMER, PA ČEPRAV ŠELE PO SMRTI.

PRED LETI SEM SE NAMREČ ZAGRIZEL V PROUČEVANJE ZGODOVINE **SAVINJSKE ZELENO-ZLATE ROŽ'CE** TEGA ZARES ENKRATNEGA SLOVENSKEGA — FENOMENA! PONUJALA SE MI JE KOT V VISOKI JESENI ZRELO JABOLKO, SOČNO, REDILNO IN ZLAHTNE SORTE...

GROMSKA STRELA! JABOLKO NI JABOLKO, MORDA NITI LESNIKA! IN ZDAJ! KAJ? ALI NAJ GA IZPLJUNEM — NEUŽITNO — ALI PA NAJ GA SE NAPREJ MELJEM Z ZOBMI?

PRAVILNO, ALI NAJ SE KAR NAPREJ SILIM V HOTE ALI NEHOTE ZAPLETENO »ZGODOVINO«, KI SE MI MED PROUČEVANJEM IZMIKA V ČEDALJE MANJ IZMERLJIVE ŠIRJAVE, ONKRAJ SPODNJE SAVINJSKE DOLINE, ZIBELKE IN GROBA »POLJANCEV«?

KMETIJSKA MODROST MI ŠVETUJE, NAJ VZTRAJAM, DA BO PAC JABOLKO MED MLETJEM SPREMENILO KISELKAST PRIOKUS, SKRATKA, NAJ BOM »SAVINJSKA BUČA«!

TAKO!

TOREJ?

KAJ SO ZANOHTNICE?

Razlago sem dolžan, kajti pod tem skupnim imenovalcem še kanim priobčevati *»savinjski drobir«.*

SLOVENSKI PRAVOPIS — Ljubljana 1950 — stran 891 — pripoznava *»zanohtnice«* le kot izpeljanko iz glagola *»zanohtati-a se mi«.*

A, moj spomin?

Vdilj mi pozvanja v možganih materin klič z domačega grička, nedaleč od Zovneških razvalin, tja na *Repe,* njivco ob vijugavem potočku Trebniku, iz vasice Spodnjih Gorč proti njeni sosedi Poljčam:

»Jokš! Čuuj! Pa glej, da boš ja poščipal sleherno zánohtnicooo!«

Moja mati je dosledno naglašala prvi zlog. Revica je hodila še v »k. u. k.« cesarsko kraljevsko temeljno šolo, a je kljub temu prebrala domala vso braslovško knjižnico... Vsaj zdaj, ko spi večni sen sredi žičnic in je tudi *Repe* že zaobjel »arondiran kompleks« - njen nàpak naglas ne more biti več greh.

Starejši hmeljarji — zlasti v okolici Braslovč — še dandanes uporabljajo izraz *»zanóhtnice«* za tiste najspodnejše zalistnike (ali tudi stranske panoge) na hmeljevi rozgi, ki jih umni hmeljar spomladi *»priščipava«*

Zakaj?

»Zanóhtnice« praviloma ne rodé storžkov, kobul ali (po braslovško) *»buč̌k«,* kvečjemu *»muhe«* ali še manj: *»muce«,* to so namreč tiste svetlobele kobulice, ki jih ima hmelj povsem spodaj ali znotraj *»grma«* in ki nimajo prav nič lupulina, to pa pomeni, da so — nekoristne. Zalistniki — *zanóhtnice«* so že po naravi jalovi (e).

»Priščipavanje« ni prijetno poljedelsko opravilo. Kako naj bi tudi bilo?

Hmeljeva trta pleza po preklah (rantah, drogovih, hmelovkah) z ostrimi dlačicami. Z njimi si človek med delom sam povzroča vreze-raze na dlaneh, na prstih. Iz odščipljenih trt — svežih seveda — se poceja v raze jedka snov...

In, kadar je dlan vsa raskava, hu-huu...!

Hmelj *»peče«* huje kot najhujša kopriva. Sicer pa je hmelj na sploh huda *»koprivnica«!*

Kako se nam naj torej ne bi *»zanohtavalo«* — zlasti otrokom —? Kakor sredi najostrejše zime, čeravno *»priščipavamo«* v maju in juniju v najlepši spomladi!

Moji predniki so *»priščipavanju«* rekali *»štrajfanje«,* kar so izpeljali vsekakor iz nemškega glagola *»streifen«,* kar pomeni: osmukniti, odreti ali podobno.

Tudi z *»Bog te ne štrajfaj!«* so nekoč v Savinjski dolini odvračali *»hudo uro«* od poniglavih otrok — pa tudi od prepogumnih *»starin«.*

No, zdaj smo *»tisto staro«* zmodernizirali, zmelorirali ... Et cetera et cetera! In saecula saeculorum! Zdaj *»hude ure«* bojda ni več in je tudi starinska dobrotna želja nepotrebna... Zdaj pod žičnicami iz prednapetega betona nič več ne *»štrajfajo«,* marveč *»pincirajo«,* kar sicer resda tudi ni pristna domača beseda, je pa menda bolj *»nobel«.* Kali?

Sicer pa k stvari!

S proučevanjem zgodovine *»savinjske zeleno-zlate rož'ce«* sem se pač sam najhuje *»štrajfal«,* kajti *»zanóhtnic«* ni ne konca ne kraja.

In, vendar jih bo treba očistiti. Zdaj ali kdajkoli pozneje. Menim pa, da nihče sam temu ne bo več kos!

PRIHODNJIČ: KDO JE »OČE ŠAVINJSKEGA HMELJARSTVA«

Zimska pokrajina v Savinjski doljni leta 1935. (Pogled s cerkvenega zvonika v Zalcu)

RAZPRAVA O CELJSKEM GLEDALIŠKEM REPERTOARJU

MLADI IN GLEDALIŠČE

Za osnovo tega prispevka k polemiki o repertoarju celjskega gledališča bi najprej navedel dve misli iz referata in razprave na občinski konferenci ZK Celje. Najprej: nehote se vsiljuje misel, da, predvsem gledališče, — niso pa povsem izvzete tudi druge institucije — vse preveč hlasta za pomembnostim, za modernim in podobno, čeprav je eksperimentiranje zaželeno in nujno. Veliko je vprašanje, če je letošnji repertoar gledališča, lahko bi rekli, slabokrven in skoraj improviziran, tudi sprejemljiv za naše območje in naše razmere. In še — prisluhniti je treba potrošniku kulturnih dobrin, občinstvu vseh slojev, potem bo gledališče imelo zagotovilo, da je njegova idejno vzgojna smer pravilna.

Ne bi rad improviziral zaključek samo na osnovi gornjih dveh stavkov, ker je moj namen drugačen. Želim namreč nekaj več spregovoriti o odnosu mladih do gledališča, prepričan pa sem, da se v tem kratkem članku ne morem ogniti obeh ugotovitev. Zakaj gre? Ob dramatizaciji Dostojevskega Zločina in kazni sta se na dveh gledaliških predstavah zgodila dva manjša incidenta. Prvega so povzročili učenci šolskega centra Borisa Kidriča, ki so med predstavo metali na oder razne odpadke, se zabavali, bili nedisciplinirani in podobno, drugi pa je bil na eni izmed nedeljskih predstav in je o njem nadvse prizadeto učenka 8. razreda spregovorila v mladinski oddaji Radia Celje. Takrat so morali predstavo celo za kratek čas prekiniti. Teh dvoje dejstev ne gre potencirati, nihče pa jih ne more tudi mimogrede ovreči, kajti to je problem, ki zadeva odnos mladih do gledališke umetnosti. So pa za to stanje verjetno globlji razlogi.

Že nekaj let nazaj s ponosom ugotavljamo, da se število občinstva, ki zahaja v gledališče, občutno nagiba v korist mladih. To se kaže tudi v številu abonmajev (8), ki jih ima predvsem mladina v srednjih, strokovnih in šolah periodičnega tipa. Že tu pa zaznamo dokaj bolečo resnico — da mladih iz proizvodnje kljub mnogim prizadevanjem ne znamo ali ne moremo navdušiti za teater. Dejstvo, da je tudi starejše občinstvo večinoma iz vrst inteligence, pa kaže, da z delovanjem ali z repertoarno politiko gledališča res nekaj ni v redu. To ni nič kaj vzpodbudna ugotovitev, če se ozremo na prehojeno pot SLG. Kajti gledališke elite ali ozkega kroga navdušencev verjetno ne želimo imeti, saj gredo za njegovo normalno dejavnost iz proračuna komune vsako leto težki milijoni. Vprašanje je, kje in za koga se ti milijoni rentirajo, ko pa neposredni proizvajalec skoraj sploh ne zahaja v hram boginje Talije. Brez dvoma je dokaj realna ugotovitev, da je repertoar celjskega teatra preveč enostransko usmerjen, da je v njem preveč poskušanja in premalo žive težnje, da preprosti človek usvoji gledališče kot svojo potrebno duševno in duhovno razvedrilo.

Enakovredno se pojavlja vprašanje — kaj je mlademu in največjemu delu občinstva nudilo gledališče s svojim izborom? O objektivnih težavah okrog sestave repertoarja ne bi govoril, menim pa, da mora na izbor del vplivati čim večje število ljudi, ne pa samo ozek krog. Ali so imeli mladi gledalci in ostali občani kdaj priložnost spregovoriti o repertoarju gledališča? Ali ne bi lahko širši izbor del obravnavali dijaki višjih razredov vseh vrst šol, posebno pa gimnazije in učiteljišča. Morda bi bilo le prav, da bi bil repertoar včasih bolj preprost — na škodo ali v korist temu, da bi vsak človek z zadovoljstvom stopil v gledališko hišo. Spomnimo se uspeha Rezervista in Odkritosrčne lažnivke. Pa samo še nekaj misli: zlasti pred »težjimi« predstavami ne bi škodilo mladim gledalcem posredovati nekaj besed o samem delu tik pred izvajanjem. To sicer res diši po »prosvetiteljstvu«, a morda ne bi bilo napak. Ravno tako se pridružujem mnenju, da bi se morali v šolah v okviru estetske vzgoje več pogovarjati o gledališču. Za neposredne proizvajalce pa bi lahko v programu namenili dvoje ali troje del primerne ravni preprostega občana, sindikalne podružnice v gospodarskih organizacijah pa bi pomagale pri akciji izbiranja interesentov vsaj za te predstave. Vsak začetek je težak, toda ob tem, kar je sedaj, večjega interesa gotovo ne bo. ObK ZM bi lahko stopil v stik z aktivi ZM v gospodarskih organizacijah. Akcija okrog filmskega gledališča je prav lepo uspela, tako da se je prijavilo okrog 120 mladih ljudi iz neposredne proizvodnje.

Še več je možnosti in to je le del dobronamernih misli okrog teh vprašanj. Prav gotovo so ti problemi potrebni širše obravnave, drži tudi, da med drugim zajemajo celoten kompleks vzgoje človeka, zlasti mladega, še večja resnica pa je, da gledališče že zaradi svoje funkcije ne sme in ne more biti domena le enega ali nekaj ljudi in da dela le za en del občanov naše komune.

Jože Volfand

S SEJE SVETA ZA SOLSTVO OBCINSKE SKUPSCINE CELJE

Pedagoški normativi

SVET SE JE ZAVZEL ZA RESITEV VPRASANJA TOPLIH OBROKOV V SOLAH. OBCINSKA SKUPSCINA NAJ BI PONOVNO PROUCILA PREDLOG O USTANOVITVI POSEBNEGA SVETA ZA TELESNO VZGOJO.

Svet za šolstvo občinske skupščine Celje, ki se je moral, mimogrede povedano, dvakrat sestati, ker prvič ni bil sklepčen, je na zadnji seji med drugim obravnaval pedagoške normative za delo osnovnih šol. V besedilu, ki ga je izdal ustrezni republiški organ, je poleg doslej veljavnih določil tudi nekaj novosti. Tako je na primer določena norma za dnevno pot učencev v šolo — za nižje razrede do 30, za višje do 50 minut; kjer učenci hodijo v šolo delj časa, naj bi poskrbeli za prevoz. Prav tako naj bi imeli učenci v vseh šolah redne tople obroke, ker je znano, da zlasti v primerih, ko morajo zgodaj od doma, ostajajo brez kosila. Topli obroki so seveda zvezani z velikimi izdatki, vendar bi po mnenju sveta za šolstvo sredstva vendarle morali najti, kajti podhranjenost učencev v ranih letih ima za posledico njihovo kasnejšo fizično nesposobnost na delovnih mestih, kar pomeni občutne materialne izgube. Prav bi bilo, če bi poleg tistih staršev, ki zmorejo, prispevale sredstva tudi delovne organizacije.

Vtem ko je po normativih idealna šolska struktura 20 oddelkov s 600 učenci ali 30 učencev na razred, je povprečje v občini 32,5, pri čemer so seveda nekatere šole preobremenjene in bo zato predvsem misliti na gradnjo pete osnovne šole na Otoku. Šolski prostori v glavnem ustrezajo, občutno je pomanjkanje kabinetov in opreme. Poleg tega bi morali učilnice vsako drugo leto redno beliti, pa marsikje za to ni denarja. Normativi določajo naposled tudi, da mora šola nuditi dodatno pomoč (1,5 odstotka ali 3 ure celotnega fonda) vsem učencem, ki so je potrebni, doslej pa je bila pomoč uspešna le v nižjih razredih.

Svet za šolstvo je ponovno obravnaval tudi vprašanje v zvezi s formiranjem samostojnega sveta za telesno vzgojo. Pred časom je namreč predlog o ustanovitvi posredoval občinski skupščini, vendar ga je ta zavrnila s pripombo, naj bi v okviru sveta za šolstvo delala posebna komisija za telesno vzgojo.

Člani sveta za šolstvo so bili enoglasni v tem, da sta spričo težavnih problemov v šolstvu kakor v telesni vzgoji obe področji nezdružljivi, in da je, ker takšna komisija očitno ne bi mogla zadovoljivo opravljati svoje funkcije, vztrajati pri prvotnem predlogu. Ustanovitev samostojnega sveta je utemeljena in nujna tudi iz razloga, da je svet za šolstvo doslej pretežno obravnaval prosvetna vprašanja, zato se zdi logično, da bo občinska skupščina predlog vendarle upoštevala.

dhr

V sredo so v celjskem Likovnem salonu odprli razstavo novejših grafičnih del slovenskega likovnega ustvarjalca Mihe Maleša. Razstavlja 50 grafičnih listov, večinoma barvnih fotografij, ki so po motivih dokaj raznolike. To je prva samostojna razstava Mihe Maleša v Celju. Prej je v našem mestu že večkrat razstavljal, vendar skupinsko.

Miha Maleš je eden najznamenitejših slovenskih ustvarjalcev. Rodil se je 6. I. 1905 na Jeranovem pri Kamniku. Umetniško se je šolal v Zagrebu, na Dunaju in v Pragi. Razstavljal je že kot študent in se je kasneje udeležil številnih domačih razstav, kakor tudi reprezentativnih razstav naše likovne umetnosti v inozemstvu. Njegova dela hranijo številne inozemske galerije in privatne zbirke (Ljubljana, Zagreb, Beograd, Praga, Pariz, London, Nottingham, Milan, Zürich, New York, Münhcen itd.). O njegovem delu so najboljši likovni poznavalci napisali dolgo vrsto publikacij in natisnili več map reprodukcij. Večina teh edicij je že razprodanih.

Celjsko likovno občinstvo posebej opozarjamo na to razstavo. Vsa razstavljena dela so tudi naprodaj po zelo zmernih cenah

Na sliki: Miha Maleš — Ljubezen (barvna fotografija)

JAN KOTT V CELJU

Profesor za literaturo na varšavski univerzi Jan Kott je gotovo najbolj čislani shakespearolog današnjih dni. Pred kratkim je izšlo tudi v slovenščini njegovo izredno pronicljivo in duhovito delo Eseji o Shakespearu, ki je bilo doslej prevedeno že v deset jezikov in je zanj prejel nagradi v Parizu in na Dunaju. Njegovo esejistično obravnavanje Shakespearovega dela in njih uprizarjanje je naravnano predvsem v to, da poveže elizabetinsko renesančno dobo in njeno duhovno podobo s sodobnostjo. Kott je oster nasprotnik izkrivljanja Shakespearovega umetniškega profila, najbolj pa je gorak falzificiranju Shakespeara, kakršno je na veliko uganjala nemška romantika, sledovi tega falzificiranja pa so delno prisotni tudi še v slovenskem gledališču.

Celjsko gledališče je organiziralo bivanje Jana Kotta v Sloveniji, režiser Branko Gombač pa je med bivanjem v Varšavi skrbel za zvezo med Janom Kottom in slovenskimi revijami in založbami.

Profesor Jan Kott je tri dni bival v Celju kot gost celjskega gledališča. V tem času je z umetniškim zborom razpravljal o problemih v zvezi s Shakespearom, ogledal pa si je tudi vaje za Vihar. O konceptu in izvedbi se je izrazil s priznanjem, čeprav celjska uprizoritev ni slepo sledila Kottovemu eseju o Viharju.

Jan Kott je našel prav laskave besede o Celju in njegovi okolici. Posebej mu je bilo všeč na gradu, ki se mu zdi idealen prostor za letne igre. V Celju se bo ponovno oglasil poleti, ko se bo udeležil kongresa PEN kluba na Bledu.

B. H.

IZ CELJSKEGA MUZEJA

BAROČNA PLASTIKA

PRIVEZANA IN PRIBITA JE BILA NA PROCELJU STAREGA KOZOLCA, NA VRTU V SAVINJSKI DOLINI. BREZ VSAKE ZASCITE! VEC KOT STO LET IZPOSTAVLJENA DEZJU, VETRU, SONCU IN MEGLI. NJENA LESENA POVRSINA JE IZGUBLJALA BARVO, SIVELA JE IN POTEMNELA. DELI ROK SO STROHNELI IN ODPADLI. RAZPOKE, OZKI, A ZVITI IN DOLGI SLEDOVI CRVOJEDINE SO PRODRLI V GLOBINO. LEVEMU LICU JE DALA PATINA ZALOSTNI IZRAZ. DESNA STRAN OBRAZA PA JE SONCNA IN ZADOVOLJNA.

VSEBINO PLASTIKE JE ODNESEL CAS. OSTALA JE BREZ ATRIBUTOV, KI SO JI DAJALI IME. LJUDJE, DOMACINI IN TUJCI SO JO GLEDALI VSAK NA SVOJ NACIN.

NJEN AVTOR JE NEZNAN. GOTOVO NI DELO SVETOVNEGA KIPARJA. GOTOVO PA JE, DA JO JE V 18. STOL. USTVARIL NAS DOMAC REZBAR. ZATO IMA SVOJE VREDNOTE.

CIZEJ ADOLF IZ SENTRUPERTA JO JE POKLONIL CELJSKEMU MUZEJU. OD LANI NI VEC NA KOZOLCU.

PREMIŠLJENA REŠITEV

Celje brez dvoma spada med večja pokrajinska središča, ki ima poleg ugodne zemljepisne lege tudi pomembno zgodovinsko preteklost (gospodarstvo, kulturna dejavnost). Glede na to dejstvo se je zlasti po prvi, še bolj pa po drugi svetovni vojni osredotočilo v Celju lepo število raznih kulturnoprosvetnih insituacij in organizacij.

Ena takih institucij je tudi sedanje poslopje okrajne skupščine, ki ga poznamo pod imenom Narodni dom; ta je v 70-letnem obstoju pogosto menjaval gospodarja, ki mu je v glavnem dajal notranjo vsebino. Vemo, da je bil Narodni dom zgrajen 1895. leta na pobudo zavednih slovenskih narodnih sil z namenom, da bo služil predvsem za kulturno prosvetno središče Celja in okolice. V njem se je odigravalo marsikaj, predvsem pa je vse dogajanje v domu imelo kulturno politično vsebino, zlasti za časa Avstrogrske nacionalno obrambni značaj slovenstva.

Po osvoboditvi je Narodni dom služil potrebam upravnih organov naše ljudske oblasti. V samem poslopju pa smo v tem času doživeli nekaj sprememb. Dozidalj so nov trakt s številnimi prostori. Najdragocenejša pridobitev je obnovljena dvorana z dvema lepima stranskima dvoranama. Tako je Celje pridobilo ugledno dvorano, ki je v ponos Celjanom in okoličanom. V tej dvorani smo bili dostikrat priča številnim kulturnim dogodkom domačih izvajalcev, raznih republiških in medrepubliških gostovanj in tudi številnih mednarodnih srečanj.

Razen kulturnih dogodkov so bile vse tri dvorane zelo koristno izrabljene za redna posvetovanja okrajne skupščine ter njihovih organov. Večkrat so bile v glavni dvorani tudi take prireditve, ki ne spadajo v te prostore (družbene prireditve, ki so se večkrat izrodile v popivanje in veseljačenje).

V času decentralizacije upravnih organov in nadaljnje izgradnje komunalnega sistema se bo v kratkem v Narodni dom preselila občinska skupščina Celje. Ob tej priložnosti se v kulturno prosvetnih organizacijah dogovarjamo o zagotovilu smotrnega izkoriščanja velike dvorane in drugih funkcionalnih prostorov. V Celju že vsa leta pogrešamo take prostore, kamor bi okolju primerno lahko spravili pod streho številne kulturne institucije in organizacije, ki imajo medobčinski značaj. Pri tem mislimo na začetek družbenega centra, ki bi poleg svojih dejavnosti dal primerne prostore za naslednje kulturne organizacije; celjski mladinski pevski festival, koncertna poslovalnica, ki prireja koncerte v veliki dvorani Narodnega doma; medobčinski posvetovalni organ za programiranje dela na kulturno prosvetnem področju; v teh prostorih bi gledalci imeli stik s poklicnimi gledališčniki ob sestavljanju gledališkega programa; prav tako bo potreben organ za koordinacijo republiških, medrepubliških in mednarodnih gostovanj; tu bi lahko našli svoj prostor tudi ljubitelji dobre knjige, Prešernova družba itd.; poleg likovnega salona in celjskega radia pa bi tudi Celjski tisk potreboval določen prostor, kjer bi se dogovarjali z ustanovitelji o problematiki neposrednega obveščanja občanov.

To je le nekaj dejavnosti, za katere danes nimamo dostojnega prostora, bi ga pa glede na njihov pokrajinski značaj morali imeti. Prav zato v imenu kulturnih institucij in organizacij PREDLAGAMO občinski in okrajni skupščini v Celju ter občinskemu odboru SZDL, da ob razporeditvi izpraznjenih prostorov v Narodnem domu po ukinitvi okraja zagotovijo omenjenim organizacijam primerne prostore.

Menimo, da bi za sedanje potrebe zadoščala velika dvorana s spodnjo stransko dvorano in sedanjimi pisarniškimi prostori (tri sobe), ki bi jih pridobili na nasprotni strani velike dvorane. Ob tej priliki bi se morali zediniti za nek upravni organ, ki bi bil odgovoren za pravilno in smotrno izkoriščanje dvorane. Verjetno bi kazalo, da bi to prevzel novi občinski svet za kulturo, ki bo spričo številnih kulturnih ustanov v Celju najbrž moral imeti stalnega uslužbenca. Razumljivo je, da bo občinska skupščina glavni koristnik-upravljalec in kot ustanovitelj tudi glavni plačnik za redno vzdrževanje

K temu pripominjamo, da bo občinski svet kulturnih organizacij dobil sedanje prostore okrajnega sveta. Razen tega bodo v sedaj obstoječih prostorih lahko našle svoje mesto še druge društvene organizacije v občini.

Prepričani smo, da naše zahteve niso pretirane. Prav bi bilo, da v Celju zopet dobimo dostojno kulturno središče. S tem bi se tudi sedanja fiziognomija Narodnega doma bolj približala uresničitvi kulturnega centra, kajti prepričani smo lahko, da naša ožja skupnost še nekaj let ne bo finančno sposobna postaviti novega kulturnega doma, kar nekateri občani radi očitajo. To bo verjetno prej omogočeno občinski skupščini, da si bo postavila lastno poslopje, kakor bi to bilo mogoče za celjsko kulturo.

Jaka Majcen

Opomba uredništva: **K razpravi, ki jo je načel Slavko Belak v 6. številki našega lista, vabimo še ostale celjske kulturne delavce.**

TA MESEC NA PLATNU

Dosežki poljske kinematografije, ki so neločljivo povezani z imeni Wajda, Kawalerowicza in Munka, so nam več ali manj znani. Res je sicer, da smo do poljskega filma včasih nezaupljivi, na drugi strani pa je tudi res, da smo bili nemalokrat presenečeni nad filmi, ki že danes sodijo v sam vrh filmske umetnosti. Teh del ne bi naštevali, kajti še ta teden si bomo lahko ogledali umetnino, ki jih je v zgodovini sedme umetnosti zelo malo. Gre za poljski film Andrzeja Munka Potnica, ki pa ga omenjeni režiser ni dokončal, ker se je leta 1961 smrtno ponesrečil blizu Lodža. Njegova izguba je za poljski film nenadomestljiva — to je dokazal tudi z impresivno Potnico.

Zgodba filma se odigrava na veliki čezoceanski ladji, ki je na poti preko Atlantika. Med mnogimi potniki je na ladji tudi Nemka Elza, ke je preživela bojno vihro kot nadzornica v koncentracijskem taborišču Auschwitz. V nekem angleškem pristanišču se na ladjo vkrca tudi potnica, ki je popolnoma podobna jetnici Marti iz taborišča. Elza se mora ob tem nepričakovanem srečanju spomniti vseh dogodkov, ki so v kakršnikoli povezavi z interniranko Marto. Prikrita, zadržana in že skoraj pozabljena doživetja so v njej sprožila retrospektivno izpoved. Elza hoče pobegniti pred resnico, toda veličina realnih spominov, ki do kraja ustrezajo resnici brutalnega življenja v taborišču, žive v njej in jih zato mora pripovedovati sama sebi. Potnica je izjemno filmsko delo, zato prav gotovo ne kaže zamuditi ogleda te resnične Munkove mojstrovine.

J. V.

KAJ SI JE PRIVOŠČIL PUST, PREDEN SO GA SEŽGALI

PRETEKLO SOBOTO SO GASILCI IZ PESJA PRI VELENJU PRIREDILI PESTER PUSTNI SPREVOD V PESJU. NA PROGRAMU JE BILO BOROVO GOSTOVANJE. TA PROGRAM JE KLJUB PUSTEMU NASLOVU IZPRIČAL, DA IMAJO LJUDJE V SALEŠKI DOLINI DOVOLJ SMISLA ZA HUMOR IN ZDRAVO KRITIKO, KI SI DA DUŠKA V PUSTNEM VZDUŠJU

Posnetki s ptujskega in žalskega karnevala.

J. Sever

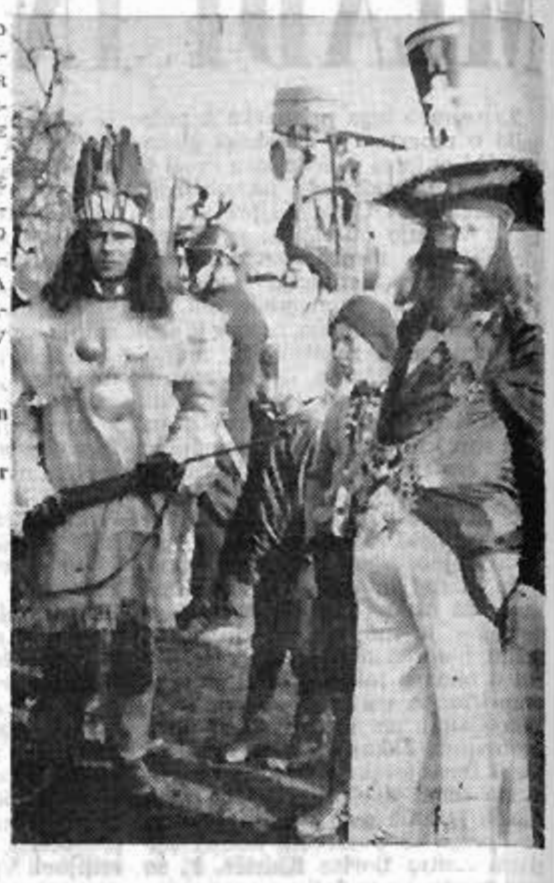

Velecenjenemu občinstvu se na na znanje daje, da je bilo na sam pustni torek 2. sušca ob 15. uri v preslavnem Zalcu eno imenitno, zanimivo ino kar se da svečano slavje, ko so vkup stopili ino sklenili, da mili Zalec za mesto proglasijo in se za nobl purgerje klicat dajo. Karnevalski sprehod, ki je obsegal vse od reformirane šole, javnega stranišča preko standarda in rastočih cen do seje karnevalske občinske skupščine, ki jo je žal dež od zgoraj napral, opral in zapral — je nudil več tisočem gledalcem toliko enkratnega smeha, kot se nudi Pustu problemov, zaradi katerih nam je drag. Posnetek prikazuje zasedanje skupščine ob glasovanju, ko so vsi odborniki bili enotni, ker so imeli roke povezane z vrmi, ki jih je majardom dvigal.

NAMESTO TRADICIONALNE SLIKE, TRADICIONALNE CELJSKE MAŠKARADE

Očitki, da smo doživeli fiasko,
so, konstruktivno vzeto ,bosi,
v resnici namreč Celje nosi
vse leto svojo pust(n)o masko!

MLADINSKA MAŠKARADA, KI JE BILA MINULO NEDELJO V PROSTORIH CELJSKEGA NORODNEGA DOMA JE BILA ENA REDKIH DOBRO PRIPRAVLJENIH PRIREDITEV. Foto: V. David

GROZLJIVE MASKE VEČ DESETIN KURENTOV SO NA NEDAVNEM KARNEVALU V PTUJU GLEDALCEM POSREDOVALE PRASTARI OBREDNI PLES, KI GA SE DANES GOJIJO V OKOLICI MARKOVCEV.

POSNETEK PRIKAZUJE KURENTA V SPREMSTVU MED OBREDNIM PLESOM.

CERRKLJANSKI LAUFARJI SO GOSTOVALI SKUPAJ S SKOROMATI IZ HRUŠICE NA PRIMORSKEM. PLESALCI IZ BELTINCEV TER S SVOJIMI OBREDNIMI PLESI POKAZALI VSO PESTROST IN IZVIRNOST NAŠIH LJUDSKIH OBIČAJEV V PUSTNIH DNEH. LAUFARJI SO OB KONCU IZREKLI »SMRTNO OBSODBO« IN ZAŽGALI KURENTA, KER JE KRIV ZA VSE GREHE MINULEGA LETA. POSNETEK JE S KARNEVALA V PTUJU.

MOZIRJE SO PRAZNOVALI KAR TRI DNI. ZAČELI SO Z OFIRANJEM OD HIŠE DO HIŠE; PUSTNI DAN PA SO PRIČELI Z BUDNICO. ISKANJE PUSTA JE DELALO OBILICO PREGLAVIC, KAJTI TOKRAT SE JE SKRIL V SOD.

IN KO SE JE POJAVIL, JE ZAČEL URBANISTIČNO REŠEVATI MOZIRJE IN NAZARJE: OBČINO JE PRESELIL V NAZARJE, SEDEŽ GOZDNEGA GOSPODARSTVA PA V MOZIRJE; PUST MENI, DA JE SELITEV BOLJŠA REŠITEV KOT GRADNJA NOVIH UPRAVNIH PROSTOROV ZA GG IN LIN. PUST NI POZABIL NOVE MEHANIZACIJE ZA GOZDNE CESTE IN TUDI NE STROJA ZA IZDELOVANJE IVERASTNIH PLOŠČ; DODAL PA JE TUDI KREDITNO GARANCIJSKO PISMO ZA GRADNJO NOVE ŽAGE V NAZARJU. PUST JE OTVORIL »HOTEL PUST« V MOZIRJU, NAPELJAL JAVNO RAZSVETLJAVO V NASELJU TRATE, IZDAL JE ODLOK O JAVNEM REDU IN MIRU V MOZIRJU, RAZSTAVIL ATOMSKO MLATILNICO NA OGLED, KER JE OBSTOJEČA PRI KZ POKVARJENA TER ODLOČBO O LOKACIJI WEKEND NASELJA V LOGARSKI DOLINI.

ZADNJI DAN PA SO MOZIRJANI IN STEVILNI GOŠTJE POSLOVILI OD UMRLEGA PUSTA IN GA V BOJAZNI ZARADI PREKUČUŠKIH MISLI JAVNO SEŽGALI V OPOMIN VSEM NJEGOVIM SORODNIKOM.

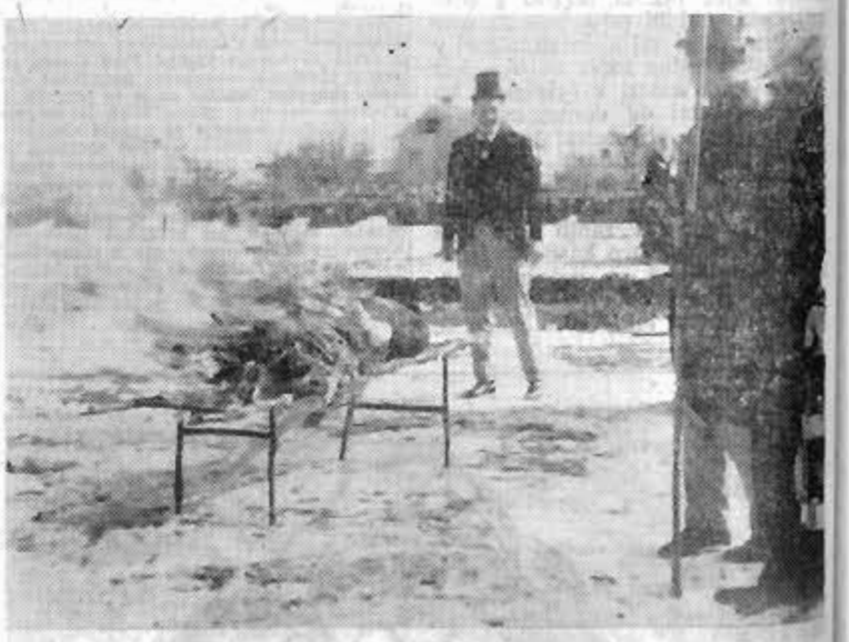

UBOGA DEKLETA IN FANTJE IZ VASI, V KATERI SE V CELEM LETU NI NIHČE POROČIL. PUST POROČI NAJSTAREJŠE DEKLE Z MOŽEM IZ ŠLAME, KI ZVISEN SEDI NA VOZU, OKROG KATEREGA PLESEJO MLADI NARODNE PLESE.

RTV PROGRAM OD 7. DO 13. MARCA ● RTV PROGRAM OD 7. DO 13. MARCA

NEDELJA, 7 marca

9.00 kmetijska oddaja (Beograd); 9.45 Mendov spored — ponovitev (Zagreb); 10.30 film za otroke — Lassie (Zagreb); 11.00 svetovno prvenstvo v umetnem drsanju v Colorado Springsu — do 12.00 (Evrovizija); športno popoldne — posnetek smučarskih skokov v Planici (Zagreb, Ljubljana); 18.00 mladinski TV klub (Ljubljana); 19.00 Svetnik — serijski film (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 quiz (Beograd); 22.00 poročila (Beograd).

Na kanalu 9 — Sljeme

10.30 film za otroke (Zagreb); 19.00 serijski film (Beograd); 22.00 včeraj, danes, jutri (Zagreb).

PONEDELJEK, 8. marca

11.40 TV v šoli: živelo (Ljubljana); 15.20 ponovitev šolske ure (Ljubljana); 16.40 ruščina na TV — 42. lekcija (Ljubljana); 17.10 govorimo angleško — 19. lekcija (Ljubljana); 17.40 Francozi pri vas doma (Beograd); 18.10 risanke (Zagreb); 18.25 napoved in TV obzornik (Ljubljana); 18.45 energo kemo kombinat Velenje (Ljubljana); 19.45 tedenski športni pregled (Beograd); 19.45 rezerviran čas (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 biseri glasbene literature (Beograd); 20.40 Anton Šoljan: Sova — TV igra (Beograd); 21.40 hokej na ledu Kanada : ZDA — Finska (Ljubljana); 23.40 poročila (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 informativna oddaja (Zagreb); 19.45 človek in delo (Beograd); 23.40 informativna oddaja (Zagreb).

TOREK, 9. marca

19.00 posnetek s svetovnega prvenstva v umetnem drsanju v Colorado Springsu (Zagreb); 20.00 poročila (Zagreb);

SREDA, 10. marca

17.10 učimo se angleščine (Zagreb); 17.40 tik-tak, pravljica za najmalajše (Ljubljana); 17.15 poinirski TV studio (Ljubljana); 18.25 napoved in TV obzornik (Ljubljana); 18.45 dosežki znanosti — serijski film (Ljubljana); 19.15 glasbeniki o sebi in glasbi: L. van Beethoven — Pisma (Beograd); 19.45 cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 lirika: poezija Petra Petrovića Njegoša (Beograd); 20.40 črno na belem (Zagreb); 21.40 kulturna panorama (Ljubljana); 22.20 hokej SZ : Švedska — Finska (Ljubljana); 23.20 poročila (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

17.40 kje je, kaj je (Beograd); 18.25 informativna oddaja (Zagreb); 18.45 reportaža (Beograd); 19.45 propagandna oddaja (Zagreb); 21.30 panorama (Zagreb); 23.10 informativna oddaja (Zagreb).

ČETRTEK, 11. marca

10.00 TV v šoli (Zagreb); 11.00 Francozi pri vas doma (Beograd); 16.40 ruščina na TV — 43. lekcija (Ljubljana); 17.10 govorimo angleško — 20. lekcija (Ljubljana); 17.40 na črko na črko (Beograd); 18.25 napoved in TV obzornik (Ljubljana); 18.45 po Jugoslaviji (Beograd); 19.15 glasbena porota (Ljubljana); 19.45 v kinu bomo videli (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 narodna glasba (Zagreb); 20.40 A. Vojinović: Kri ni vse — TV drama (Ljubljana); 21.30 ali razumete sodobno glasbo (Ljubljana); 22.00 hokej na ledu — SZ : ZDA in ČSR : Canada (Beograd); 24.00 poročila (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 informativna oddaja (Zagreb); 19.45 propagandna oddaja (Zagreb); 20.40 A. Vojnović: Kri ni vse — TV igra studia Ljubljana (Zagreb); 21.30 portreti (Zagreb); 24.10 informativna oddaja (Zagreb).

PETEK, 12. marca

17.10 učimo se angleščine (Zagreb); 17.40 TV v šoli (Zagreb); 18.10 Tristika in kovač — TV slikanica (Ljubljana); 18.25 napoved in TV obzornik (Ljubljana); 18.45 rdeči signal (Beograd); 19.30 sami so izbrali — oddaja narodne glasbe (Beograd); 19.45 TV akcija (Ljubljana); 20.00 TV dnevik (Beograd); 20.30 retrospektiva slovenskega filma: Tri zgodbe (Ljubljana); 22.30 sprehod po svetovnih galerijah (Ljubljana); 23.00 TV obzornik (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 informativna oddaja (Zagreb); 19.45 propagandna oddaja (Zagreb); 20.30 vesoli ločitev — ameriški celovečerni film (Zagreb); 22.00 informativna oddaja (Zagreb).

SOBOTA, 13. marca

13.00 Helsinki: svetovno prvenstvo v hokeju — srečanje SZ : ČSSR (Evrovizija); 17.40 Štarjeva torba — lutkovna igra (Ljubljana); 18.05 glasbeni odmev (Zagreb); 18.25 napoved in TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Miha Grgič: Tu nekje poleg nas (Zagreb); 19.30 vesoko soboto (Ljubljana); 19.45 cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 glasbeni kotiček: Ekspres 8 (Beograd); 21.00 sprehod skozi čas (Ljubljana); 21.10 humoristična oddaja (Beograd); 22.00 Golo meso — serijski film (Ljubljana); 22.50 svetovno prvenstvo v hokeju — posnetek srečanja Švedska : Kanada (Ljubljana); 23.50 poročila (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 informativna oddaja (Zagreb); 19.45 TV pošta (Beograd); 19.45 propagandna oddaja (Zagreb); 20.40 s kamero po svetu (Beograd); 22.00 Grindl — serijski film (Zagreb); 22.30 rezerviran čas (Zagreb); 23.50 informativna oddaja (Zagreb).

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. MOSKVA—KIJEV—LENINGRAD — 11-dnevno potovanje po ZSSR z vlakom, avtobusom in avionom. Prijave do 15. 4. 1965.
2. ULM—STUTTGART—MUNCHEN — petdnevno avtobusno potovanje z ogledom svetovnoznanih avtomobilskih tovarn »MERCEDES« in »DEUTZ«. Prijave do 25. 2. 1965.
3. Šestdnevno avtobusno potovanje za člane AMD v MILANO RIM—SAN MARINO. Prijave do 25. 2. 1965.
4. Štiridnevno potovanje v BADGASTEIN. Prijave do 6. 3. 1965.
5. Prvomajsko osemdnevno potovanje v PARIS kombinirano z vlakom in avtobusom.
6. 4-dnevno avtobusno potovanje na slaščičarsko razstavo na DUNAJ. Prijave do 1. 3. 1965.
7. 9-dnevno avtobusno potovanje v CARIGRAD in SOFIJO. Prijave do 15. 4. 1965.
8. 5-dnevno strokovno potovanje z letalom v SSSR z ogledom MOSKVE IN KIJEVA. Prijave do 4. 3. 1965.
9. 7-dnevno avtobusno potovanje na AZURNO OBALO. Prijave do 27. 3. 1965.
10. 7-dnevni KOMPAS-ov RALLY z avtomobili v RIM—NAPOLI—SORENTO. Prijave do 27. 3. 1965.
11. 4-dnevno potovanje na II. internacionalni sejem knjige v BOLOGNO. Prijave do 5. 3. 1965.
12. 4-dnevni obisk MILANSKEGA VELESEJMA. Prijave do 15. 3. 1965.

● RAZNO

Enosobno stanovanje z vrtom zamenjam za enosobno ali dvosobno v mestu. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Čisti zrak«.

Strokovno čistim sadno drevje in režem brajde. Dopisi: Vrusnik, Celje, Teharska cesta 38.

Spoznati želim slovensko dekle od 16—24 let starosti. Ponudbe s fotografijo pošljite na naslov: Karl Z. P. O. BOX 14 ISLAND BEND VIA COOMA N. S. W. Avstralija.

● KINO

KINO »SVOBODA« Šempeter v Sav. dolini

Dne 7. marca 1965
»PLAZA ZELJA«
ameriški CSP film

Dne 9. marca 1965
»NEVIHTA NAD MEHIKO«
mehiški barvni film

Dne 11. marca 1965
»VALOVITO POLETJE«
jugoslovanski film

KINO »PARTIZAN« Sevnica

Dne 3. marca 1965
»49 DNI«
sovjetski film

Dne 6. in 7. marca 1965
»PONOSNI UPORNIK«
ameriški film

Dne 10. marca 1965
»NE POPUSTI NIKOLI«
angleški film

● PRODAM

OSNOVNA ŠOLA V LAŠKEM PRODAJA keno premično steno (16 kosov v izmeri 350 × 80 × 5 cm).

Interesente obveščamo, da bo licitacija v soboto, 6. marca ob 10. uri v šoli.

Skoraj nov električni lonec (50 l) za pranje perila prodam. Naslov v upravi lista.

Opremo za dnevno sobo, kubinjo in samsko spalnico prodam. Ogled od 9—15 ure. Umek Celje, Titov trg 5 (vhod za trgovino »Merkur«).

Kuhinjsko pohištvo in 2 divana prodam poceni zaradi selitve. Ulica Bratov Vošnjakov 2 — vrata levo.

Otroško posteljico in moško dvokolo prodam. Ciril Vrhovšek, Dresinja vas, Petrovče.

Večjo količino specialnih betonskih stebrov za brajdo prodam. Jakob Pilih, Celje, Trnovlje 203.

Glinasta sobna peč in radio »Telefunken« ugodno naprodaj. Naslov v upravi lista.

Skoraj nov zidan štedilnik prodam poceni. Blatnik, Celje, Mariborska 16f.

Veliko kmečko hišo, marof (2 konja, 3 krave, 10 svinj) ter stranske prostore in sadovnjak (38 ar) 10 minut do Žovneka, iudim v takojšen najem (zakup). Polovica hiše vseljiva takoj (družina). Primerno za kooperacijsko proizvodnjo z Žovnekom. Natančneje informacije v upravi lista.

Nujno prodam odlično ohranjen osebni avto »Opel—record« letnik 1954 Registriran za leto 1965. Cena ugodna. Salobir Franci, Dobje 3, Dobje pri Planini.

● STANOVANJA

Upokojenki nudim opremljeno sobo, brezplačno, za manjšo pomoč. Celje, Mariborska cesta 176.

Mlad zakonski par išče opremljeno ali prazno sobo v mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

Sobo oddam ženski srednjih let, ki bi gospodinjila moškemu. Naslov v upravi lista.

● KUPIM

Pločevinasto banjico za sedeči kopeli kupim. Naslov v upravi lista.

Manjšo vseljivo hišico (eventuelno z manjšimi popravili), med Letušem in Nazarjem ali pri Vranskem, kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Dežela vabi«.

● GLEDALIŠČE

GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 5. marca 1965 ob 15. in 20. uri: Shakespeare: VIHAR. Gostovanje v Novem mestu.

Nedelja, 7. marca 1965 ob 10. uri: Shakespeare: VIHAR. I. nedeljski dopoldanski abonma in izven.

Nedelja 7. marca 1965 ob 19.30 uri: Shakespeare: VIHAR. Nedeljski večerni abonma in izven.

Ponedeljek, 8. marca 1965 ob 20. uri: VEČER SLOVENSKE LJUBEZENSKE POEZIJE. Zaključeno za Obč. odbor SZDL Celje.

Torek, 9. marca 1965 ob 15.30 uri: VEČER SLOVENSKE LJUBEZENSKE POEZIJE. V. šolski abonma in izven.

Sreda 10. marca 1965 ob 11. uri: VEČER SLOVENSKE LJUBEZENSKE POEZIJE. Zaključeno za administrativno šolo in druge.

Sreda, 10. marca 1965 ob 20. uri: VEČER SLOVENSKE LJUBEZENSKE POEZIJE. Gostovanje v Sevnici.

Petek, 12. marca 1965 ob 12. in 15. uri: Nakamura Šinkiči: POJOČA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLAČILA. Gostovanje v Velenju.

Sobota, 13. marca 1965 ob 19.30 uri: VEČER SLOVENSKE LJUBEZENSKE POEZIJE. Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 14. marca 1965 ob 10. uri: Shakespeare: VIHAR. II. nedeljski dopoldanski abonma in izven.

ČASOPISNO PODJETJE CELJSKI TISK CELJE
Trg V. kongresa št. 5

zaposli takoj čistilko obratnih in upravnih prostorov z nepopolnim delovnim časom.

V poštev pridejo samo tovarišice, ki ne prejemajo osebne ali družinske pokojnine.

Ponudbe sprejema sekretariat podjetja.

Razpisna komisija pri Svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Celje razpisuje po 57. in 58. členu pravilnika o notranji organizaciji, delovnih razmerjih in delitvi dohodka uprave Skupščine občine Celje, naslednja prosta delovna mesta:

REFERENTA ZA NORMATIVNE AKTE
pogoj: pravna fakulteta s štiriletno prakso;
REFERENTA ZA URBANISTIČNE, GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE
pogoj: visoka tehnična šola s štiriletno prakso;
TREH ANALITIKOV ZA GOSPODARSKO PODROČJE
pogoj: ekonomska fakulteta s štiriletno prakso;
INSPEKTORJA DELA
pogoj: visoka tehnična šola s štiriletno prakso;
SANITARNEGA INSPEKTORJA
pogoj: medicinska fakulteta s štiriletno prakso;
URBANISTIČNEGA INSPEKTORJA
pogoj: fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo s štiriletno prakso;
ELEKTROENERGETSKEGA INSPEKTORJA
pogoj: ustrezna visoka šola s štiriletno prakso;
DVEH GRADBENIH INSPEKTORJEV
pogoj: srednja tehnična šola s triletno prakso in pooblastilom.

Pismene ponudbe pošljite personalni službi uprave Skupščine občine Celje. Razpis velja do 10. marca 1965. Zasedba delovnih mest je možna takoj ali po dogovoru. S tem preklicujemo razpis, objavljen v 8. številki Celjskega tednika, 26. februarja 1965.

uprave skupščine občine Celje

OBVEŠTILO

Vse gozdne posestnike na območju celjske občine obveščamo, da sprejema Gozdni obrat Celje prijave sečenj za gospodarsko leto 1965-66 od 15. marca do 15. aprila.

Prijave bodo sprejemali področni logarji od 7.00 do 12.00 ure in sicer na krajevnih uradih v

Storah	ob torkih
Vojniku	ob sobotah
Škofji vasi	ob petkih
Šmartno v Rožni dolini	ob sredah
Frankolovem	ob ponedeljskih
Dobrni	ob ponedeljskih
v pisarni gozdnega obrata v Strmcu	ob petkih
in Celju na Ljubljanski cesti 13	ob sredah in sobotah

Vse posestnike prosimo, da pravočasno priglase sečnjo.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadni izgubi dragega moža, očeta, brata, strica, tasta in starega ata

ANDREJA URANKARJA

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili prekrasno cvetje. Iskreno se zahvaljujemo primariju dr. Kopaču, dr. Medveščku, sestrama Ireni, Miji in vsemu strežnemu osebju Zdravilišča Novo Celje, za dolgoletno zdravljenje in sočustvovanje. Zahvaljujemo se tudi pacientom.

Enako se zahvaljujemo primariju dr. Cestniku iz Zdravilišča Topolšica.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem gasilkam in gasilcem, govornikom za ganljive besede ob grobu, ter pevcem iz Tabora in Gomilskega, vsem organizacijam za vence in spremstvo na pokojnikovi zadnji poti.

Zahvalujemo se tudi č. duhovščini za spremstvo.

Gomilsko, 2. 3. 1965

Globoko žalujoči URANKARJEVI

»Trgovsko podjetje na debelo in drobno
MERX« CELJE, — CELJE, TOMŠIČEV TRG 3

Komisija za nakup in prodajo osnovnih sredstev in po sklepu Centralnega delavskega sveta razpisuje:

Javno licitacijo

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. **3 kom. TAM — Pionir — 3 tone**
2. **1 kom. Opel rekord — osebni**
3. **razni nadomestni deli za avtomobile**
   a) **Ford — (tovorni)**
   b) **škoda — tip 1201**
   c) **fiat 615 B**

Licitacija bo dne 9. 3. 1965 v Celju, Mariborska 17 (na dvorišču mehanične delavnice »MERX« Celje) ob 9. uri dopoldne.

Prednost pri nakupu imajo podjetja in ustanove socialističnega sektorja. V kolikor eno uro po napovedanem času ne bodo navzoči predstavniki socialističnega sektorja bodo navedena osnovna sredstva prodana zasebnim interesentom.

Kavcija za udeležbo na licitaciji je 10 % vrednosti.

PREKLIC

Podpisana Berlužič Barbara iz Runtol preklicujem in obžalujem očitke, izrečene o Francu in Neži Zabret iz Šmarjete zaradi moje izgubljene denarnice in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe.

● KONCERTI

Nedelja, 14. marca — ob 10.30 v Narodnem domu
3. KONCERT ZA MLADINO
Klavirski duo Igor Dekleva — Gita Mally in sopranistka Zlata Ognjanović.
Vstopnice na balkonu so v prosti prodaji po 200 din v glasbeni šoli.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 8. — 15. marca 1965

Pleterski Ivan
veterinar,

Celje,
Trubarjeva ulica 93
(Otok)
Telefon 29-20

— CENJENE NAROČNIKE PROSIMO, NAJ OB SPREMEMBI NASLOVA JAVIJO UPRAVI TEDNIKA POLEG NOVEGA TUDI STAR NASLOV.

— KADAR NAROČATE LIST ZA SORODNIKE ALI ZNANCE, MORATE NAVESTI TUDI NASLOV PLAČNIKA, KADAR PA NAROČNINO ZA SORODNIKE ALI ZNANCE PLAČUJETE, JEMNIKA ČASOPISA.

— OGLASE SPREJEMAMO DO SREDE DO 11. URE.

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

IZLETNIK CELJE

Vam nudi vse turistične usluge.

IZLETNIK organizira izlete in potovanja po Jugoslaviji in v inozemstvo z lastnimi turističnimi avtobusi — v sodelovanju z PUTNIKOM Beograd.

Udeležujte se IZLETNIKOVIH kvalitetnih potovanj, na katerih ze boste seznanili z zanimivostmi naše lepe domovine in drugih držav. Poslužujte se vseh naših turističnih uslug.

IZLETNIK organizira stalne enodnevne ali večdnevne avtobusne izlete v TRST in BELNETKE, po KOROŠKI in druga turistična mesta tujih dežel.

MILANO—NICA—ST. RAFAEL—ST. TROPEZ—SAN REMO—GENOVA, avtobusno potovanje dne 3. aprila, prijave do 3. marca.

DUNAJ—ZURICH—BERN—LUGANO—MILANO, avtobusno potovanje dne 8. aprila, prijave do 8. marca.

ATENE—SOLUN — sedemdnevne avtobusno potovanje dne 5. aprila, prijave do 10. marca.

BLIŽNJI VZHOD: SOFIJA—ISTAMBUL—ANKARA—BEIRUT—DAMASK—JERUSALEM-kombinirano Avion-avtobus dne 26. 4. 1965, prijave do 10. marca.

ISTAMBUL—SOFIJA — avtobusno ptovanje dne 20. 4. 1965, prijave do 20. marca.

RIM—FIRENCE—NAPOLI—POMPEJI, potovanje z vlakom dne 30. 4. 1965, prijave do 1. aprila 1965.

Obveščamo kolektive in posameznike, da sprejemamo naročila in rezervacije za letni odhih, rezervacijo hotelskih in privatnih sob na morju in v planinskih krajih.

IZLETNIK sprejema prednaročila za avtobusne prevoze na spomladanski velesejem v ZAGREBU, ki se vrši v času od 17. do 25. aprila 1965. Ne pozabite pravočasno naročiti avtobuse!

IZLETNIK Celje se priporoča za izvedbo spomladanskih in prvomajskih izletov po domovini in v inozemstvo, ki jih priredi z lastnimi avtobusi.

Vse informacije, programe in prijave pri IZLETNIKU Celje, Titov trg 3, v poslovalnici VELENJE IN KRSKO.

Za cenjeni obisk se priporoča:

IZLETNIK CELJE
telefon: 28-41
(nasproti avtobusne postaje)

---

trgovsko podjetje
TKANINA — GALANTERIJA
CELJE

sprejme

3 trgovske pomočnike (ce)

Prednost imajo delavci tekstilne stroke z daljšo prakso.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema kadrovski oddelek podjetja.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

UDELEŽITE SE

12. parade harmonikarjev

s katero bodo počastili 20. obletnico osvoboditve, harmonikarji DPD Svobode Celje,

v nedeljo, 7. marca 1965 ob 18. uri
v Narodnem domu

V pestrem glasbenem programu bodo mladi izvajalci prikazali lepoto domače, narodne, zabavne glasbe, operetnih in opernih melodij.

K obračunu svojega dela Vas vabijo —

gojenci Glasbene šole
DPD Svoboda — Sekcija harmonikarjev Celje

KOMUNALNA BANKA CELJE, sprejme v delovno razmerje

2 SNAŽILKI

Prošnje vložiti osebno pri Komunalni banki. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ZAHVALA

ob izgubi našega moža in očeta

ANTONA SKOKA

se iskreno zahvaljujemo vsemu strežnemu in zdravniškemu osebju, zlasti dr. Ščeloviču, dr. Aleksiću, vsem znancem in sorodnikom, ki so mu bili v pomoč in tolažbo pred njegovo smrtjo. Zahvaljujemo se tudi pevskemu zboru »France Prešeren«, godbi na pihala Tovarne emajlirane posode, Občinskemu odboru ZB NOV, govornikoma, vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovalcem cvetja in onim, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem skupaj iskrena hvala!

Žalujoči: Žena Amalija in sin Tone z družino
Celje, dne 2. 3. 1965

SMUČARJI V ZADNJIH ZAMAHIH

DVE EKIPNI ZMAGI

LE TU IN TAM JE PRETEKLI TEDEN SE PADLO NEKAJ SNEŽINK, V DOLINI JE SNEG SKOPNEL, TODA SMUČIŠČA SO BILA V VIŠJIH RPEDELIH ŠE VEDNO POLNA »MLADINE IN STARINE«, KI SE JE VNETO SPUŠČALA PO BELIH STRMINAH ZA ZABAVO IN ZA ŠPORTNI USPEH. CELJSKI SMUČARJI SO PRETEKLI TEDEN DVA DNI ZAPOREDOMA TEKMOVALI IN DOSEGLI DVE EKIPNI ZMAGI. PRI CELJSKI KOČI JE BILO V NEDELJO PIONIRSKO OKRAJNO PRVENSTVO, POLEG TEGA PA NE SMEMO POZABITI, DA JE V PREKRASNEM VREMENU UŽIVALO ŠE PRECEJ NAVDUŠENIH SMUČARJEV, KI SICER NISO TEKMOVALI, SO PA NA SMUČKAH UŽIVALI ENO NAJLEPŠIH VRST ŠPORTNE REKREACIJE.

ZMAGA NA KUMU...

Na Kumu nad Trbovljami je bil v soboto četrti tradicionalni smučarski dvoboj med ekipama Celja in Trbovelj. Tekmovalo je po 15 smučarjev vsake ekipe, 10 pa se jih je štelo v plasman. Proga je bila dolga 400 m in je imela 52 vratic, prevozili pa so jo dvakrat.

Zmaga je pripadla ekipi Celja z razliko 90 sekund. Prva štiri mesta so zasedli Celjani J. Cetina, Rosina, Cater Pavel in Cater Peter. Rom je bil 6., Kopitar 9., P. Cetina 10., Požun 12., Košič 14., Nunčič 15., Križnik 16. in Jagrič 19. Posebno je presenetil mladi Požun, ki je v zadnjem trenutku vskočil v oslabljeno ekipo in z odlično vožnjo precej doprinesel k skupni zmagi celjskih smučarjev.

...IN NA SLEMENU

Drugi dan po tekmi na Kumu so celjski smučarji že spet tekmovali tokrat na Slemenu nad Šoštanjem, kjer je bilo tekmovanje v veleslalomu za pokal Karla Destovnika-Kajuha. Proga je bila dolga 1.300 m z višinsko razliko 300 m in je imela 36 vratic.

Celjani so dokazali da trenutno predstavljajo zelo solidno smučarsko ekipo, saj so v dveh dneh dosegli že drugo ekipno zmago. Tokrat so v članski konkurenci zmagali pred Fužinarjem iz Raven, Mežico, Branikom in drugimi. Med posamezniki pa je bil Peter Cater 4., J. Cetina 5., Košič 7., Rom 8. in Pavel Cater 9. Med mladinci je Rosina zasedel 2. mesto.

Tekma je bila na visoki športni ravni. Lanski zmagovalec ekipa Branika je morala tokrat prepustiti pokal celjski ekipi.

PIONIRJI PRI CELJSKI KOČI

Okrajno prvenstvo pionirjev je bilo v nedeljo pri celjski koči. Nastopilo je 89 pionirjev in pionirk iz skoraj vseh naših občin. Največ uspeha so imeli mladi smučarji iz Velenja, ki so zasedli ekipno med pionirji 3., med pionirkami pa 1. mesto.

Med posamezniki je bil najboljši Praprotnik iz Žalca pred Babičem iz Krškega, med pionirkami pa Keršmančeva iz Celja pred Kötnikovo in Požganjčevo iz Velenja.

PA ŠE SINDIKALNO SREČANJE

Pred tednom dni so se na smučiščih pri Celjski koči pomerili v veleslalomu tekmovalci sindikalnih podružnic »Montane« iz Žalca in Skupščine občine Žalec. Tekmovali so na približno 500 m dolgi progi. Za vsako ekipo je nastopilo po 5 tekmovalcev, borba pa je bila precej izenačena, o čemer priča tudi tesna zmaga z razliko 9 desetink sekunde v korist SP »Montana«.

Najboljši posamezniki so bili Lesjak, Veligovšek in Svarc.

NOGOMET - DA - ALI NE

Tovariš urednik!

Dovolite, da se kot dober poznavalec razmer v celjskem nogometu in športu sploh, pridružim razpravi. To prav v zvezi s člankom vašega novinarja, ki je v zadnji številki lista poročal o izrednem občnem zboru Nogometnega društva Kladivar Celje.

Z njegovimi navedbami se v celoti strinjam. Vsekakor je pravilno analiziral zadevo okrog sredstev in odnosov v družbeni upravi. Je pa še vrsta detajlov, na katere bi bilo treba opozoriti. Mnenja sem namreč, da so za finančne težave športnih organizacij celjske občine precej krive razmere okoli zbiranja in razdeljevanja sredstev. Pred leti so športne in telesnovzgojne organizacije večidel samoiniciativno zbirale sredstva. Na razne načine smo iskali vire financiranja. Vsekakor z večjim uspehom, čeprav dejansko to ni bila osnovna naloga športnih delavcev. Po zamisli nekaterih smo ta način opustili. Toda tako Upravni odbor sklada za telesno vzgojo pri občini, kakor tudi Občinska športna zveza Celje nista uspešno reševali prevzete naloge zbiranja in razdeljevanja sredstev. Ostajali smo in še ostajamo odvisni le od proračunskih sredstev, ki pa še zdaleka ne krijejo potrebe. Sredstva pa, ki so jih včasih kolektivi odnosno gospodarske organizacije namenile za šport in telesno vzgojo, pa so ostala v podjetjih. Nihče se ne čuti odgovornega, da svoje lastne sklepe realizira ter tako zagotovi športnim in telesnovzgojnim organizacijam sredstva za delo. Posledice takega stanja smo čutili prav vsi športni delavci. Posebej pa prav nogomet. To je povsem razumljivo. Vrsto let smo se borili za kvaliteten napredek celjskega nogometa. To smo z muko in velikim prizadevanjem dosegli, s ciljem ,da nudimo Celjanom razvedrilo, ki si ga žele. Toda sredstva so bila zelo skopo odmerjena. Razumljivo so s kvalitetnim dvigom nastale tudi večje materialne obveze. Toda tudi ostali športni delavci so hoteli imeti svoja sredstva. Krivdo, da sredstev ni, smo morali prevzeti nogometaši. Vse tozadevne razprave so se končale pri nogometaših. Res je, da smo potrebovali več sredstev z ozirom na to, da smo se uvrstili v višjo vrsto tekmovanja, res je pa tudi, da so druge organizacije dobile zato manj. Toda »krivda« nogometašev bi bila mnogo manjša, če bi se proračun Občinske skupščine večal sorazmerno s potrebami športnih organizacij. Tako pa proračunska sredstva, namenjena športni dejavnosti, vrsto let niso bila bistveno povečana. Proračun je v letu 1964 zagotovil le ca. 22,000.000 din, s športno stavo in ostalim smo imeli na razpolago še ca. 7,000.000, torej skupno ca. 30,000.00 din. Predračuni športnih organizacij pa so znašali, brez investicij, okrog 80,000,000 din. Razumljivo, da je pri takem odnosu realizacije potreb nastal vik in krik in težave v športnih in telesnovzgojnih organizacijah. Posebno zato, ker smo nogometaši zahtevali več sredstev, kakor pa smo pred vstopom v višje tekmovanje, potrebovali.

Nogomet v Jugoslaviji je tipično atraktiven šport. Posebno v tekmovanju višjih razredov. Pa tudi drugod v svetu ga tako tretirajo. Zato ga ne moremo primerjati in enačiti z drugimi športi. Ta šport je razvedrilo za široke množice občanov in je za te postal dnevna potreba. Pri tem se ne bi spuščal v nepravilnosti, ki so se in se še dogajajo v tem športu širom naše domovine in tudi izven meja. Pač pa bi navedel, da je bilo in je še teh slabosti tudi v Celju. To moramo samokritično priznati. In ravno te stvari na na občnem zboru nismo dovolj obravnavali.

Same razmere v upravi na občnem zboru niso bile objektivno prikazane. Med posameznimi odborniki je tudi [illegible] je prišlo do trenj, ki so močno [illegible] in že škodovala uspešnemu delu. V društvu pred prihodom na mesto člana UO ŽNK Celje Vinka Sušina teh trenj ni bilo. Nastali so odnosi, ki so dejansko slabili delo upravnega odbora, odnosno njegovih posameznih članov. Sam sistem dela brez sej in brez sestankov, katerega je Vinko Sušin ob podpori predsednika društva Ivana Pleterskega forsiral, ni vodil k kolektivnemu delu. Razumljivo, da se sam in tudi nekateri drugi člani s takim načinom dela nismo mogli strinjati, posebno še, ker takšen sistem slabi in nega način kolektivnega in družbenega upravljanja ter slabi demokratičnost dela v društvu. Odločanje posameznikov ali posameznih skupin odbornikov o važnih društvenih zadevah je bila posledica takega načina dela v društvu. Takšno delo pa je rodilo odpor in pasiviziranje posameznih članov UO. Predsednik društva, kakor tudi upravni odbor, sta bila na te pomanjkljivosti opozorjena, niso pa bili izvajani ukrepi. Zato je prišlo do ostavk, odnosno do pasivizacije strokovnih športnih delavcev, ki bi v danih okoliščinah lahko mnogo pripomogli k uspešnemu delu v društvu in boljšem gospodarjenju z itak majhnimi sredstvi.

Sicer pa, tovariš urednik, predlagam, da se pogovorite še z razrešenimi člani UO ND Kladivar, kakor tudi z nekaterimi nerazrešenimi in njihove odgovore objavite. Razrešeni člani so — poleg podpisanega še: Rafko Skomina, podpredsednik društva, Franjo Orel, član tehnične komisije, Alojz Marinček, član tehnične komisije, Franjo Plevnik, predsednik gospodarske komisije in Drago Zorko, predsednik kegljaške sekcije.

To je moj prispevek k razpravi. Sem pa na razpolago, da vam odgovorim še na nadaljnja vprašanja.

Riko Presinger

KOMENTAR

V PRVEM KOLU 0:4

Prvo kolo spomladanskega dela tekmovanja v drugi zvezni nogometni ligi se je završelo. Kot je znano za celjskega ligaša nič kaj uspešno. Sloboda je bila v Tuzli za marsikatero boljše moštvo težak nasprotnik in si seveda tega renomeja tudi v dvoboju s Kladivarjem ni dala odvzeti. Sicer pa za njo vsaka po nepotrebnem izgubljena točka pomeni odstop od prvega mesta. Prav zato nad tem porazom Celjanov ne smemo biti preveč razočarani, še posebno ko vemo, da so se naši nogometaši srčno borili in v prvem delu igre prijetno presenetili tamkajšnjo publiko.

Krivce za štiri gole v lasni mreži bi težko iskali kje drugje, kot med igralci Slobode, ki so izkoristili svojo rutino, domač teren in še marsikaj. Med tem »marsikaj« baje tudi grobosti ni manjkalo. Kaže pa, da pri Kladivarju vprašanje obrambe še nekaj časa ne bo rešeno. Trenutno je ta del ekipe slabši kot v jesenskem delu, če upoštevamo, da že takrat ni preveč blestel. Morda bo s Tolčem in Kreačem bolje.

Celjski nogometaši so tako obdržali še vedno isto mesto v lestvici — 12. V nedeljo pa se bodo na Glaziji srečali z BSK-om iz Slavonskega broda. V jesen so se razšli z neodločnim rezultatom 1:1, v nedeljo pa bo moral Kladivar napeti vse sile za prve točke v spomladanskem delu tekmovanja. Osvojiti jih 100 odstotno je skorajda nujno potrebno, saj je v naslednjih dveh kolih dvoje težkih srečanj z Lokomotivo in Olimpijo, v katerih zna biti bera točk kaj skromna. Sicer pa BSK res ni tak nasprotnik, da se ob primerni borbenosti, tovarištvu in podpori občinstva ne bi dal premagati.

-ed

ŠPORT NA DROBNO

Košarkarji Celja se vestno pripravljajo za novo prvenstveno sezono. V nedeljo so priredili manjši turnir, na katerem so premagali ekipo Zelene jame iz Ljubljane z 80:69 ter ekipo Konjic z 91:50. V borbi za drugo mesto so Ljubljančani premagali Konjičane 75:38.

*

Za državno prvenstvo v boksu se je iz Slovenije prijavilo 10 boksarjev, od tega samo iz celjskega Olimpa 8.

*

Trener in igralec košarkarjev Celja Mile Čepin bo verjetno zapustil svoje vrste in prestopil k košarkarjem šoštanjske Elektre.

*

V soboto so na Podplatu imeli občinsko prvenstvo osnovnih šol iz Rogaške Slatine in Šmarja v veleslalomu. Zmagali so šolarji iz Rogaške Slatine, med posamezniki pa Kobilšek. Škoda, da se je tekmovanja udeležilo premalo tekmovalcev.

OBISK PRI PARTIZANU POLZELA

PROBLEMI KOT POVSOD

Z NAŠIMI OBISKI PRI PARTIZANSKIH DRUŠTVIH SMO NADALJEVALI. TOKRAT SMO ZAPROSILI ZA RAZGOVOR TOV. TINETA POLESNIKA — PREDSEDNIKA PARTIZANA V POLZELI.

»Minulo leto je Partizan v Polzeli naletel na precejšnje število problemov. Eno najbolj perečih vprašanj je bilo pomanjkanje vodilnega kadra ter seveda problem — od kod dobiti denar za tekoče protrebe. Od ObZTK smo dobili toliko, da smo lahko plačali le nogometne sodnike, ki so sodili naše prvenstvene tekme. Vsled tega ni nič čudnega, če smo skoraj brez dobrih dresov in obutve za nogometaše. Toda le-ti vendar niso edini v društvu. Tudi košarkarji bi se radi vključili v občinsko ligo pa se ne morejo, ker so brez osnovnih pogojev, saj lahko igrajo le v telovadnici, kajti svojega igrišča nimajo. Prav tako nimajo tudi vaditelja in je košarka v Polzeli pravzaprav »divji« šport.

Marsikdo, ki pozna Polzelo bi si mislil: saj imajo dve veliki tovarni, naj jim pa oni pomagajo. To je že res, da smo v tovarni dobili nekaj pomoči, toda to je vse premalo. Mladine je v društvu namreč vedno več, s tem pa so tudi večje potrebe in problemi.

Med drugim smo do nedavna imeli tudi precejšnje število orodnih telovadcev, ki pa se je po odhodu vaditelja na drugo delovno mesto razpustila. Telovadci so odšli k drugim društvom, kjer so lahko redno trenirali. Težavo imamo tudi z namiznoteniško sekcijo.

V preteklem letu je največ uspehov imela nogometna sekcija. Tekmovala je v celjski ligi in po jesenskem delu zavzela 5. mesto. Ostale sekcije niso tekmovale. Sedaj imamo v načrtu predvsem ureditev garderob in sanitarnih prostorov. Zato smo že dobili denar od Ljudske tehnike Tovarne nogavic. Če bomo dobili potrebna sredstva za gradnjo košarkarskega igrišča, bomo tudi košarkarje vključili v tekmovanje. Odločili smo se, da bomo spet zaprosili obe tovarni za sredstva in upamo, da bomo naleteli na njihovo razumevanje. Sicer pa vem, da podobnih problemov nimamo samo v našem društvu na Polzeli!«

T. Tavčar

EFENKOV MEMORIAL NA PAŠKEM KOZJAKU

OZTK in OO ZB NOV Celje sta pred 14 dnevi organizirali spominsko smučarsko tekmovanje na Paškem Kozjaku ob obletnici pohoda borcev XIV. divizije in v počastitev spomina na narodnega heroja Kovačiča — Efenke, komandanta te divizije.

Anonimnega pisca v Vašem tedniku, ki je ocenil prireditev za slabo organizirano, bi želeli popraviti z naslednjimi dejstvi:

Prireditev je bila vzorno pripravljena. Kljub republiškemu smučarskemu prvenstvu v Kranjski gori se je tekmovanja na Paškem Kozjaku udeležilo nad 80 tekmovalcev iz številnih klubov, med njimi kvalitetni tekmovalci iz Celja in mladinci mariborskega Branika, ki so pobrali najboljša mesta. Progo sta odlično pripravila smučarska strokovnjaka Drago Zadravec in Jure Križnik. Sodniški zbor je svoje delo opravil brezhibno. Po tekmovanju je spominski svečanosti na zgodovinskem mestu, kjer so borci XIV. divizije prebili nemški obroč, prisostvovalo nad 200 mladih ljudi (med njimi tudi 70 mladih rudarjev iz Velenja). Tov. Mavec je vsem navzočim lepo opisal zmagovito in težavno pot XIV. divizije na Štajersko in njihove težke borbe na tem terenu. Udeleženci so pri spomeniku položili venec v počastitev vsem padlim partizanom na Paškem Kozjaku.

V planinski koči je vsem udeležencem še spregovoril Jože Jošt, predsednik okrajnega združenja ZB NOV Celje. Najboljši tekmovalci so poleg diplom prejeli še praktične nagrade, darila celjskih podjetij, zmagovalni ekipi (pri članih Celje, pri mladincih BRANIK) pa še pokala v trajno last.

Termin 21. februar je bil izbran zaradi tega, ker najbolj sovpada na obletnico pohoda XIV. divizije na tem področju in zaradi koordinacije slične komemorativne smučarske prireditve »KAJUHOV MEMORIAL«, ki je bila 28. II. na Slemenu. Dveh prireditev na isti termin ne bi kazalo organizirati domala na istem področju, ker bi se sile s tem močno cepile. Tako pa je uspelo na obeh prireditvah zbrati nad 200 smučarskih tekmovalcev, poleg njih pa še številne gledalce.

Čeprav na obeh prireditvah ni bilo članov državne smučarske reprezentance pa smatramo, da sta obe prireditvi bili dostojni svojemu namenu.

OZTK in OO ZB NOV Celje

ATLETIKA V LJUBLJANI

Petkrat prvi

Na zimskem atletskem prvenstvu v Ljubljani je nastopila tudi precej številna ekipa celjskega Kladivarja. Imed desetih disciplin tekmovannega programa so celjski tekmovalci in tekmovalke zasedli kar pet prvih mest.

Rezultati celjskih atletov: 35 m ovire: moški: Kolnik 5,4 (4 mesto); tek 30 m: Ajdič 4,0 (2. mesto); Troskok z mesta: Bukovec 909 cm (1. mesto), Kolnik 879 cm, Vravnik 875 cm (3. in 4. mesto); Met medicinke: Pikula 15,30, Vravnik 14,26, Koprivica 14,22 in Djurica 14,12; Skok v višino: Vivod 200 cm, Medvešek 190 cm; Troboj: Vravnik 2703 točke.

Atletinje: Tek 30 m: Lubej 4,4; Skok v višino: Lubej 145 (3. mesto); Troboj: Lubej 2242 točk (3. mesto).

CELJSKI TRG

PRVI ZNANILCI POMLADI

Pust je zbodel tudi celjsko tržnico. Ne pustni torek ne naslednji dan tam ne bi mogli kaj posebnega kupiti. Le zelje, repa in solata so kraljevali na osamljenih mizah, nekje v sredini pa je ženica prodajala še lepe šopke pomladnega teloha. Le-ta je menda najcenejši artikel na celjski tržnici, saj ga po ceni prekašata tako korenje kot peteršilj. Jajčka so pravzaprav poceni — v primerjavi s ceno, ki so jo imela pred mesecem. Dobite jih že za 35 dinarjev, najdejo pa se seveda tudi taki, ki jih prodajajo po 45 ali celo po 50 dinarjev. Toda ti jih ne prodajo veliko.

Krompir, repa, zelje in korenjček imajo še vedno stare cene, solata je po 300 do 350 dinarjev, radič po 800 do 1000, prav tako tudi regrat (!), medtem ko motovilec prodajajo po 600 do 800 dinarjev kilogram. Hren je po 300 din, suhe gobe po 2.000 do 2.500 dinarjev, suho sadje pa po 200 do 300 dinarjev. Čebula je po 100 do 120, česen pa po 350 do 400 dinarjev. Kaj pa orehi? Luščeni so po 1.300 do 1.500 dinarjev kilogram, celi pa po 300.

Na tržnici pravijo, da bomo že prihodnji teden lahko občutili prvi vpliv pomladi na preskrbo na trgu. No, bomo videli!

-ca

ROJSTVA — POROKE — SMRTI

CELJE

V času od 20. do 27. februarja se je rodilo 33 dečkov in 30 deklic.

POROČILI SO SE: Mravljak Marjan — kovinostrugar iz Šentjanža nad Štorami in Jager Ivana — kuharica iz Kompol. Majgaj Albin — livar iz Kompol in Flis Justina — uslužbenka iz Laške vasi. Auser Janez — gradbeni tehnik iz Planine pri Sevnici in Kranjc Alojzija, Marija — uslužbenka iz Celja. Udovič Franc — uslužbenec iz Vrha in Laznik Biserka — priučena šivilja iz Celja. Vukosavljević Milosav — delavec in Knafelc Neža, Marija — šivilja, oba iz Celja. Sternad Jakob — invalid, upokojenec in Jereb Neža — gospod. pomočnica, oba iz Kompol. Polajžer Adolf — skoblar iz Lopate in Jereb Antonija — priučena šivilja iz Celja. Božič Alojzij — kontrolor proizvodnje iz Celja in Pezelj Nevenka — delavka iz Repušnice. Ribič Alojz — šofer in Kos Amalija — uslužbenka, oba iz Tabora. Belaj Anton — železničar in Šturbej Jožefa — bolniška strežnica, oba iz Celja. Kanja Ivan — delavec iz Celja in Pečnik Štefanija, delavka iz Gorice. Kompolšek Franc delavec iz Kompol in Fluks Majda — delavka iz Gorice pri Šmartnem. Pinter Vincenc — železničar iz Modriča in Salobir Neža — tkalka iz Laškega. Andrenšek Vladimir — delavec in Potočnik Frančiška — delavka, oba iz Celja. Ojsteršek Anton — delavec iz Kanjuc in Buzzi Kristina — delavka iz Rdečega brega. Potočnik Mihael — šofer in Hadolin Ida — uslužbenka, oba iz Griž. Tisnikar Viljem — medicin. tehnik in Tramšek Ana — natakarica, oba iz Vojnika. Mlakar Vladimir — tehnični risar iz Čadrama in Korošec Frančiška — učiteljica iz Oplotnice.

UMRLI SO: Meža Rajko — otrok iz Podkraja, star 6 mesecev. Peganc Valerija — otrok iz Gaberna, stara 11 dni. Pisk Štefan — posestnik iz Zakraja, star 79 let. Lipovšek Štefanija — otrok iz Sela pri Podčetrtku, stara 4 mesece. Tovornik Frančiška — gospodinja iz Pečovnika, stara 62 let. Plešnik Anton — upokojenec iz Šentjanža pri Velenju, star 63 let. Kikelj Ivan — inv. upokojenec iz Celja, star 81 let.

ŽALEC

Od 21. do 27. februarja:

POROČILI SO SE:

KOBAL Stanislav, ključavničar in UPLAZNIK Terezija, oba iz Gornje vasi pri Preboldu; ŠKRABE Ferdinand, tkalski podmojster iz Latkove vasi in OPLOTNIK Marija tovarniška delavka iz Marije Reke; KRANJC Alojz, poljedelec iz Kaple in HORVAT Agata, poljedelka iz Kapele; HRIBERNIK Franc, kmetovalec in GRAŠINAR Ana, gospodinja, oba iz Vologe; DRČA Karol, kmetovalec in ŠTORMAN Marija, gospodinja, oba iz Kaple; JELEN Ladislav, kmet iz REZMAN Angela, poljedelka, oba iz Ponikve pri Žalcu; JERMAN Anton, zidar in JAGER Marija, klaserka, oba iz Gomilskega; GOLAVŠEK Adolf, poljedelec iz Migojnic in BEZGOVŠEK Marija, poljedelka iz Pongraca; DAGAR Ladislav, elektromehanik iz Zabukovice in PRAZNIKAR Olga, trgovska pomočnica iz Pongraca; LEMEŽ Jožef, zidar in FELICIJAN Jožefa, gospodinjska pomočnica oba iz Lipja; VOVK Karol, mesar in RANCIGAJ Antonija, poljedelka, oba iz Gomilskega; PODHRAŠKI Anton, priučen livar in ŠAKELŠEK Neža, tkalka, oba iz Podloga v Sav. dolini; SEDMINEK Franc, kmet in DIMEC Marija, poljedelka, oba iz Podloga v Sav. dolini; ŽGANK Janez, kmet iz Zg. Roj in KAČ Marija, poljedelka iz Zg. Roj.

UMRLI SO:

KONČNIK Alojz, star 44 let, delavec iz Velike Pirešice; ŽGANK Ivana, stara 79 let, kmetovalka iz Zg. Roj; VESULAK Jožef, star 87 let, tesar iz Levca; VERBIČ ro GALIČ Marija, stara 81 let, upokojenka iz Štor; CUNDER Pavel, star 64 let, upokojenec iz Ljubljane; LAZAR Konrad, star let, inv. upokojenec iz Drešinje vasi; URANKAR Andrej, kmet, star 63 let iz Gomilskega; BREČKO Lilijana, stara 3 mesece, otrok iz Kaple.

ŠENTJUR

V preteklem tednu se je na območju občine Šentjur pri Celju rodil en deček.

UMRLI SO:

ZALOKAR Julijana, gospodinja iz Slatine stara 59 let; VIRTNIK Helena, upokojenka iz Šentjurja stara 79 let.

POROČILI SO SE:

KAJBA Ivan, poljedelec iz Žeč pri Kamen in JAZBINŠEK Frančiška, poljedelka iz Planinske vasi; ZLENDER Jožef, rudar iz Sopot in ŽUPANC Dominika, poljedelka iz Dobrine; PUŠNIK Stanislav, delavec iz Gorice pri Celju in JAZBINŠEK Matilda delavka iz Gorice pri Celju; GORJUP Alojz, delavec iz Gruše in FILEJ Marija, poljedelka iz Vodul; VOGA Mihael, delavec iz Kakitovca in GOLOB Marija, poljedelka iz Rakitovca; JAZBEC Avgust, delavec iz Trnovca ob Voglajni in STRAŽE Angela, delavka iz Hruševca; POGOREVC Ignac, delavec iz Šmiklavži pri Škofji vasi in ROMIH Zofija poljedelka iz Dolga gore; FILIPŠEK Stanislav, poljedelec iz Bobovega pri Ponikvi in FERLEŽ Terezija, poljedelka iz Luterij.

SPREMENJEN PRISPEVEK

V ponedeljek je skupščina občine Šentjur pri Celju na svoji seji sprejela med drugimi tudi sklep, da znaša prispevek iz osebnih dohodkov po novem 6,8 oziroma skupno 17,5 odstotkov.

Pardon, pomota!

Planil je v dvorano, vrgel s sebe plašč in zatulil: »Tovariši in tovarišice, tovarišice in tovariši!«

Vsi so ga hvaležno pogledali: prekinil je mučno tišino in pregnal meglo, ki se je bila nabrala v glavah od uvodnega referata.

»Tovariši in tovarišice, tovarišice in tovariši! Dovolite, da se uvodoma opravičim prisotnim tovarišicam in tovarišem vsled zamude, ki je nastala na podlagi pomanjkljivega vabila, kajti sem mnenja, da naj se v bodoče pišejo vabila, ne pa rebusi. Čemu je to podobno! Že pet ur vaš iščem. Štirikrat sem že mislil, da sem vas našel, štirikrat sem danes, tovarišice in tovariši, sedel po dvajset minut na napačnih sestankih, dokler vas končno nisem našel tam, kamor bi sploh ne prišel, če bi se ne bil zmotil v stopnišču. Tovariši in tovarišice, tako ne bo šlo več naprej. Če se sklicujejo sestanki, naj se sklicujejo predvsem čitljivo, sklicujejo naj se n e k j e, ne pa kjerkoli in kadarkoli, saj nismo vsevedni, tovariši in tovarišice, pa tudi ne vsepričujoči, čeprav je tudi na teh dveh področjih opazen velik napredek. Dandanes, ko se sestanki množijo tako rekoč iz dneva v dan, ko zasedamo na vseh koncih in krajih od jutra do večera, moramo še prav posebej paziti, da so na vabilih vsebovani vsi potrebni podatki, po katerih prizadeta oseba brez večjega truda najde v doglednem času svoj sestanek, ker je ni bolj nerodne zadeve, kot je sedenje na napačnem sestanku, saj živimo v socializmu ne pa v babilonskem stolpu. Kako bi bilo, tovarišice in tovariši, če bi se vabila pisala narobe! Kaj bi se zgodilo, če bi vsi prizadeti sedeli na napačnih sestankih, postavim na primer če bi društvo prijateljev mladine sedelo na sestanku filatelistov, filatelisti na sestanku ribiškega društva, ribiško društvo na sestanku kluba za dresiranje psov, ljubitelji dresiranih psov pa na sestanku sekcije za ping-pong! Tedaj bi, tovariši in tovarišice, mladino lepili v albume, znamke lovili po naših rekah in potokih, ribe vodili na povodcih, da o pseh niti ne govorimo. S tako prakso je treba odločno prekiniti, zato predlagam, naj se sprejme sklep, da ni vseeno, na katerem sestanku se sedi in o čem se diskutira. Če bi bilo to vseeno, bi lahko mesto mene na tem mestu govoril kdorkoli, kar bi se mu zdelo, čeprav se niste zbrali kar tako v tri dni kot se čreda vsuje v hlev. Na področju sestankov, tovariši in tovarišice, je treba enkrat za vselej napraviti red, skrajni čas je že, da pričnemo z umno politiko sestankov in da uvedemo splošne obrazce za vabila, ki naj v bodoče usmerjajo prizadete osebe na tiste sestanke, na katere spadajo, ne pa na tiste, na katere ne spadajo in torej nimajo na njih ničesar iskati...«

Oddahnil si je. Po dvorani se je zaslišalo slabotno ploskanje.

Potem je odprl beležnico in se odkašljal.

»Tovariši in tovarišice. Čeprav žal nisem bil prisoten pri uvodnem referatu, mi je problematika, zaradi katere se je sklical današnji sestanek, smelo trdim, temeljito znana, in bi zatorej iznesel nekaj načelnih misli ter uvodoma pozdravil vse prisotne tovarišice in tovariše, predvsem pa tovariša predsednika ter nato prešel k prvi ugotovitvi, to je, da se opaža iz leta v leto vse večje zanemarjanje naše hortikulture, kar nikakor ni v prid ne lepoti našega mesta kot taki, še posebej...«

Občinstvo je začudeno zamrmralo.

»Oprostite,« je vprašal predsednik. »O čem govorite?«

»O hortikulturi vendar!«

»To je pomota, tovariš. Mi smo na sestanku...«

»Kaj ni to sestanek hortikulturnega društva?«

»Ne, to je...«

»Krucinalsakrament... Tovarišice in tovariši... to je... tovariši in tovarišice... to je moja smrt...!«

Pograbil je plašč in kot blazen zdrvel skozi vrata.

SIMPLEKS

RADIVOJ REHAR

ZLATA ORHIDEJA

DOSEDANJA VSEBINA

Vinko, Landec in Jeane so končno dospeli do svetišča in našli kneza Raveavela, ki je Sobočana prijazno sprejel, do obeh Landecovih pa je bil vljudno hladen. Knez je Vinku zaupal da dvomi v njuno poštenost.

33

»Knez,« je v zadregi dejal Vinko, »Landecova...«

Iron Raveavelo je dvignil roko v znak, da ga prekinja in rekel odločno:

»Za zdaj je najin razgovor o Landecovih končan.«

Vinko si ni upal ugovarjati, bilo pa mu je tako nerodno, kakor le malokdaj v življenju. Čutil je svojo krivdo in se zavedal, da ni storil prav, ko je Landecovima zaupal svojo skrivnost, obenem pa je čutil vso težo svoje navezanosti na Jeane, kateri ne bi smel ničesar prikrivati, ničesar lagati. In ko se je še spomnil, s kako vdanoštjo in ljubeznijo je delila z njim vse tegobe in napore potovanja skozi caratananske gozdove, kako je vsak trenutek trepetala za njegovo varnost in uspeh, je postal skoraj jezen na kneza, za njegovo nezaupljivost do Landecovih ter vtikanje v njegove najbolj osebne zadeve. Vendar se je domislil, da ima vsak s svoje strani prav, zato ni spregovoril besed, ki so mu silile na jezik.

»Knez se boji za svojo varnost,« si je dejal. »Nezaupljiv je in ne želi, da bi nepoklicani izvedeli za njegove skrivnosti. Od Jeane in Paula mu ne grozi izdaja. Pa kako mu naj to povem? Sicer pa, kdo je komu večji dolžnik, jaz njemu ali on meni? Če ne bi bilo mojega očeta, ga že več kot četrt stoletja ne bilo med živimi.«

Ta zaključek ga je opogumil. Sklenil je povedati knezu brez ovinkov, da je Jeane Landecova njegova zaročenka in je zato njegova dolžnost, da jo sprejme z enako vljudnostjo in naklonjenostjo, kakor sprejema njega samega. Še preden pa je mogel to storiti, so se v nasprotni steni odprla vrata, katerih dotlej ni bil opazil in v sobo je stopila lepa mladenka. Vinko se je osupel zastrmel v nepričakovano prikazen. Stara sedemnajst, morda osemnajst let, cvetočega obraza, le prav rahlo rumenkaste polti z rožnatim nadihom na licih in ko noč črnih las, ki so obkrožali njen očarljivo simpatični obraz, je stala nenadoma pred njim kakor bitje iz neverjetne pravljice. Oblečena je bila v dragoceno oblačilo in okrašena z zlatom in dragulji. Vinko je podzavestno vstal in se ji priklonil.

»Moja hči princesa Ranoa — Vinko Sobočan,« je predstavil knez in dodal: »Vinko je sin človeka, ki mu dolgujeva hvalo; jaz, da živim, ti, da si se rodila.«

Dekle je s prijaznim nasmeškom na ustnicah ponudila Vinku roko, ki ji jo je zmeden poljubil, in dejala:

»Pozdravljeni v našem odljudnem domu in hvala vam, da ste nas obiskali. Jaz in oče sva zelo srečna, da vas moreva pozdraviti pod svojo streho!«

»Iskrena vam hvala, princesa!« je odvrnil Vinko. »Tudi jaz sem srečen, da sem gost tako odličnega prijatelja svojega pokojnega očeta in njegove lepe hčere.«

»Pozdravljeni in na svidenje!« je dejala s še prijaznejšim nasmeškom Ranoa, se poklonila in odšla. Na vratih se je še enkrat ozrla, in Vinko je videl v njenih očeh neko na prvi pogled osvajajočo milino.

»Nisem vedel, knez,« je vzkliknil Vinko samo zato, da bi pregnal svojo zmedeno osuplost spričo tako nepričakovanega pojava in še bolj nepričakovano naglega odhoda princese Ranoe, »da imate hčerko. Menil sem, da živite sami v tej samoti.«

34

»To je moj edini otrok in zadnji člen v verigi moje rodovine, stranske veje nekdanjih madagaskarskih vladarjev,« je rekel knez. »Kakor tvoj oče, tako je tudi njena mati umrla zgoraj. Ranoi je bilo takrat komaj pet let. Strla jo je usoda naše domovine in rodovine njenih prednikov. Moji sorodniki, zadnji, kraljici Madagaskarja, je v pregnanstvu na otoku Reunionu od žalosti in domotožja počilo srce. Ostali rodoljubi so padli v vstajah ali pa so bili pregnani; drugi so se vdinjali Francozom. Jaz sem ostal živ in svoboden po zaslugi tvojega očeta, izbral pa sem si samoto pod Caratanano in ohranil stike samo še z redkimi značajnimi ljubitelji malgaške svobode.«

Pomolčal je za trenutek, kakor da v mislih obuja preteklost, in nato nadaljeval:

»Zanimalo te bo, kakšna je bila moja usoda po tistem večeru, ko sem se vrgel pred Majungo s francoske ladje v morje in splaval na obrežje. Ker nisem nikomur zaupal, sem se skrival nespoznan po odljudnih krajih in srečno prispel do sém, kjer so še živeli trije stari svečeniki nekdanje malgaške vere. Od tu sem z njihovo pomočjo dobil stike s svojimi pristaši. Pripravljali smo novo vstajo. Ni bilo lahko delo in trajalo je precej let, da smo bili nanjo pripravljeni, zakaj manjkalo nam je orožja. Francozi so poskrbeli, da Malgaš ni dobil v roke niti najmanjšega samokresa. Nobena prepoved ni bila in ni tako stroga kakor prepoved orožja in za noben prekršek ni kazen tako ostra, kakor za posest sredstev, s katerimi bi se mogli upreti okupatorju. Tujci, ki bi bili pripravljeni podpreti naš upor, niso imeli poštenih namenov. Pomagali bi nam z zahrbtno mislijo, da sami zamenjajo Francoze. Kar smo mogli storiti, smo storili, s sredstvi, ki jih je hranila samostanska zakladnica. Z njimi smo kupovali orožje od tihotapcev. Sam sem vodil priprave. Preoblečen in spremenjen sem pod tujim imenom potoval po otoku in obiskoval redke rodoljube. Bilo je naporno in nevarno početje.«

»In uspeh?« je vprašal Vinko, ko je knez spet za trenutek utihnil.

»Tako je naposled napočil dan naše zadnje velike vstaje. Če si se zanimal za našo usodo, ti mora biti znana.«

»Žal,« je rekel Vinko. »Do prejema očetovega pisma sem vedel zelo malo o Madagaskarju. Komaj toliko, da je velik otok blizu vzhodnoafriške obale in da žive na njem Malgaši. Potem sem si priskrbel nekaj literature in jo proučil, vendar nisem izvedel mnogo. Francoske knjige ne omenjajo vaših uporov. Pišejo, kakor da je na otoku vse v redu.«

»Vem,« je dejal knez. »Kolikor mi jih je bilo mogoče dobiti, jih imam v svoji knjižnici. Zadnja velika vstaja je zajela ves otok. Sodeloval je ves zdravi del našega naroda, udobno življenje v sodelovanju z okupatorji pa je le premnoge odtujilo naši stvari in čedalje bolj množilo število izdajalcev.«

Knez je zavzdihnil in nato žalostno nadaljeval:

»Začetek je bil uspešen. Iz nekaterih delov otoka smo tujce pregnali in že se je zdelo, da bomo zmagali. Upanje se ni uresničilo. Premalo nas je bilo in zmanjkovalo nam je orožja. Vendar bi uspeli, da so mnogi niso izmaknili, drugi pa nas izdajali.

35

Zmagalo je tuje zlato z obljubami dobrih položajev v upravnem in gospodarskem življenju. Glavnina naše voiske, katero sem sam vodil, je bila razbita. Mnogi naši bojevniki so padli, drugi so bili ujeti, ostali so se razkropili. Maščevanje zmagovalcev je bilo brezobzirno. Meni se je posrečilo umakniti se maščevalni roki. Na mojo glavo so razpisali visoko nagrado in me še dolgo iskali. Nagrada je mnoge premotila, da so me videli v vrsti podobnih. Koliko nedolžnih ljudi so zaradi tega zaprli in mučili. Zmagovalci so celo menili, da sem bil eden izmed tistih, ki so jih odsodili na smrt, prav jaz. Tako so me nehali iskati. Nemara mislijo še zdaj, da sem mrtev. Pozneje sem pripravljal še več uporov, bili pa so le krajevnega obsega in drug za drugim propadli. Naše do konca razoroženo in potlačeno ljudstvo je izgubilo voljo in vero vase. S peščico preživelih sem se nazadnje dokončno zatekel v to divjo samoto. Tu se mi je rodila tudi Ranoa. Nesrečna usoda naše domovine in njene rodovine je njeno mater strla. Pričela je bolehati in ugrabila jo je smrt. Ostala mi je le hčerka, zadnja iz moje rodovine. Morda je tako celo bolje. Naj se z menoj konča naše moško potomstvo.«

Z očitnim naporom je zatrl ganotje in nadaljeval:

»Moja žena, Ranoina mati, je pokopana tu v svetišču. Ostala je vsaj v smrti združena z nama in z vsemi tistimi, ki so tu iskali varno zatočišče. Takrat tu še ni bilo tako samotno, kakor je zdaj. Toda z leti so se drug za drugim odpravljali iz življenja. Šele predlanskim je umrl zadnji, ki je z menoj delil samoto rajši ko da bi se uklonil sovražniku. Tako sva ostala z Ranoo popolnoma sama. Stalno živita z nama samo oskrbnik in njegova žena.«

»Zakaj se niste rajši izselili v tujino?« je menil Vinko. »V tujem svetu bi mogli živeti nemoteno sredi družbe. Nihče vas ne bi preganjal.«

»Na to sem večkrat mislil,« je dejal knez, »ljubezen do domovine pa me je vedno znova priklepala na ta kraj. Vez je bila tako trdna, da se je nisem mogel osvoboditi. Če ne bi bilo Ranoe, se tudi zdaj, na koncu življenjske poti, ne bi odločil za odselitev. Kakor toliko noči prej, sem tudi preteklo noč premišljeval, kaj bi bilo z Ranoo, če bi umrl v tej odljudnosti. Tu ne bi mogla ostati. Naj jo pošljem v Tanaravivo? Preganjali je verjetno ne bi, tudi če bi izvedeli, da je moja hči. Le kako bi se znašla v svetu, ki mu je odtujena, sama in brez opore, brez kogarkoli bližnjega? Naj se poroči s sinom katerega izmed naših izdajalcev in sodelavcem s tujimi tlačitelji našega naroda? Ne, če je propadlo vse, mora izginiti tudi moj rod z madagaskarskih tal. Nič več ne sme pričati, da je nekoč živela na njih moja rodovina.«

»Kaj torej nameravate z Ranoo?« je vprašal Vinko. »Jo res nameravate pustiti samo v tej samoti? To ni mogoče. Nekaj je le treba storiti!«

»Vso zadnjo noč sem premišljeval,« je rekel knez, »kaj naj storim, pa mi ni nobena pametna misel razsvetila premišljevanja. Ko pa sem zaspal, se mi je v sanjah prikazal tvoj oče. Stopil je k moji postelji prav tako kakor takrat, ko sem ležal oslabljen od naporov, lakote in žeje na tisti francoski ladji pri

36

Komorih, sedel k meni, se zagledal vame in dejal: »Oprosti, knez, da nisem prišel k tebi, kakor sem ti bil ob slovesu obljubil. Ni mi bilo mogoče. Zdaj ti pošiljam svojega sina. Sprejmi ga tako prijateljsko, kakor bi sprejel mene. Še več, sprejmi ga kakor svojega sina!« Po teh besedah je vstal in izginil, jaz pa sem se prebudil.«

»To se vam je sanjalo preteklo noč?« je presenečeno vzkliknil Vinko in glas mu je drhtel od vznemirjenja.

»Preteklo noč,« je potrdil knez. »Po dolgih, dolgih letih sem prvič spet mislil nanj. Še več, videl sem ga v sanjah tako razločno, kakor vidim ta trenutek tebe. Podoben si mu. In pričel sem premišljevati, če so bile to res samo sanje. Ima nemara res sina? Če ga ima, mora biti že velik mladenič. Kje je? Tedaj mi je nekaj prišepnilo, da ga bom videl, prav kmalu videl. Ves današnji dan sem preživel v mislih na te sanje in skoraj resnično pričakoval, kdaj se bodo odprla vrata in bo stopil predme sin mojega rešitelja Nikolaja. Samemu sebi sem se zdel smešen, zakaj nikoli nisem prisojal sanjam nikakršnega preroškega pomena. Ko sem zaslišal vreščanje polopic in korake v veži, sem podzavestno vedel, da se sanje spreminjajo v resnico. Zagledal sem te in tisti trenutek vedel, kdo si. Spoznal bi te bil tudi če mi ne bi pokazal mojega pisma in zemljevida. To mi je bilo samo še zadnje potrdilo. Z muko sem se zadrževal, da ti nisem izdal, kako sem te že pričakoval.

»Čudovito, neverjetno...« je ponavljal Vinko. »Nikoli ne bi bil verjel v možnost takih sanj in njihovo uresničitev.«

»To niso bile sanje,« je dejal knez. »Bil je migljaj usode. Tako sem ga tudi sprejel in vem, kaj mi je storiti. Zato sem te poklical, da se s teboj pogovorim. Govoriti hočem odkrito. Prišel si zato, da prejmeš nagrado, ki sem jo obljubil tvojemu očetu za svojo rešitev pred smrtjo. Vrednost svoje rešitve sem cenil po vprašanju, koliko bo moje življenje koristilo mojemu ljudstvu. Koristi mu ni prineslo, zato je izginila tudi vrednost. Za nevredno stvar ni vredno dajati nagrado. Vendar, ne razumi me krivo. S tem hočem reči, da nameravam izpolniti svojemu rešitelju, tvojemu očetu dane obljube. Reči hočem nekaj mnogo večjega in pomembnejšega: med nama ne more več biti govora o nagradah in odškodninah, marveč le o delitvi tega kar imava. Kar je moje, je tudi tvoje, in kar je tvoje, je tudi moje.«

Po teh besedah je knez vstal in pričel korakati po sobi od vrat do okna, Vinko je strmel vanj in zaman premišljeval, kaj naj bi pomenile njegove zadnje besede. Kaj pravzaprav namerava? Kaj hoče?

»Z menoj hoče deliti vse kar ima,« si je dejal, »jaz pa naj delim z njim svoje? Kaj naj delim? Kaj imam, kar bi mu moglo pomeniti kakršno koli protivrednost? Čudna delitev, čudna menjava...«

Če ne bi gledal knezovega pametnega obraza in jasnega pogleda, bi si bil mislil, da se mu pamet meša, tako pa mu ni preostalo drugega kakor čakati, da mu knez sam pojasni svoje skrivnostne besede.

ŠE DANES NAROČITE CELJSKI TEDNIK

DONOSNA »OBRT« PRED SODIŠČEM

NIZKE KAZNI ZA PREKUPČEVALCE

Po večdnevni sodni obravnavi so pretekli ponedeljek na celjskem okrožnem sodišču razglasili sodbe devetim obtožencem, ki so v nekajmesečnem obdobju z nedovoljeno trgovino in trgovskim posredovanjem ali z razpečavanjem tihotapljenega blaga v vrednosti okrog 73 milijonov dinarjev poskušali ali si pridobili nezakonite materialne vrednosti.

Veččlanski sodni senat okrožnega sodišča v Celju je spoznal za krive in obsodil ANTEJA LEKIĆA, da se je neupravičeno in v večjem obsegu ukvarjal s trgovino in s trgovinskim posredovanjem, da je organiziral mrežo prekupčevalcev in posrednikov za razpečavanje predvsem neocarinjenega blaga, pri čemer je dosegel velike premoženjske koristi s tem, da je v času od leta 1961 dalje — vse do aretacije dne 1. oktobra 1964 — kupoval in prevzemal od imensko neugotovljenih oseb, s katerimi se je sestajal med drugim tudi v hiši soobtoženega VINKA ŠUMLJAKA iz Šmartnega ob Paki, velike količine iz inozemstva pretihotapljenega blaga, predvsem moške in ženske zapestne ure, kovinaste in usnjene pasove za zapestne ure, najlon plašče, ženske rute, moške šale, kresilne kamenčke, glavnike, britvice in tranzistorje.

Vrednost omenjenega blaga presega 73 milijonov dinarjev. Za mesto prevzemanja in razpečavanja pretihotapljenega blaga je izbral predvsem hišo VINKA ŠUMLJAKA v Šmartnem ob Paki številka 39. Od tu je pretihotapljeno blago razpečeval v najrazličnejše kraje Slovenije, na Hrvaško in v Makedonijo. Za prenašanje blaga in kupnine se je predvsem posluževal drugih oseb. Poleg tega je prodajal proti veljavnim predpisom plemenito kovino. Neugotovljenega dne pred dvema letoma je sprejel od nekega »neznanca« 50 zlatnikov, ki jih je ponudil med drugim tudi v nakup soobtoženemu VALENTINU VASLEJU po 10 tisoč dinarjev za komad.

Drugo in tretje obtoženega VINKA ŠUMLJAKA iz Šmartnega ob Paki in MARIJO SEVČNIKAR, hčerko obtoženega Šumljaka, je obtožnica bremenila, da sta naklepno pomagala Lekiću pri storitvi kaznivega dejanja s tem, da sta mu najprej dovolila, da je dvakrat poslal na naslov Marije Sevčnikar blago, ki je bilo namenjeno za nedovoljeno trgovino, pozneje, zlasti v letu 1963, pa, da je shranjeval v njihovi hiši velike količine blaga, namenjenega za nedovoljeno trgovino.

Tako sta v zadnjih dneh decembra 1963 shranila vsaj 2.878 raznih ženskih rut in 414 moških šalov. V času od 26. januarja pa do 2. februarja lani 1.300 zapestnih ur ter 15. februarja istega leta še 1.003 zapestnih ur. Vrednost pritihotapljenega blaga, ki se je zbiralo v hiši Šumljakovih, tu prikrivalo in postopoma odtekalo iz hiše, je znašalo okrog 73 milijonov dinarjev.

ŠEVČNIKAR FERDINAND, delavec na železniški postaji v Šoštanju, doma iz Šmartnega ob Paki, je naklepno pomagal prvoobtoženemu Lekiću s tem, da je v letu 1962 in 1963 prevzel na svojem domu od Lekića vrečo, v kateri so bili najlonski plašči in ženske rute, nekaj dni pozneje pa zavitek, v katerem so bile zapestne ure. Novembra istega leta je tretjič prevzel podoben zavitek, v katerem so bile zapestne ure. V vseh treh primerih je prenesel prevzeto vrečo in zavitke iz Šmartnega ob Paki v Pesje, kjer je vse stvari predal v bližini Melanškove gostilne Ante Lekiću.

IVANKA ŠUMLJAK je od jeseni 1962, kljub temu, da je bila še starejša mladoletnica, vse do prve aretacije 16. februarja 1964 naklepoma pomagala prvoobtoženemu Lekiću pri opravljanju nedovoljene trgovine s tem, da je zanj prenašala blago, ki je bilo pretihotapljeno iz Italije. To so bile predvsem moške in ženske zapestne ure najrazličnejših znamk, kovinasti pasovi za ure, najlon plašči in rute. Navedene predmete je raznašala v razne kraje po Sloveniji in na Hrvaško, kjer sta jih prevzemala Lekić ali njegova žena. Prostore, kjer so prodajali omenjeno blago, so izbirali z neverjetno rafiniranostjo, da bi njihova dejavnost ostala prikrita.

MARA LEKIĆ žena prvoobtoženega, po poklicu gospodinja, stanujoča v Zagrebu, je pomagala v sporazumu in dogovoru z možem, tako, da je v teku 1963. leta ob različnih prilikah pripotovala iz Zagreba v Ljubljano, kjer je na različnih krajih prevzela od »neke Slovenke« vsaj 650 zapestnih ur, isti osebi izročila denar, ure pa soobtoženi IVANKI ŠUMLJAK, ki jih je prevzela in jih odnesla v Šmartno ob Paki. V Zagrebu se je na tržnici v Kuštošiji sestajala tudi z »neko Makedonko« in z njo prenesla najmanj 600 ur na tržnico na Trgu Republike, kjer sta jih predali nekima Makedoncema«. Ta srečanja so bila pogosta in na različnih mestih. V glavnem je sprejemala ali predajala denar in ure.

VALENTIN VASLE je kot lastnik zasebne urarske obrti v zadnjih letih v Šoštanju neupravičeno in v večjem obsegu nakupil od neznanih prodajalcev več ur in pasov za ure ter jih nato postopoma preprodajal.

DRAGO URTELJ je v Velenju, kjer opravlja zasebno urarsko obrt, neupravičeno nakupil od raznih prodajalcev v Zagrebu in od Lekića več ur, ki jih je prodajal.

MARIJA ŽERJAV je pomagala prvoobtoženemu s tem, da je neugotovljenega dne prevzela od njega v shrambo večjo količino kresilnih kamnov, čeprav je vedela, da je blago tihotapskega izvora.

Sodni senat jih je obsodil na sorazmerno nizke kazni. Tako je bil ANTE LEKIĆ obsojen na dve leti in tri mesece zapora, VINKO ŠUMLJAK na deset mesecev zapora, MARIJA SEVČNIKAR na devet mesecev zapora, FERDINAND SEVČNIKAR na osem mesecev zapora, IVANKA ŠUMLJAK na leto dni zapora, MARA LEKIĆ na osem mesecev zapora, VALENTIN VASLE na 60 tisoč dinarjev denarne kazni, DRAGO URTELJ na 40 tisoč dinarjev denarne kazni, MARIJA ŽERJAV na dva meseca in 20 dni zapora. Poleg navedenih obsodb so obdolženci dolžni plačati denarne zneske, ki ustrezajo kaznivemu dejanju dosežene premoženjske koristi, obenem pa se jim odvzamejo pridobljene premoženjske koristi. Obtoženci morajo povrniti tudi stroške kazenskega postopka.

—cz

Posnetek zgovorno sprašuje KAM? Podatki o številu prometnih nesreč zaradi izsiljevanj in nepravilnih prehitevanj ugotavljajo, da v smrt!

POSKUS UBOJA ZARADI LJUBOSUMJA

Pred dnevi je prišlo do tragedije v družini PAVIĆ NIKA iz Šempetra v Savinjski dolini. N. Pavić je pred dnevi prišel na dopust z dela v Nemčiji. V Preboldu je na cesti srečal svojo ženo v razgovoru s SLAVKOM PALADINOM. Po kreganju je z nožem v navalu ljubosumja napadel S. Paladina in ga večkrat ubodel po obrazu. Težko poškodovanega Paladina so morali prepeljati v celjsko bolnišnico.

VLOM V GOSTIŠČI

Vnoči od 26. na 27. februar so neznani storilci vlomili v restavracijo Jezero v Velenju. Storilci so vdrli v lokal skozi razbito okensko šipo. Ker so bila vrata v kuhinjo odprta, so iz kuhinje zmaknili več jestvin in manjšo količino denarja.

Iste noči je bilo vlomljeno tudi v prostore velenjske restavracije Rudar. Storilci so prišli v lokal po vsej verjetnosti skozi okno. Iz lokala so odnesli večje količine cigaret. Varnostni organi so storilcem na sledi.

UKRADLI DVA MOPEDA

Pred dnevi je neznan storilec ukradel iz shranjevalnice v celjski Cinkarni moped Colibri T 12. Moped je modre barve in last ALOJZA TRATENŠKA.

Nekaj ur pozneje so ukradli pred samopostrežno restavracijo v Gaberju prav tako moped Colibri T 12, last ZDRAVKA IVANČIĆA.

VLOM V SKLADIŠČE

V noči od 22. na 23. februar je neznani storilec vlomil v skladišče mehanične delavnice Avto-moto servisa na Ljubljanski cesti v Celju. V skladišče je prišel skozi okence na vratih, ki ga je nasilno odprl. Vzel je več raznovrstnega orodja in nekaj denarja.

NEZGODE

Dvanajstletni Marjan Ravnak iz Ivence pri Vojniku je padel in si zlomil levo nogo. — V Ponikvi pri Ponikvi si je pri gozdnem delu zlomil levo roko in ključnico. Martin Korošec. — Rozalija Vidmar iz Dolenje vasi pri Preboldu je padla z lestve in si poškodovala glavo. — V Verpeteh pri Frankolovem je cirkularka Ivanu Lampretu odrezala dva prsta na desni roki. — Na železniški postaji je lokomotiva podrla Stanislava Firerja iz Žbelovske gore pri Ločah in mu poškodovala glavo.

5

SALON Dore Grün

Nekaj minut za tem je agent Daisy že odpeljal v hotel. In medtem ko je dekle ogledovalo dve razkošni sobi, v katerih bo živela, jo je on čakal v avli. Daisy je čutila, da se mora z nekom pogovoriti, da si mora olajšati srce, pa se je zato lotila svojega agenta. Pravzaprav ga ni niti poznala. Vedela je samo to, da mu je ime Thomas in da se je vedno dostojno vedel. Thomas je solidno zdržal njen napad. Počakal je, da je izrekla vsa svoja sumničenja, bojazni in vprašanje in ko se je prvič razburila jo je prijel za roki in jo tolažil. Spomnil jo je, da njeno delo v St. Diegu ni bilo nič manj nevarno od tega, kar bo delala v Washingtonu.

Doslej je imela opravka z mnogimi moškimi, zdaj pa se bo morala vezati samo na enega.

»Vidiš, dekle moje,« ji je govoril agent, »ugotovili smo, da bi bilo škoda tako lepe in pametne žene, da zapravlja svoje moči in sposobnosti v St. Diegu. V Washingtonu boš poskušala zapeljati pravega gentlemena. Dobila boš mnogo večjo plačo, tvoji dohodki se bodo za štirikrat povečali, pa tudi tvoje delo bo lažje. Odpotuj v Washington, odpri svoj salon. Čez nekaj tednov boš dobila nadaljnja navodila.«

Daisy Grün se je umirila in ko je naslednji dan sedla na vlak, ki jo je odpeljal v Washington, je bila skoraj srečna. V Washingtonu je v neki bogati ulici našla svoj salon »Salon Dore Grün, Pariz«. Thomas je še istega dne najel manekenke in prodajalke in čez dva dni so prodajalno odprli. Toda lepotice so se dolgočasile. V salon ni tistega dne stopila niti ena stranka. Ko tudi tretji dan ni bilo bolje, je Thomas ukazal, naj znižajo cene. Ob njih so se Daisy naježili lasje. Tudi najdragocenejše stvari so bile neverjetno poceni. In salon se je začel polniti. Posel je cvetel. Toda gospod Osaki je zavoljo nizkih cen izgubil mnogo denarja. Daisy Grün se je razburjala, kot da bi šlo za njeno premoženje. In ko je Thomas odpotoval iz Washingtona, je začela počasi, toda vztrajno zviševati cene.

Tako je minilo nekaj tednov, ko je v salon Dore Grün spet prišel Thomas. Povabil je Daisy na razgovor in ji v imenu Osakija sporočil naročilo, ki se je lastnici modnega hotela zazdelo več kot trapasto. Gospod Osaki je ukazal, naj pošlje nekemu sekretarju pomorskega urada velik račun. Thomas je naštel, kaj vse mu naj zaračuna. Bila je to prava zbirka najintimnejšega ženskega perila. Da bi bil račun še višji, je dodal še klobuk, obleko in rokavice. Račun se je tako povzpel na nekaj stotin dolarjev. Ko so račun poslali, je Thomas začudeni Daisy povedal zelo zanimivo in poučno predavanje.

Sekretar v pomorskem uradu je račun prav gotovo dobil, vendar nanj sploh ni odgovoril. Daisy so ukazali, naj mu pošlje odločno pismo, v katerem naj zahteva, da gospod sekretar svoj dolg takoj poravna.

S tem je Daisy dosegla, kar je hotela.

Nekega jutra je prišel v salon mlad, eleganten gospod, ki je takoj povprašal za Miss Grün. Daisy je bila v svojem privatnem salonu. Ko jo je obiskovalec našel, ji je vrgel na mizo račun in jo ostro vprašal, kaj to pomeni. Dora je zbrala vso svojo ljubeznivost in ga vljudno naprosila, naj sede. Od nekod je privlekla težke trgovske knjige, nabrala obrvi in končno izjavila — da tudi ona tega ne razume. Pri njej je bila namreč neka dama, ki se je predstavila kot zaročenka gospoda sekretarja pomorskega urada in na njegov račun kupila celo kopico intimnega ženskega perila. Ukazala je, naj račun pošljejo v njegovo pisarno.

Američan je Doro porogljivo pogledal:

»Vi bi torej prodajali na kredit vsaki ženski, ki bi izjavila nekaj tako avtoritativnega, kaj?«

Daisy pa se je nasmehnila. Bil je to njen prvi nasmešek v zvezi z zadevo, ki ji jo je poveril Osaki. Rekla je, da vendarle ni bilo tako preprosto kot gospod sekretar misli. Dama je najprej povsem resno izjavila, da je zaročenka gospoda sekretarja, nato pa je pokazala še neko pismo.

»Kakšno pismo?« je presenečeno vprašal sekretar.

ŽRTVE PROMETA

PODRL KOLESARJA

Preteklo nedeljo v poznih večernih urah je na cesti I. reda v Drešinji vasi voznik osebnega avtomobila PETER NIKOLIĆ — zdravnik iz Novega Celja podrl kolesarja. Do nesreče je prišlo v času, ko je iz Celja proti Petrovčam peljal za vozilom CE 10-46, ki ga je upravljal ROMAN AMBROŽ. Ta je v Drešinji vasi zagledal pred vozilom vinjenega kolesarja, ki je poleg sebe rinil kolo. Ambrož je kolesarja zagledal pravočasno in se umaknil z vozilom proti sredini cestišča. Za njim vozeči P. Nikolič pa je kolesarja opazil prepozno, tako da ni mogel preprečiti trčenja. Kolesarja STEFANA PAVIČA je vozilo zbilo po cestišču in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

VOZIL PO LEVI STRANI

Na cesti III. reda v vasi Gorenje pri Šoštanju je prišlo do prometne nesreče, ko je ANTON KLIČEK, voznik osebnega avtomobila CE 35-27 kljub zaviranju trčil v vojaško tovorno vozilo, ki ga je upravljal MILAN SABO. Voznik tovornega avtomobila je vozil po sredini ceste. Na obeh vozilih je za 210 tisoč dinarjev materialne škode.

IZSILJEVAL PREDNOST

Pred dnevi je na cesti I. reda v Škofji vasi pri Celju voznik dostavnega avtomobila CE 64-76 ALOJZ DEBELJAK, doma iz Primoža pri Šentjurju, izsiljeval prednost pri zavijanju v levo. Pri tem ni upoštevaval prednosti voznika motornega kolesa CE 15-783, ki ga je upravljal FRANC SABEČ iz Jankove vasi pri Vojniku. Motorista je med zaviranjem pričelo zanašati po cestišču in je pri tem zadel cestarja IVANA CVETKA. Cvetka so z zlomljeno levo nogo prepeljali v celjsko bolnišnico.

PODRL PEŠCA IN POBEGNIL

V sredo, 24. februarja je ob 15.25 uri na prehodu za pešce v Levstikovi ulici v Celju neznan mopedist podrl pešca ERNESTA ŽERJAVA iz Celja. Mopedist je po nesreči nadaljeval vožnjo in pustil poškodovanega pešca na cestišču. Pešec si je zlomil nogo in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico. Varnostni organi poizvedujejo za mopedistom. Kdorkoli, ki je bil priča nesreče in ve kaj več o mopedistu, naj to sporoči najbližji postaji milice.

TRCENJE ZARADI SLABIH ZAVOR

Na cesti II. reda v Polulah je voznik tovornega vozila SU 31-13 LUKA VUKOVIĆ iz Subotice trčil v spredaj vozeče tovorno vozilo, ki ga je upravljal njegov kolega MIROSLAV TONAŠIĆ, prav tako iz Subotice. Voznik Tonašić je na zoženem delu cestišča zaviral, L. Vukovič pa se je zaradi okvare na zavorah med tem zaletel vanj. Škode je za 200 tisoč dinarjev.

Z MOPEDOM V PEŠCA

Mopedist ALBIN SPRAH, doma iz Celja, je med vožnjo s komolcem zadel pešca IVANA BRECLA, ki je stal ob robu cestišča. Mopedist je po trčenju padel in dobil pretres možganov ter odrgnine po glavi. Težko poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

PADEL POD VPREGO IN SE UBIL

Na cesti III. reda med Brežicami in Globokim se je pretekli petek pripetila težka prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje mopedist FRANC VOGRINC. Nesreča se je pripetila med prehitevanjem, ko je mopedist zavozil na spolzki rob cestišča, na katerem ga je zaneslo, tako da je padel pod konje in nato še pod voz. Ženo RUŽICO VOGRINC, ki je sedela na zadnjem sedežu, je vrglo v obcestni jarek.

MOPED VOZIL Z ENO ROKO IN PADEL

Na Teharski cesti v Celju se je pred dnevi težko poškodoval mopedist JURIJ PLANK iz Prožinske vasi pri Storah. Peljal se je iz Celja proti Teharjem in pri hiši št. 104 zaradi prevelike hitrosti in enoročne vožnje padel. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov in odrgnine po obrazu.

RESNIČNO — DOŽIVETO — NAPISANO

GLAVA NAPRODAJ

IX.

Po pripovedovanju Jožeta Jeršeta piše Drago Hribar

Mučilni sistem, ki je veljal v tujski legiji za neposlušne, si je izmišljal vedno kaj novega. Kljub temu, da se je vse bolj približeval konec francoskega gospostva v tem delu sveta in je tako tudi tujska legija doigrala svojo vlogo, je njen komandni kader še vedno našel dovolj časa za sadistično izživljanje oziroma dovolj priložnosti, da je vojaške neuspehe navzven nadomestil z »uspehi« navznoter, v lastnih vrstah. Militaristično navdahnjeni oficirji so pretepali svoje vojake za prazen nič, brez vsakršnega povoda, pri čemer seveda nihče ni smel niti črhniti. Za dezerterje so bile določene posebne kazni, kajti izdati čast tujske legije je pomenilo storiti najhujši prekršek. Vtem, ko so jih za to sprva streljali, zdaj niso bili redki primeri, ko je bil kdo obsojen na počasno umiranje. Štirinajst dni gledati v ostro sonce z zvezanimi rokami in nogami na hrbtu, v prostoru in položaju, ki ni dopuščal, da bi se obsojenec premikal, je bila še blaga kazen v primeri s tem, da so te živega zakopali v zemljo do vratu. Pa vendar je bilo težko vzdržati, še zlasti, ker je veljal za takšne primere komaj četrtinski obrok hrane.

✦

Prebivalci Južnega Vietnama, ki so sicer za naše pojme šibki po telesni konstituciji, so neštetokrat izpričali (in še izpričujejo) svojo moč. Tako so na primer z golimi rokami čez noč razrušili nekaj kilometrov dolg cestni odsek, ki je preko močvirnih tal vodil od enega bunkerja do drugega. Zjutraj ceste ni bilo nikjer več. Ženske in otroke je kot fizične delavce izkoriščala tudi legija: okrog bunkerjev so čistili plevel, nosili legionarjem vodo, čistili pa so tudi notranje prostore postojank. V tistem času je bilo na obeh straneh veliko ujetnikov. Legija je držala južnovietnamske borce, njihove enote pa legionarje. Običajno so jih po določenem času zamenjali, pri tem pa je Vietnamcem dostikrat uspelo, da so svoje tovariše dobili s silo, medtem ko so legionarje obdržali.

Čeprav prebivalci na zunaj do najemniške vojske sicer niso kazali kakšnega posebnega sovraštva (kar je bilo spričo posebne fiziognomije tudi težko, če že ne nemogoče ugotoviti), se je vsakdo zavedal nevarnosti, ki je prežala od vsepovsod, kajti gverilski sistem vojskovanja je nudil dovolj vsakovrstnih presenečenj.

V zadnjem času je postajala preskrba enot tujske legije v Dosonu vse težja. Zato je bilo treba hrano voziti iz zaledja. Vietnamci, ki so to dobro vedeli, so izkoristili priložnost. Nekega dne se je skupina osmih legionarjev s kamionom odpravila po hrano. Po cesti, po kateri so čez dan, še kakšno uro pred tem vozili kamioni. Nihče ni niti slutil, da je to njihova zadnja pot. In vendar. Kamion je naletel na mino in se razletel na koščke — osem legionarjev je bilo na mestu mrtvih. Ker se niso vrnili, se je odpravila druga skupina, v kateri je bil tudi Jeršetov tovariš, doma iz Ptuja. Tudi te ni bilo več nazaj. Skupaj s težkim tovornjakom je že po petsto metrih zletela v zrak. Podobno usodo je doživelo več »ekspedicij«, ki se spretno postavljenim minam niso mogle izogniti, cest pa ni bilo na izbiro. In navsezadnje komandantom legije ni bilo težko pošiljati legionarjev v smrt.

✦

Na pomlad 1955. leta je postalo pristaniško mesto Doson eno glavnih in tudi zadnjih oporišč (pravzaprav zbirališč) Francozov v Vietnamu. V njem so se pričele namreč zbirati tako regularna vojska kot najemniške vojske, da bi se po dolgih letih vojskovanja za kolonialno oblast, po ogromnih človeških in materialnih izgubah zopet vrnile tja, od koder so prišle. Neki francoski novinar je zapisal: »Potrebnih je bilo osem let vojskovanja, da smo izgubili polovico Indokine in leto dni zavezniškega sodelovanja, da smo izgubili še drugo polovico.«

V bunkerju pri Dosonu

BESEDA OBČANOV

Odgovor na članek

DRAŽBA

V zvezi s člankom Mihaela Korošca iz Liboj 83 pod naslovom »Dražba«, objavljenem v Celjskem tedniku 18. 12. 1964, prosimo, da objavite sledeče:

Po sklepu Skupščine občine Žalec, sprejetem na seji obeh zborov dne 27. 10. 1964, so bile prodane na javni dražbi dne 20. 11. 1964 na območju občine, vse eno- in dvostanovanjske hiše SLP po posebni komisiji za prodajo hiš SLP na območju občine. Navedena komisija je v smislu uredbe o prodaji stanovanjskih hiš SLP in navodil za delo komisije za prodajo hiš SLP, izdanih od ObLO Žalec 17. 5. 1963, razpisala javno dražbo hiš SLP, ki je bila objavljena tudi v vašem listu in na krajevno običajen način, med drugim tudi za dvodružinsko hišo Liboje 30. V razpisu je bila določena izklicna cena za stanovanje v pritličju in v etaži, kakor tudi ostali dražbeni pogoji. Do naroka, določenega v razpisu, je dražbena komisija sprejela štiri pismene ponudbe za to hišo. Na javni dražbi 20. 11. 1964 je predsednik komisije lastnoročno javno odprl vse poslane ponudbe. Komisija je ugotovila, da sta bili podani za celo hišo dve ponudbi z enakim zneskom, tako trditev pisca ni utemeljena, da je samo on ponudil najvišjo ceno zanjo. Za posamezno stanovanje, t. j. stanovanje v pritličju in etaži, pa sta bila edina ponudnika stanovalca.

Ker se je dražba vršila kot je to določal razpis, navzoča ponudnika za celo hišo pa nista licitirala po delih stavbe, niti nista izrazilo željo za to, sta bili stanovanji domaknjeni stanovalcema, saj imata po veljavnih predpisih predkupno pravico.

Komisija za prodajo hiš SLP
pri Skupščini občine Žalec

Odgovor na članek

GROBA KRŠITEV DRŽAVLJANSKIH PRAVIC

V 7. številki Celjskega tednika je bil objavljen prispevek tov. Riblič Poldeta iz Mozirja z gornjim naslovom. K objavljenemu članku dajemo sledeče pojasnilo:

Po pravomočni odločbi komisije za arondacijo Občinske skupščine Žalec je 1. 7. 1964 prešla v last kmetijskega kombinata Žalec stanovanjska hiša v Spodnjih Grušovljah št. 33. Kmetijski kombinat je s svojo vlogo dne 24. 11. 1964 obvestil oddelek za gospodarstvo občinske skupščine Žalec, da je v tej hiši stanoval v dvosobnem stanovanju DOBRIŠEK Jože, delavec v tovarni nogavic na Polzeli, ki pa se je dne 12. 11. 1964 izselil. Z izselitvijo DOBRIŠKA Jožeta je njegova stanovanjska pravica prenehala, **saj se je imenovani preselil** s svojo ženo Agico DOBRIŠEK k njenim staršem na Breg pri Polzeli. Neposredno po izselitvi DOBRIŠKA Jožeta pa se je v to stanovanje brez privolitve in brez odločbe nasilno vselila MARČEN Marija s svojo hčerko. Zato je kmetijski kombinat Žalec zahteval od skupščine občine Žalec, da izda v smislu 129. člena zakona o stanovanjskih razmerjih Mariji **Marcen** odločbo o izpraznitvi stanovanja. Ker je bila ta zahteva lastnika stavbe v skladu z zakonskimi predpisi, je oddelek za gospodarstvo skupščine občine Žalec izdal MARČEN Mariji odločbo, naj se iz stanovanja izseli. Imenovana se je na odločbo oddelka za gospodarstvo skupščino občine Žalec pritožila, vendar je pritožbeni rok zamudila. Preostopenjski organ je zato izdal odločbo, s katero je zavrgel pritožbo kot nepravočasno vloženo. Na to odločbo se je MARČEN Marija pritožila na tajništvu skupščine okraja Celje kot drugostopenjskemu organu, ki pa je pritožbo zavrnil. 24. 12. 1964 pa je kmetijski kombinat Žalec predlagal občinski skupščini Žalec, da dovoli prisilno izpraznitev in sicer v smislu 230. člena zakona o splošnem upravnem postopku, s čemer ne bi eventuelna pritožba imela odložilne moči. Kmetijski kombinat je smatral, da bi odložitev izvršbe imelo za posledico nepopravljivo škodo, s čimer pa se stanovanjski organ ni strinjal in je zahteval, da se MARČEN Mariji zagotovi vsaj zasilno stanovanje. Šele ko je to zagotovilo dobil, je bil izdan sklep o dovolitvi izvršbe.

Prisilna izpraznitev stanovanja je bila izvršena 3. 2. 1965 v prisotnosti občinskega organa, pristojnega za stanovajske zadeve ter dveh zastopnikov kmetijskega kombinata Žalec ter delavcev. MARČEN Mariji so pri tem vročili odločbo o prisilni izselitvi. Ob izselitvi je MARČEN Marija izjavila, da je sobno pohištvo, ki ga **je tudi uporabljala,** last DOBRIŠKA Jožeta, dosedanjega stanovalca, ki pa živi s svojo ženo Agico DOBRIŠEK pri njenih starših in sicer na Bregu pri Polzeli. Pohištvo, ki so ga naložili na traktorsko prikolico, so komisijsko popisali v pomenskem seznamu pohištva. Pohištvo so nato odpeljali pred hišo staršev Agice DOBRIŠEK. Njen oče ni dopustil razkladanja pohištva pri tem pa grobo zmerjal prisotne. Šele na posredovanje neke druge osebe so lahko končno razložili pohištvo in sicer delno v stavbo — stanovanjsko hišo, dve omari ter ogrodje dveh postelj pa je ostalo pod napuščem hiše, kar pa ne bi bilo potrebno, saj so bili delavci pripravljeni spraviti pohištvo pod strehe.

Skupščina občine Žalec v postopku ni obravnavala stanovanjske pravice DOBRIŠEK Jožeta, saj se je po sporočilu kmetijskega kombinata Žalec imenovani izselil že 12. 11. 1964. Možno je, da je DOBRIŠEK Jože obljubil ter dovolil MARČEN Mariji vselitev, vendar to brez pravega naslova, saj ni bil od 1. 7. 1964 dalje več lastnik ali solastnik, od 12. 11. 1964 pa tudi ne več nosilec stanovanjske pravice. Podstanovanjskega razmerja pa tudi ni bilo mogoče skleniti, saj stanovanje obsega samo 1 sobo ter kuhinjo in je nemogoče, da bi v teh prostorih živeli dve družini.

Ker se pisec članka sklicuje na zakonitost in humanost, poudarjamo, da je bil pravni postopek proti MARČEN Mariji zakonit (129. člen Zakona o stanovanjskih razmerjih). Zakonitost postopka je pregledalo tudi okrožno sodišče v Celju, pri čemer je ugotovilo, da je postopek proti MARČEN Mariji pravilen in v skladu z zakonskimi predpisi.

V članku tovariš Polde RIBIČ sicer ne zanika, da je bila izselitev Marčenove »nekje« zakonita, obravnava pa DOBRIŠKA Jožeta kot nosilca stanovanjske pravice. Prepričani smo, da lastnik hiše, kmetijski kombinat Žalec, ni zahteval uvedbo postopka zoper MARČEN Marijo, če bi v tem stanovanju bival tov. DOBRIŠEK Jože kot nosilec stanovanjske pravice.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN DRUŽBENE SLUŽBE OBČINE ŽALEC

Odgovor na članek

KJE SO BLOKI?

Sprašuje tov. Ivan Vresk v 7. številki Celjskega tednika in želi pojasnilo, zakaj v zelenjadnih trgovinah ne uporabljamo paragonskih blokov.

Res je, da od časa do časa uporabljamo v posameznih poslovalnicah paragonske bloke; to pa le zaradi ugotavljanja realnega kala, ki nastaja pri posameznih vrstah svežih vrtnin in sadja v maloprodaji. Kolektivi prodajaln so namreč zadolženi za blago po prodajnih cenah in jih moramo priznavati za določen odstotek kala, ki se od časa do časa, kot rečeno, ugotavlja na podlagi paragonskih blokov. Sicer pa le-teh v prodajalnah vrtnin in sadja nikoli nismo stalno uporabljali.

S posebno pozornostjo pa smo zasledovali, koliko strank je zahtevalo paragonski blok in ugotovili, da ga izrecno nihče ni zahteval, 78 % kupcev ga sploh ni hotelo vzeti, ali pa so ga zavrgli kar v prodajalni, ne da bi ga pogledali.

Glede notranje kontrole lahko povemo, da smo doslej sleherno, tudi najmanjše osebno okoriščanje pravočasno sami odkrili. Pogrešamo pa pomoči kupcev, ki naj bi bila v tem, da z druge strani prodajalne mize dosledno sprejemljajo in preverjajo, ali kvaliteta blaga ustreza, kakšno tehtnico in ali je zaračunana vrednost v skladu s cenami, ki so za vsako vrsto blaga vidno označene na policah, oz. košarah. Le s takim načinom sodelovanja bo doseženo obojestransko zadovoljstvo. Praksa je namreč pokazala, da se tako precizen sistem obračunavanja in evidence ne more preprečiti nepoštenjakom okoriščanja, če so k temu nagnjeni že po naravi.

Nočemo pa s tem trditi, da je naša praksa pravilna! Prav radi bi tudi v prodajalnah s vrtninami in sadjem uvedli sodobnejše obliko poslovanja. Toda naši lokali so tako majhni, da ni mogoče zaposliti večjega števila prodajalcev, ki bi bilo potrebno, če bi stalno uvedli paragonske bloke, še manj pa poseznega blagajnika. Temu pa se pridružuje še vprašanje rentabilnosti, ki bi bila ogrožena že pri najmanjšem povečanju stroškov.

Edo Steblovnik
direktor »Agroprometa«

Konstruktivno o specifičnem

Predpustni čas je že za nami in zato so te vrstice smrtno resne. Če prisluhneš vsakdanji govorici ali morda kar lastnim mislim, se stokrat na dan srečuješ s stavkom: »Ti vraži direktorji, kam nas vodijo?«

Torej direktor sem, direktor tja, kakorkoli ga obrneš, je kriv in ker je ta krivda že tolikokrat naglašena in tako vsesplošna in vsemana, predlagam, da besedico »direktor« uvrstimo med sočne domače »oddušnike«.

Če na primer z ozirom na zdravstveno stanje osebnega dohodka dhetično mlaskaš korenčkovo juho (ki je priporočljiva zaradi številnih vitaminov) se spričo standarda standardno spomniš direktorja, se ti zaleti. In ko trikrat izkihaš: »Ti hudič, ti!« ti odleže.

Pred nedavnim je upravni odbor človeškega varstva razpravljal o tem, da bo vsak čas treba vsesplošno alergičnost na direktorje vnesti kot socialno bolezen v diagnostiko in čimprej investirati v izgradnjo rehabilitacijskih ANTIDIREKTORSKO-ALERGIČNIH zavodov. Utemeljili pa so zadevo tako: prvič: pojem direktor je nemiličjiv in ga nobena rotacija ne bo v perspektivno doglednem času ukinila;

drugič, direktor je neobhodno potreben, kajti v nasprotnem primeru ne bi imeli ekonomskih problemov, niti zahteve po samoupravljanju;

tretjič: če bi ukinili mesto direktorja, bi novi pokojninski sistem padel v vodo; četrtič, če bi ne bilo več direktorjev, bi v podjetjih ne imeli gornje meje možnosti osebnih dohodkov; in petič, le kaj bi bilo, če bi ne imeli več nikogar, katerega beseda bi obveljala.

Osebno sicer nisem tako smel, da bi v okviru samoupravnih pravic razpravljal o samoupravnih pravicah direktorja. Zatorej sem začutil potrebo, da izrečem nekaj v njihovo zaščito, kajti po besedah družbeno političnega delavca materialne zaščite niso potrebni.

Zagotavljam, da osebno nikoli ne bom glasno preklinjal direktorjev in da sem osebno trdno uverjen, da bi bili brez direktorjev vsekakor oškodovani bistvene specifičnosti.

Spomnil bi vse prisotne občane, da je naša alergičnost revmatična, če prezremo vrednost direktorjev, ki v pomembnih mednarodnih stikih pri prodaji našega dela (predelovalni posli) igrajo enkratno vlogo. Navsezadnje pa bi skušal apelirati na vse prisotne, da pač moramo temeljito prebrati naše statute, kajti točnejših opisov pravic samoupravljalcev doslej še nismo prebrali, saj so v večini slučajev opravili zadnjo korekturo prav direktorji sami.

Če ti zagovori veljajo in je moje mišljenje konstruktivno, potem bo v moji družini že drugi mesec tedensko enkrat tudi meso na jedilniku.

S. KOMARAC

KINO V LJUBEČNI

Dolgo časa v Ljubečni niso mogli razgibati prosvetne dejavnosti. Končno so se sporazumeli z agrokombinatom, da so dobili dvorano v zadružnem domu. Tu bo odslej vsako soboto kinopredstava. V klubske prostore so skušali tudi knjižnico, ki jo bodo skušali obogatiti. Zaenkrat pa nimajo dovolj sredstev. Pripravljajo še gledališko predstavo. Znova so organizirali prosvetno društvo ter izvolili za predsednika Ivana Svetca, za tajnika pa Stanka Leskoška.

IN NJEN ODMEV

PRIHODNJIČ DOMAČA SLIKANICA

V PRIHODNJI ŠTEVILKI BOMO PRIČELI OBJAVLJATI NOVO SLIKANICO, TOKRAT IZ NAŠEGA DOMAČEGA ŽIVLJENJA »BOJ NA KAČJEKU«. SLIKANICA PRIPOVEDUJE O BOJU MALOŠTEVILNEGA KOROŠKEGA ODREDA V LOGARSKI DOLINI V POLETNIH DNEH 1944. LETA. ENAINDVAJSETO LETO ŽE TEČE OD TISTIH DOGODKOV, TODA SPOMINI SO ŠE TAKO SVEŽI IN ENKRATNI, DA BOSTE TUDI VI Z ZANIMANJEM SLEDILI ZGODBI.

PRIHODNJI TEDEN TOREJ NOVA SLIKANICA!

NEZNANI OSWALDOV DVOJNIK

Bogard je Warrenovi komisiji izjavil, da se je imenovani predstavil kot Lee Harvey Oswald in da je to ime zapisal na kartoteko, ki je kasneje vrgel v smeti. Po Kennedyjevem umoru je menil, da ta človek pač ne bo več potreboval avtomobila.

Drugi prodajalec Oran Brown je prav tako izjavil, da je bilo Oswaldovo ime v kartoteki. To je potrdila tudi njegova žena, ki je videla ime zapisano. Poleg tega pa sta bila prisotna še dva očividca, neki prodajalec in šef prodajnega oddelka Frank Pizzo.

Frank Pizzo je izjavil, da se je kupec zanimal za pogoje odplačevanja avtomobila. Ko so mu dejali, da lahko dobi avtomobil na odplačilo, če pokaže potrdilo o kreditni sposobnosti in dokaz o večletni zaposlitvi, je namrgoden dejal: »Torej se moram še poprej vrniti v Rusijo, da bi lahko kupil avtomobil.«

Torej je neprikrita namera, da bi Oswalda vpletli v zanko, več kot očita. Kako bi lahko drugače pojasnili to? In če rezimiramo:

Nekdo se je predstavil kot Lee Harvey Oswald, čeprav je komisija z gotovostjo ugotovila, da to ni bil Oswald. Znano je, da je Oswald živel tri leta v Rusiji. In potem lažni Oswald izjavi to, kar bi lahko izjavil le resnični Oswald sam!

Ker pa komisija ni upoštevala možnosti, da so hoteli Oswalda vplesti v umor, ji ni preostalo drugega, kot da tudi te izjave izpodbije. Priložnost se je pokazala, ker ni bilo več kartoteke, niti Brownove beležnice.

Pizzi je sprva trdil, da je bil kupec Oswald, kasneje, pa ko so mu drugič pokazali Oswaldovo sliko, je izjavil, da je bil kupec dokaj podoben Oswaldu, da pa je bil nekoliko mlajši in da se je drugače česal.

S tem je bila zadeva za Warenovo komisijo razčiščena. Čeprav bi bile te čudne okoliščine vsekakor očitne, se komisiji ni zdelo vredno raziskovati po tej sledi.

Komisija ni hotela ali ni mogla sprejeti dejstva, da je v tej čudni igri sodeloval lažni Oswald, ki je pripadal zarotnikom in katerega naloga je bila, da žrtveno jagnje čimbolj kompromitira ter ga pokoplje pod plazem lažnih indicij.

NEDVOUMNA SLED DVOJNIKA

Kdo je torej bil lažni Oswald? Čeprav zveni neverjetno, vendarle prav poročilo Warrenove komisije posredno pokaže Oswaldovega dvojnika. V šestem poglavju poročila, ki govori o tem, kaj je Ruby delal med 21. in 24. novembrom, se prvič srečamo z osebo Larry Crafard. O njem doslej nismo pročitali niti vrstice v časopisu, niti v službenih poročilih (razen v Warrenovem), čeprav je v celotnem kompleksu dogajanj okrog uboja Kennedyja in o usodi igral pomembno vlogo.

Crafard je 22 letni sezonski delavec — torej Oswaldove starosti. Delovno mesto je imel v Rubyjevem nočnem lokalu. Poprej se je selil iz kraja v kraj in iskal delo pri žetvah in na sejmih. Zanimivo pri tem je, da je Crafard oženjen in da ma dvoje otrok. Izraz »infant« »children« v Warenovem poročilu da misliti, da so Čafardovi otroci iste starosti kot hčerkici pokojnega Lee Harveya Oswalda.

KAJ POTREBUJE BRODWAY NA SVOJIH ODRIH, KAJ MU DAN ZA DNEM POLNI BLAGAJNE? ODGOVOR JE NEVERJETNO PREPROST IN V PODOBI, V KAKRŠNI GA OBJAVLJAMO NA NAŠEM POSNETKU, PRAVZAPRAV TUDI MIKAVEN. L. V. PRICE JE PRED KRATKIM ZAPISAL, DA DOBIVA VSE VEČ GLEDALIŠČ NA BRODWAYU KABARETNE POTEZE. USPEH ZAGOTAVLJAJO CENTIMETRI (ALI BOLJE DECIMETRI) OBLIN NA PRSNEM KOŠU. TI SO PRED NEDAVNIM PRIPRAVILI DIREKTORJEM REVIJE »PYJAMA TOPS« HUDE SKRBI, KER JE NJIH LASTNICA ODPOVEDALA SODELOVANJE. MENI NIC TEBI NIC JIH JE ODNESLA DRUGAM. PRODUCENTA JE SKORAJ ZADELA KAP; ODDAHNIL SI JE ŠELE TEDAJ, KO SE JE POJAVILO NADOMESTILO V OBLIKI SE VEČJIH OBLIN NEKDANJE ANGLEŠKE TELEVIZIJSKE ZVEZDE SABRINE.

UMRL DR. ADOLF SCHÄRF

S smrtjo dr. Adolfa Schärfa ni samo Avstrija zgubila velikega človeka, borca za človekove pravice in organizatorja borbe proti Hitlerjevemu nacizmu, pač pa ga bodo pogrešali vsi napredni ljudje, ki so živeli z njim, povezani direktno ali iandirektno. Dr. Adolf Schärf je bil osebnost, ki je pomenila za mnoge avstrijske državljane simbol svobode, borbenosti in doslednosti, ki je bila vzor strankarske korektnosti in kljub temu nepomedljiv karakter, če se je šlo za kakršnokali provokacijo, ki je bila uperjena proti osnovnim moralnim načelom. Takšen je bil pred drugo svetovno vojno, prav takšen pa je ostal med grozno vojno vihro, v koncetracijskih taboriščih, v gestapovskih zaporih in končno, takšen je ostal do smrti. Tudi po vojni sta njegov veliki duh in sposobnost reševala sosedno Avstrijo pred ekstremnimi desničarji, neonacisti in drugimi. Bil je neutrudljiv in poln vere v boljšo in lepšo prihodnost ne samo avstrijskega, pač pa vseh narodov. Taka osebnost, kot je bil on, pravzaprav ne odide. Njegove ideje in misli, ki jih je neštetokrat izrekel, bodo gotovo vodič vsem progresivnim silam Avstrije, nam pa bo dr. Adolf Schärf svetel spomin in dokaiz, da narečje, govorica ali kakršnakoli nacionalna ali etniška osebnost ne preprečuje velikanov, da so to, kar so. Prav takšen, kot je bil, spada v plejado naprednih velikih mislecev in državnikov, ki jih svet ne bo pozabil. M. R.

NEZNANI TALENT JE BIL KING, PREDNO GA JE DOBIL V ROKE MEŠAR FOYLE, KATEREMU GA JE PRODAL ZA ZAKOL KINGOV PREJŠNJI LASTNIK, KER MU KONJ NI DOVOLIL, DA BI GA JEZDIL. FOYLE PA JE PO NAKLJUČJU ODKRIL KINGOVO INTELIGENCO IN GA NAUČIL IGRATI NOGOMET — POZNEJE SE TENIŠ IN POKER. — SLIKA PRIKAZUJE KINGA V AKCIJI PRED NASPROTNIKOVIM GOLOM, KAJE GA NAMERAVAJO SPREJETI V KLUB, KJER BI IGRAL BEKA.

DROBNE S KOROŠKE

— Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je pozvala vse slovenske volivce, naj pri deželnozborskih volitvah ki bodo 14. marca glasujejo za socialistično stranko Avstrije.

— Potnanjkanje delovnih mest na Koroškem iz leta v leto bolj pereče. Koroška delavska zbornica je pred kratkim ugotovila, da bi morali letno odpreti najmanj 3.300 delovnih mest, da bi dorašćajoča mladina lahko našla zaposlitev.

— Pred dnevi je Zveza koroških partizanov počastila grob junaških borcev, ki so padli pod Arihovo pečjo v odporu proti krvavemu nacizmu.

— Za dunajsko drsalno revijo v eClovcu je doslej prodanih v Jugoslaviji 24.000, v Italiji pa 4.200 vstopnic.

— Med Koroško in Slovenijo je lani narasel maloobmejni promet za 39.000 prehodov in dosegel skupno 243.414 prehodov v obe smeri. Najbolj živahen je prehod v Grabljah pri Pliberku, kjer je zveza s Prevaljami, Ravnami in Mežico.

Po »Slovenskem vestniku«

UTEMELJEN RAZLOG

— Zakaj vedno mežiš, kadar piješ?

— Razumi vendar! Kadarkoli pogledam na dno steklenice, me zgrabi vrtoglavica.

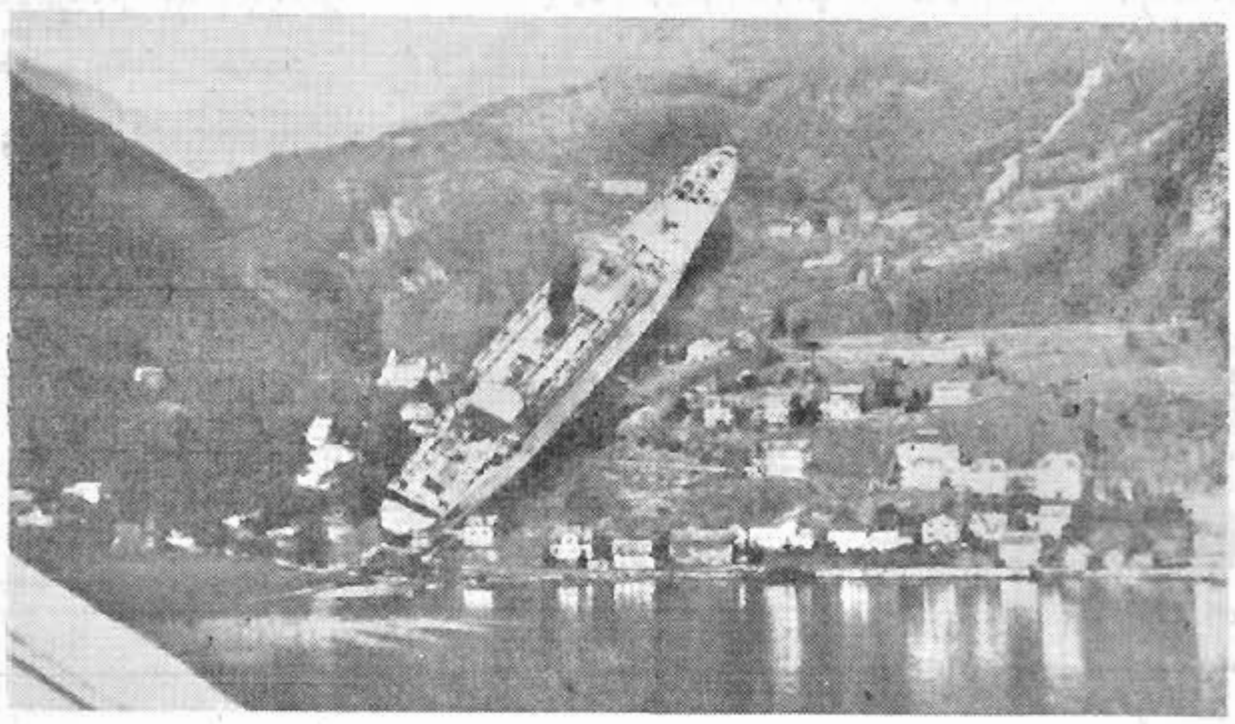

PREKOOCEANSKI PARNIK SE JE NAVELICAL VEČNIH VOŽENJ PO MORJU IN SE ODLOČIL, DA SI PRIVOŠČI IZLET V HRIBE. S POLNO PARO PIHA NAVKREBER, KAKOR V PRAVLJICI... BRITANSKI PARNIK »ANDES« NA JUGOSLOVANSKI OBALI... V SENJU DIVJAJO SILNI VIHARJI... V RESNICI PA JE NEKI NEMŠKI SPISBIRGER POZABIL PREMAKNITI FILM, KO JE IZ LETALA POSNEL »ANDES«. POZNEJE, KO SE JE PREVAZAL PO JADRANU, SE SLUTIL NI, DA JE S PRVIM POSNETKOM OB JUGOSLOVANSKI OBALI NAPRAVIL ZANIMIVO FOTOMONTAŽO.

CELJSKI TEDNIK

5. 3. 1965 — Št. 9

Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL. Izhajal je 1945 kot »Nova doba«, do 1955 kot »Savinjski vestnik« in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1965 ga soustanavljajo občine: Mozirje, Laško, Celje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Žalec in OO SZDL Celje. — Urejujejo: Rudi Lešnik, glavni urednik; Drago Hribar, odgovorni urednik; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože Klančnik in Janez Sever. — Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tiska ČP »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon: 23-72. Tekoči račun 603-11-1.656 — Cena posamezne številke 30 din. Letna naročnina 1.200 din; polletna 600 din; mesečna 100 din. Inozemstvo 2.400 din.

VODNI SVEDRI

V Porurju v Zapadni Nemčiji preizkušajo v premogovnikih nove vodne svedre. Pri tem hidromehaničnem kopanju premoga znaša pritisk vode na premogovne plasti od 50 do 100 atmosfer. Takšna moč zadostuje, da razbije plast premoga in iz njega »izpere« posamezne kose. Nov način kopanja premoga ima poleg drugih prednosti tudi te, da izključuje nevarnost eksplozij in hkrati preprečuje obolevanje za silikozo.

DR. AVGUST REISMAN: IZ SPOMINOV NA 70-LETNICO EMAJLIRKE

BOJ S TUJCI

Westnovi so sicer delo obnovili, toda odpuščenih je ostalo 270 delavcev in vsi zaupniki. Tovarna jim ni plačala niti odpovedne dobe. Zato so vložili zahtevek, da jim tovarnar plača mezde od časa odpusta, to je od 27. avgusta 1936 dalje. Razprave so bile 15. aprila in 4. maja 1937. leta od 8. do 14. ure v nabito polni sodni dvorani, končale pa so se s sodbo, da je tovarna dolžna plačevati mezdo odpuščenim zaupnikom, dokler jim ne preneha mandat. Med delavci pa je vladal tak strah pred Westnom, da si zaupnikov na cesti niso upali niti pogledati, še manj govoriti z njimi.

1937. NI BILO VOLITEV

Spričo takšnega terorja leta 1937 nihče ni tvegal sestaviti kandidatne liste za volitve delavskih zaupnikov. Pred vrati tovarne so vsak dan čakale skupine delavcev, ki so prosili za delo, vendar brezuspešno. Tako so stari zaupniki obdržali svoje pravice do zaščite še v letu 1937, tovarna pa jim je morala pustiti stanovanja in jim plačevati mezde do konca leta.

S svojimi zahtevki so proti tovarni nastopili tudi ostali odpuščeni delavci; njim je namreč tovarna dolgovala dodatek za nadure, boleznine za prvi teden, plačilo za teden dni ob odhodu v vojsko itd. Zaradi takšnega uspešnega upora delavcev so bili vodje tovarne seveda užaljeni; sprejeli niso niti intervencije delavske zbornice, ki je prišla s strani tovarniškega pravnega svetovalca. Končno je tovarna na pritisk oblasti dodelila brezposelnim po 5 tisoč dinarjev podpore.

Prihodnjič: Westnovo maščevanje

ZADNJI TEDEN

Navidezno zatišje na svetovni politični areni je resda le navidezno. V resnici pa se vrši močna politična akcija vseh prizadetih in neprizadetih, da prepričajo in pridobijo za svoje načrte čimveč pristašev. V tej diplomatski borbi se srečujemo s pozitivnimi idejami, ki poizkušajo najti najustreznejše rešitve v korist vseh, pa tudi s takšnimi, ki zastopajo zelo ozka stališča, bojevita in agresivna ter čisto blokovska. Katera od teh idej bo zmagala, je težko reči. Aktivnost pa je zelo pestra. Naj samo nekatere od teh naštejemo. Poseben odposlanec ZDA Hariman se zadržuje v Izraelu veliko dalj časa, kot je bilo planirano. Zaenkrat ni mogel preprečiti izraelskega predsednika, da je alarm zaradi Egipta preuranjen, da v arabskih deželah ni toliko ameriškega orožja, da sprememba toka reke Jordan ni tako usodna stvar kot Izrael trdi ipd. Zaradi črnoglednosti izraelskih politikov in njihovih vojaških strokovnjakov je moral podaljšati svoj obisk in odložiti pot v Afganistan in Filipine. Rezultati njegovih sedanjih razgovorov še niso znani, še manj pa obljube, ki bi potolažile Izrael. Zelo verjetno pa bodo v bodoče ameriške tvrdke lažje pošiljale orožje v to deželo kot pa Zahodna Nemčija, ki so to raboto morale opustiti vsled sankcij, ki jih je povzel Egipt.

Zelo svobodna in samostojna politika ZAR se ni ustrašila groženj Bonna in je z vsemi častmi sprejela predsednika Vzhodno-nemške republike Walterja Ulbrichta. Kontakti Vzhodne Nemčije z arabskimi deželami, predvsem z Egiptom, sicer niso nova stvar, so pa v sedanjem času in na tako visoki ravni močan argument v skupnem naporu upreti se kakršnemkoli neokolonializmu. Vse češči medsebojni obiski arabskih državnikov pa potrjujejo solidarnost, ki se v končni liniji manifestira z istim ciljem.

Španske provokacije v Gibraltarju dajo slutiti afirmacijo njene politike in odločnost, da o važnosti te morske ožine želi tudi ona spregovoriti. Zakaj naenkrat ta pritisk na Veliko Britanijo? Kakšne koristi si Frankov režim želi od tega? Dvomimo, da so karte pravočasno vržene, še bolj pa, da so dovolj močne. Zaenkrat je Gibraltar Angliji tako važen, da ni pričakovati odstopanj.

De Gaullova Evropa je še vedno predmet debat in kombinacij ostalih zahodnih državnikov. Njegovo približevanje vsem deželam, ki želijo sodelovanja s Francijo ne gledé na njihov družbeni sistem, daje misliti Veliki Zahodni aliansi. Ponovni vzpon tako politični, kakor tudi gospodarski, ki ga doživlja Francija, njena elastičnost v zunanji politiki in ne pritisk na svobodo dotičnih dežel, s katerimi navezuje stike, je vsekakor novitета in veliko bolj prikupna kot pa grožnje z dolarji, funti ali markami, za katerimi pa se skrivajo topovi in atomsko orožje. Takšna Francija, kot jo vidimo danes, je gotovo za velik korak pred ostalimi zahodnimi silami, vsem pa, ki delajo na stabilizaciji miru, bolj simpatična, saj je edina.

Zgoraj omenjeno zatišje se ne nanaša na nesrečno Jugovzhodno Azijo; na tem delu sveta še vedno traja vojna, odprto vmešavanje tujcev v svobodo južnovietnamskega naroda in končno tudi odprto priznanje ZDA, da njihovi avioni in njihovi piloti ubijajo borce Vietkonga. Po kratkem diplomatskem zatišju, v katerem smo živeli v upanju, da bo vodstvo ZDA sprejelo zaključek o umiku, vidimo, da so načrti, ki naj prenesejo vojno v severni Vietnam, zmagali in da stojimo pred razširitvijo konflikta. Situacija bo postala še bolj nevarna, če do tega pride, kajti kot smo že pisali, v tem slučaju stopijo v veljavo obljube Kitajske, kakor tudi Sovjetske zveze, da bodo branile svobodo severnega Vietnama. Kaj bi to pomenilo za Azijo, pa tudi za ves svet, ni težko uganiti.

Marjan Ravnikar

PO SVETU